

SYS
AUDIT

Mukautettujen kertomusten mekaniikka

Tilintarkastajien kesäpäivät 26.8.2021

Teemu Laitinen, HT

sysaudit.fi

Mikä on tilintarkastuksen tavoite?

- ISA 200: Tilintarkastajan tavoite hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä
- -> Annetaan lausunto siitä, onko tilinpäätös kaikilta olennaisilta osin laadittu sovellettavan tilinpäätösnormiston mukaisesti
- -> Annetaan havaintojen mukaisesti kertomus tilinpäätöksestä (ja toimintakertomuksesta) ja kommunikoidaan ISA-standardien edellyttämällä tavalla
- ISA 700: Tilintarkastajan tavoite laatia tilintarkastusevidenssistä tehtyjen johtopäätösten arvioinnin perusteella lausunto tilinpäätöksestä

Mikä on tilintarkastuksen tavoite?

- ISA 705: Tilintarkastajan tavoitteena esittää selkeästi asianmukaisella tavalla mukautettu lausunto tilinpäätöksestä, kun
  - Tilintarkastusevidenssin perusteella tehdään johtopäätös, että tilinpäätöksessä kokonaisuutena on olennainen virheellisyys, tai
  - Ei pystytä hankkimaan tarpeellista määrää evidenssiä siitä, ettei tilinpäätöksessä ole kokonaisuutena olennaista virheellisyyttä
- Tilintarkastuslaki 3. luku 5 §
  - *“Tilintarkastajan on annettava kultakin tilikaudelta päivätty ja allekirjoitettu tilintarkastuskertomus. Tilintarkastuskertomuksessa on yksilöitävä sen kohteena oleva tilinpäätös sekä ilmoitettava, mitä tilinpäätössäännöstöä tilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu. Tilintarkastuskertomuksessa on ilmoitettava, mitä tilintarkastusstandardeja tilintarkastuksessa on noudatettu. Lisäksi tilintarkastuskertomuksessa on ilmoitettava tilintarkastajan toimipaikka.”*

Mikä on tilintarkastuksen tavoite?

- ISA 706: Tilintarkastajan tavoitteena kiinnittää tarpeen mukaan tilintarkastuskertomukseen sisältyvän selkeän lisäviestin avulla käyttäjien huomiota
  - Seikkaan, joka on niin tärkeä, että vaikka se on esitetty asianmukaisesti tilinpäätöksessä, se on perustavanlaatuinen käyttäjien tilinpäätöksestä muodostaman käsityksen kannalta, tai
  - Muuhun seikkaan, joka on relevantti käyttäjien tilintarkastuksesta, tilintarkastajan velvollisuuksista tai tilintarkastuskertomuksesta muodostaman käsityksen kannalta

Mikä on tilintarkastuksen tavoite?

- Vakiomuotoinen tilintarkastuskertomus on tilinpäätöksen laatijoille ja käyttäjille merkinä siitä, että **tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta** Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Tämä on tärkeää, koska sidosryhmien ja yhteiskunnallisten toimijoiden (kuten omistajat, tavarantoimittajat, ulkopuoliset rahoittajat ja sijoittajat, työntekijät, verottaja ja virkamiehet) on voitava luottaa päätöksenteossa käyttämänsä tilinpäätösinformaation oikeellisuuteen.
- ISA 200 mukaan tilintarkastuksen tavoitteena on lisätä aiottujen käyttäjien luottamusta tilinpäätökseen.

Tilintarkastuskertomus – normit taustalla

- Tilintarkastuskertomusta koskevaa sääntelyä on mm.
  - Tilintarkastuslaissa (3 luvun 5 §); ISA-standardeissa 700, 705 ja 706; EU:n tilintarkastusdirektiivissä; EU:n asetuksessa 537/2014 (PIE –yhtiöt)
- Tilintarkastuskertomuksen sisältö on sekä tilintarkastuslain että ISA-standardien (laajempi) mukainen
- ST-Akatemian mallipohjat
  - Perustuvat tilintarkastuslakiin sekä muihin kansallisiin säännöksiin, ISA-standardeihin ja Euroopan unionin tilintarkastusasetukseen
- ISA-standardien ja tilintarkastuslain välinen suhde (KHO 583/2020)
  - ISA-standardit vakiintuneesti osa tilintarkastuslain edellyttämää hyvää tilintarkastustapaa
  - TTL 3:3 § edellyttää tilintarkastajan noudattavan kansainvälisiä tilintarkastusstandardeja
  - Kuitenkin tilintarkastuslaissa tarkoitettujen seuraamusten määrääminen ei ratkaisun mukaan voi perustua yksinomaan siihen, onko noudatettu ISA-standardeissa esitettyjä yksityiskohtaisia vaatimuksia

Tilintarkastajan lausunto

- Tilintarkastuslain 3 luvun 5 § :n mukaan:
  - Kultakin tilikaudelta laaditaan päivätty ja allekirjoitettu tilintarkastuskertomus, jossa
    - Annetaan lausunto siitä:
      - 1) antaako tilinpäätös noudatetun tilinpäätössäännösten mukaisesti oikean ja riittävän kuvan yhteisön tai säätiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta;
      - 2) täyttääkö tilinpäätös lakisääteiset vaatimukset;
    - Lisäksi mikäli toimintakertomus laadittu:
      - 3) onko toimintakertomus laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti;
      - 4) ovatko tilikauden toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot yhdenmukaisia.
  - Lisäksi todettava, onko toimintakertomuksessa havaittu olennaisia virheellisyyksiä sekä ilmoitettava näiden luonteesta

Tilintarkastajan lausunto

- Tilinpäätöstä koskevat lausunnot lausutaan tilintarkastuskertomuksessa kohdassa, jossa lausutaan tilinpäätöksen tarkastuksesta
- Lausunto toimintakertomuksesta käsitellään ns. Muuna informaationa ISA 720 mukaisesti -> Lausunto annetaan muun raportoinnin yhteydessä tilintarkastuskertomuksen lopussa
- Mikäli ei toimintakertomusta laadittu (PMA), ei toimintakertomuksesta lausuta

Tilintarkastajan lausunto

- Lausunto tilinpäätöksestä voi olla
  - Vakiomuotoinen ts. ”puhdas” → ISA 700
  - Mukautettu → ISA 705
    - Varauman sisältävä
    - Kielteinen
    - Avoin → ei anneta lausuntoa
- Lausuntoon vaikuttamattomat
  - Tiettyä seikkaa painottavat kappaleet, lisätiedot (ISA 706)
  - Huomautus (TTL 3:5 § 5 mom)
- Mikäli toimeksiannon ehdoissa (toimeksiantokirje), yhtiöjärjestyksessä, yhtiökokouksen päättämänä tilintarkastajalta edellytetään lausuntoa esimerkiksi vastuuvapaudesta tms., tulee myös tämä ottaa huomioon lausunnossa

Vakiomuotoinen lausunto (ISA 700)

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet X Oy:n (y-tunnus 123456-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsitksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Mukautettu tilintarkastuskertomus

- Sisältää mukautetun eli vakiomuodosta poikkeavan
  - Tilintarkastuslain edellyttämän lausunnon tai
  - Erityislainsäädännön edellyttämän lausunnon
- Tai se sisältää
  - TTL 3:5§5 mom tarkoitetun huomautuksen tai
  - TTL 3:5§7 mom tarkoitetun lisätiedon

Mukautettu tilintarkastuskertomus

- Sisältää mukautetun eli vakiomuodosta poikkeavan
  - Tilintarkastuslain edellyttämän lausunnon tai
  - Erityislainsäädännön edellyttämän lausunnon
  - TTL 3:5§5 mom tarkoitetun huomautuksen tai
  - TTL 3:5§7 mom tarkoitetun lisätiedon
- Kun laaditaan tilintarkastuskertomusta, on tilintarkastajan määriteltävä, onko tarvetta mukauttaa tilintarkastuskertomukseen sisältyviä lausuntoja (ISA 705)
- Tämän lisäksi harkittava, onko sellaisia seikkoja, jotka aiheuttaisivat tarpeen kiinnittää tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen käyttäjien huomiota johonkin tilinpäätökseen sisältyvän seikkaan tai muuhun seikkaan (ISA 706)

Tilintarkastuskertomuksen mukauttamiseen vaikuttavia tekijöitä

- Käytännössä kertomuksen mukauttamisessa, huomautuksessa tai lisätiedon antamisessa kannanottojen voimakkuuteen ja muotoon vaikuttavat esimerkiksi
  - Yrityksen luonne
    - Taloudellinen tila, omistussuhteet, rahoitusasema jne
  - Havaitun seikan merkittävyys
    - Hyvän kirjanpitotavan näkökulmasta, yhtiöoikeudellisesta näkökulmasta, taloudellisesta näkökulmasta, johdon toiminnan näkökulmasta
- Edellyttää siis aina ammatillista harkintaa
  - Kertomusta mukautettaessa pyritään myös saamaan toisen tarkastajan mielipide asiasta.

Mukautetut lausunnot (ISA 705)

- Tilintarkastajan tulee esittää asianmukaisella tavalla mukautettu lausunto tilinpäätöksestä, kun
  - Tilintarkastusevidenssin perusteella tilinpäätöksessä kokonaisuutena on olennainen virheellisyys
  - Ei pystytä hankkimaan tarpeellista määrää tilinpäätösevidenssiä, jotta voitaisiin todeta, ettei tilinpäätöksessä kokonaisuutena ole olennaista virheellisyyttä
- Varauman sisältävä, kielteinen vai lausunnon antamatta jättäminen?
  - Päätös mukautettavan seikan luonteen mukaisesti, eli
    - Onko tilinpäätös olennaisesti virheellinen
    - Voiko tilinpäätös olla olennaisesti virheellinen, koska ei ole saatu hankittua tarvittavaa tilintarkastusevidenssiä
    - Kuinka laajalle ulottuvia kyseisen seikan vaikutukset ovat tilinpäätökseen
- Lausunnon mukauttaminen tulee aina avata kertomuksessa
  - syyt, mahdollinen numeerinen arvio
- Huom! Huomautus, kun lausuntoa mukautetaan virheellisyydestä johtuen

Mukautetut lausunnot (ISA 705)

Mukauttamiseen johtavan seikan luonne	Tilintarkastajan harkintaan perustuva ratkaisu tilinpäätökseen kohdistuvien vaikutusten olennaisuudesta ja laajuudesta	
	Olennainen, mutta ei laajalle ulottuva	Olennainen ja laajalle ulottuva
Tilinpäätös on olennaisesti virheellinen	Varauman sisältävä lausunto	Kielteinen lausunto
Ei pystytä hankkimaan tarpeellista määrää tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä	Varauman sisältävä lausunto	Jätetään lausunto antamatta

Olennainen virheellisyys ISA 705

- Tilinpäätöksen olennaisessa virheellisyydessä voi olla kyse ISA 705:
  - Valittujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuus
  - Valittujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltaminen
  - Tilinpäätöksessä esitettävien tietojen asianmukaisuus tai riittävyys
- Olennaisen virheellisyyden arvioinnissa otettava huomioon ISA 450:
  - Virheellisyyksien suuruus ja luonne, sekä suhteessa tiettyihin liiketapahtumien lajeihin, tilien saldoihin tai tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin että tilinpäätökseen kokonaisuutena, samoin kuin virheellisyyksien erityiset esiintymisolosuhteet
  - Aikaisempia tilikausia koskevien korjaamattomien virheellisyyksien vaikutus asianomaisiin liiketapahtumien lajeihin, tilien saldoihin tai tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin sekä tilinpäätökseen kokonaisuutena

Laajalle ulottuva vaikutus (ISA 705.5)

- Laajalle ulottuva: Vaikutus, jotka
  - eivät rajoitu tilinpäätöksen tiettyihin osiin, tileihin tai eriin;
  - jos ne rajoittuvat tällä tavoin, ne edustavat tai voisivat edustaa huomattavaa osuutta tilinpäätöksestä; tai
  - jos kyseessä ovat tilinpäätöksessä esitettävät tiedot, ovat perustavanlaatuisia käyttäjien tilinpäätöksestä muodostaman käsityksen kannalta.

Varauman sisältävä lausunto

- Otsikointi kertomuksella "Varauman sisältävä lausunto" ja "Varauman sisältävän lausunnon perustelut"
- Ilmaistaan niin, että pätee "lukuun ottamatta" tiettyä asiaa.
  - Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan, lukuun ottamatta kyseistä asiaa
- Annetaan, kun vakiomuotoinen lausunto ei ole mahdollinen, mutta virheellisyydellä/virheellisyyksillä ei ole niin merkittäviä ja laajoja vaikutuksia, että pitäisi antaa kielteinen lausunto tai jättää lausunto antamatta
- Myös silloin, kun ei pystytä hankkimaan riittävää tilintarkastusevidenssiä, mutta todetaan, että mahdollisten virheiden, joita ei havaita, vaikutukset voisivat olla olennaisia, mutta eivät laajalle ulottuvia

Varauman sisältävä lausunto

Varauman sisältävä lausunto

Olemme tilintarkastaneet X Oy:n (y-tunnus 123456-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että *Varauman sisältävän lausunnon perustelut* -osiossa kuvatun seikan vaikutuksia lukuun ottamatta tilinpäätös

- antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti
- täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Varauman sisältävän lausunnon perustelut

(Kuvaus tilinpäätöksen virheellisyydestä)

Huomautus

Huomautuksena esitämme, ettei tilinpäätöstä eikä toimintakertomusta ole laadittu Varauman sisältävän lausunnon perustelut -osiossa kuvatun seikan osalta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti.

Kielteinen lausunto

- Otsikointi "Kielteinen lausunto" ja "Kielteisen lausunnon perustelut"
- Annetaan, kun tilinpäätöksessä on olennainen ja laajalle ulottuva virheellisyys/virheellisyyksiä. Tilinpäätös ei anna oikeaa ja riittävää kuvaa yhteisön taloudellisesta tilanteesta lukijalle.

Kielteinen lausunto

Kielteinen lausunto

Olemme tilintarkastaneet X Oy:n (y-tunnus 123456-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että kertomuksemme *Kielteisen lausunnon perustelut* -osiossa kuvatun seikan merkittävydestä johtuen tilinpäätös ei anna oikeaa ja riittävää kuvaa yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti eikä täytä lakisääteisiä vaatimuksia.

Kielteisen lausunnon perustelut

(Kuvaus tilinpäätöksen virheellisyydestä)

Huomautus

Huomautuksena esitämme, ettei tilinpäätöstä eikä toimintakertomusta ole laadittu Kielteisen lausunnon perustelut -osiossa kuvatun seikan takia Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti.

Lausunnon antamatta jättäminen

- Lausunto jätetään antamatta, kun tilintarkastuksen laajuutta koskevan rajoituksen vaikutus on niin olennainen ja laaja, että tilintarkastaja ei ole pystynyt hankkimaan tarpeellista määrää tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä ja tilintarkastaja tekee johtopäätöksen, että mahdollisten havaitsemattomien virheiden vaikutukset voisivat olla olennaisia ja laajalle ulottuvia

Lausunnon antamatta jättäminen

Lausunnon antamatta jättäminen

Olemme tilintarkastaneet X Oy:n (y-tunnus 123456-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Emme anna lausuntoa tilinpäätöksestä. Kertomuksemme *Perustelut lausunnon antamatta jättämiselle* -osiossa kuvatun seikan merkittävydestä johtuen emme ole pystyneet hankkimaan tilinpäätöstä koskevan lausunnon perustaksi tarpeellista määrää tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Perustelut lausunnon antamatta jättämiselle

Lisätiedot tilintarkastuskertomuksessa

- ISA 706: tiettyä seikkaa painottavat lisätiedot
- Tiettyjä seikkoja painottavat kappaleet ja muita seikkoja koskevat kappaleet
- Pääsääntöisesti ei vaikuta lausunnon sisältöön
- Käytetään vain jos erityinen syy, koska lisätieto tulkitaan käytännössä niin, että on jokin erityinen syy poiketa vakimuotoisesta tilintarkastuskertomuksesta
- Tarkoituksena korostaa ja selventää tilinpäätökseen jo sisältyvää asiaa.
- **Liiketoiminnan jatkuvuuteen (going concern) liittyvään epävarmuuteen liittyen tulisi antaa lisätieto (ISA 706 ja ISA 570)**
- Muuta merkittävää epävarmuutta koskeva lisätieto
- Muut tilintarkastajan harkinnan perusteella annettavat tarpeelliset lisätiedot (TilintL 3:5, ISA 706)

Liiketoiminnan jatkuvuuteen liittyvä epävarmuus

- Toiminnan jatkuvuuteen liittyvä olennaista epävarmuutta, mutta tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa on esitetty asiasta riittävät tiedot
- Lisätieto –kappale esitetään *Lausunnon perustelut –osion* jälkeen

Toiminnan jatkuvuuteen liittyvä olennainen epävarmuus

Haluamme kiinnittää huomiota tilinpäätöksen liitetietojen kohtaan x, joka osoittaa, että yhtiölle kertyi 31.12.2020 päättyneeltä tilikaudelta tappiota ZZZ ja sen lyhytaikaiset velat ylittivät kyseisenä ajankohtana sen kokonaisvarat YYY:llä. Kuten liitetietojen kohdassa x todetaan, nämä tapahtumat tai olosuhteet yhdessä muiden liitetietojen kohdassa x esitettyjen seikkojen kanssa osoittavat sellaista olennaista epävarmuutta, joka saattaa antaa merkittävää aiheutta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Lausuntoamme ei ole mukautettu tämän seikan osalta.

Tietyn seikan painottaminen

- Tiettyä seikkaa painottava kappale tulee sijoittaa tilintarkastuskertomuksessa erilliseen asianmukaisesti otsikoituun osioon, jonka otsikossa esiintyy ”tietyn seikan painottaminen”.
- Esitetään tavanomaisesti kertomuksen lopussa, ennen tilintarkastajan allekirjoituksia

Tietyn seikan painottaminen – tulipalon vaikutukset

Haluamme kiinnittää huomiota tilinpäätöksen liitetietojen kohtaan X, jossa kuvataan Yhtiön tuotantolaitoksella sattuneen tulipalon vaikutuksia. Lausuntoamme ei ole mukautettu tämän seikan osalta.

Huomautus

- Tilintarkastuslain 3:5 § :n mukaan:
- Tilintarkastajan on huomautettava tilintarkastuskertomuksessa, jos yhteisön tai säätiön yhtiömies, hallituksen, hallintoneuvoston tai vastaavan toimielimen jäsen, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja taikka toimitusjohtaja tai muu vastuuvollinen on:
  - syyllistynyt tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhteisöä tai säätiötä kohtaan; tai
  - rikkonut yhteisöä tai säätiötä koskevaa lakia taikka yhteisön tai säätiön yhtiöjärjestystä, yhtiösopimusta tai sääntöjä.
- Muistettavaa:
  - Tilintarkastaja on yhteisölainsäädännön asiantuntija, muttei vastuukysymysten
  - Vahinkoa yhtiölle, ei kolmansille osapuolille
  - Tapahtuman tulee olla olennainen

Huomautus

- Yhtiön oma pääoma on negatiivinen, mutta hallitus ei ole rekisteröinyt oman pääoman menetystä kaupparekisteriin
- Lähipiirilainasaamiset
- Tilinpäätös on valmistunut myöhässä

- Huomautus annetaan myös silloin, kun lausunto on ollut mukautettu, koska tällaisissa tapauksissa tilinpäätöstä ei yleensä ole laadittu lakien ja säädösten mukaisesti

Esimerkki 1

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet X Oy:n (y-tunnus 123456-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tietyn seikan painottaminen – kehittämismenot

Lausuntoamme mukauttamatta haluamme kiinnittää huomiota liitetiedoissa esitettyihin taseeseen aktivoituihin kehittämismenoihin tasearvoltaan 850.000,00 euroa. Yhtiön johto on käsitellyt asian ja todennut kehittämismenoilla olevan vastaavat tulontuotto-odotukset. Toiminnan jatkuvuus on riippuvainen kehittämismenoihin liittyvistä tulontuotto-odotuksista.

Huomautus

Lausuntoamme mukauttamatta esitämme huomautuksena, että liitetiedoissa esitetty 50.000,00 euron lainasaaminen lähipiiriltä on osakeyhtiölain 13. luvun 1.3 § :n tarkoittama.

Esimerkki 2

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet X Oy:n (y-tunnus 123456-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että kertomuksemme Varauman sisältävän lausunnon perustelut –osiossa kuvatun seikan vaikutuksia lukuun ottamatta tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Varauman sisältävän lausunnon perustelut

Yhtiön myyntisaamisten kirjanpitoarvo taseessa on 178.000 euroa. Myyntireskontran mukaan kaikki myyntisaamiset ovat yli 3 kuukautta vanhoja. Emme ole pystyneet varmistumaan myyntisaamisten arvostuksen oikeellisuudesta ja käsityksemme mukaan myyntisaamisiin liittyvä epävarmuus on niin suuri, että myyntisaamiset olisi tullut kirjata luottotappioiksi tilinpäätökseen.

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet varauman sisältävän lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Huomautus

Huomautuksena esitämme, ettei tilinpäätöstä eikä toimintakertomusta ole laadittu *Varauman sisältävän lausunnon perustelut –osiossa* kuvatun seikan osalta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti.

YHTEYSTIEDOT

SYS
AUDIT

Teemu Laitinen, HT

050-3850192

teemu.laitinen@sysaudit.fi

sysaudit.fi

ASIAKKAAN RISKIENHALLINTA YRITYSNÄKÖKULMASTA

TILINTARKASTAJIEN KESÄPÄIVÄT 2021

26.8.2021

Helge Vuoti

JTH, HT, CIA, CCSA, CISA, CFE

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

ASIAKKAAN RISKIENHALLINTA - YRITYSNÄKÖKULMASTA

SISÄLLYSLUETTELO

- ▶ Tilintarkastusriskin sisältö
- ▶ Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan peruskäsitteet
- ▶ Yrityksen riskitekijöitä
- ▶ Yrityksen arjesta tulevat talouden riskit
- ▶ Resilienssi parantaa kykyä vastata todellisiin mustiin joutseniin
- ▶ Yhteystiedot

ASIAKKAAN RISKIENHALLINTA - YRITYSNÄKÖKULMASTA

TILINTARKASTUSRISKIN SISÄLTÖ, Kansainväliset tilintarkastusalan standardit, ns. ISA-standardit

- ▶ ISA 315 (uudistettu) Olennaisen virheellisuuden riskien tunnistaminen ja arvioiminen yhteisöstä ja sen toimintaympäristöstä muodostetun käsityksen avulla

1 Yhteisö ja sen toimintaympäristö

Tilintarkastajan on muodostettava käsitys seuraavista seikoista:

- (a) relevanteista toimialaan ja sääntelyyn liittyvistä ja muista ulkoisista tekijöistä, kuten sovellettavasta tilinpäätösnormistosta.
- (b) yhteisön luonteesta, kuten (i) sen toiminnoista; (ii) sen omistus- ja hallintorakenteista; (iii) siitä, minkä tyyppisiä investointeja yhteisö tekee ja suunnittelee tekevänsä, mukaan lukien sijoitukset erityistä tarkoitusta varten perustettuihin yksikköihin; ja (iv) siitä, miten yhteisö on organisoitu ja rahoitettu, jotta hänen olisi mahdollista saada käsitys siitä, mitä liiketapahtumien lajeja, tilien saldoja ja esitettäviä tietoja tilinpäätökseen voidaan odottaa sisältyvän;
- (c) yhteisön tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valinnasta ja soveltamisesta sekä syistä niissä tapahtuneisiin muutoksiin;
- (d) yhteisön tavoitteista ja strategioista sekä niihin liittyvistä liiketoimintariskeistä, joista voi aiheutua olennaisen virheellisuuden riskejä.
- (e) siitä, miten yhteisössä mitataan ja tarkastellaan taloudellista tulosta.

ASIAKKAAN RISKIENHALLINTA - YRITYSNÄKÖKULMASTA

TILINTARKASTUSRISKIN SISÄLTÖ, Kansainväliset tilintarkastusalan standardit, ns. ISA-standardit

- ▶ ISA 315 (uudistettu) Olennaisen virheellisuuden riskien tunnistaminen ja arvioiminen yhteisöstä ja sen toimintaympäristöstä muodostetun käsityksen avulla

2 Yhteisön sisäinen valvonta

Tilintarkastajan on muodostettava käsitys tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta.

- Vaikka useimmat tilintarkastuksen kannalta relevantit kontrollit todennäköisesti koskevat taloudellista raportointia, kaikki taloudellista raportointia koskevat kontrollit eivät ole tilintarkastuksen kannalta relevantteja.
- On tilintarkastajan ammatillisessa harkinnassa, onko jokin kontrolli yksin tai yhdessä muiden kanssa tilintarkastuksen kannalta relevantti.
- Sisäinen valvonta - Hallintoelinten, johdon ja muun henkilöstön suunnittelema, käyttöönottama ja ylläpitämä prosessi, jonka tarkoituksena on tuottaa kohtuullinen varmuus taloudellisen raportoinnin luotettavuutta, toiminnan tehokkuutta ja taloudellisuutta **sekä sovellettavien säädösten ja määräysten noudattamista koskevien tavoitteiden saavuttamisesta. Sana ”kontrollit” viittaa mihin tahansa näkökohtiin, jotka liittyvät sisäisen valvonnan yhteen tai useampaan osa-alueeseen.**
- Riskienarviointitoimenpiteet - Tilintarkastustoimenpiteitä, jotka suoritetaan käsityksen muodostamiseksi yhteisöstä ja sen toimintaympäristöstä sekä yhteisön sisäisestä valvonnasta, jotta pystyttäisiin tunnistamaan väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskit tilinpäätöstopasolla ja kannanottotasolla sekä arvioimaan niitä.

ASIAKKAAN RISKIENHALLINTA - YRITYSNÄKÖKULMASTA

TILINTARKASTUSRISKIN SISÄLTÖ, Kansainväliset tilintarkastusalan standardit, ns. ISA-standardit

- ▶ ISA 315 (uudistettu) Olennaisen virheellisuuden riskien tunnistaminen ja arvioiminen yhteisöstä ja sen toimintaympäristöstä muodostetun käsityksen avulla

2 Yhteisön sisäinen valvonta

- Sisäisen valvonnan osa-alueet
  - Tilintarkastajan on muodostettava käsitys valvontaympäristöstä. Osana tämän käsityksen muodostamista tilintarkastajan on arvioitava,
    - (a) onko johto hallintoelinten valvomana aikaansaanut ja ylläpitänyt rehellisyyttä ja eettistä käyttäytymistä edistävää kulttuuria; ja
    - (b) antavatko valvontaympäristön eri elementeissä esiintyvät vahvuudet yhdessä tarkasteltuina asianmukaisen perustan sisäisen valvonnan muille osa-alueille ja vaikuttavatko valvontaympäristön puutteellisuudet heikentävästi näihin muihin osa-alueisiin.
  - Tilintarkastajan on muodostettava käsitys siitä, onko yhteisöllä käytössään prosessi
    - (a) taloudellisen raportoinnin tavoitteiden kannalta relevanttien liiketoimintariskien tunnistamista varten;
    - (b) riskien merkittävyyden arviointia varten;
    - (c) niiden esiintymisen todennäköisyyden arviointia varten; ja
    - (d) kyseisiin riskeihin vastaavista toimenpiteistä päättämistä varten.

ASIAKKAAN RISKIENHALLINTA - YRITYSNÄKÖKULMASTA

TILINTARKASTUSRISKIN SISÄLTÖ, Kansainväliset tilintarkastusalan standardit, ns. ISA-standardit

- ▶ ISA 200 Riippumattoman tilintarkastajan yleiset tavoitteet ja tilintarkastuksen suorittaminen ISA-standardien mukaisesti
- ▶ Tilintarkastusriski (Audit risk) - Riski siitä, että tilintarkastaja antaa epäasianmukaisen tilintarkastuslausunnon, kun tilinpäätös on olennaisesti virheellinen. Tilintarkastusriski koostuu olennaisen virheellisyyden riskistä ja havaitsemisriskistä.
  - Olennaisen virheellisyyden riski (Risk of material misstatement) - Riski siitä, että tilinpäätös on olennaisesti virheellinen ennen tilintarkastusta. Tämä riski koostuu kahdesta osasta, joita kuvataan kannanottotasolla seuraavasti:
    - (a) Toimintariski (Inherent risk) - Liiketapahtumien lajia, tilin saldoa tai tilinpäätöksessä esitettävää tietoa koskevan kannanoton alttius virheellisyydelle, joka voisi olla olennainen yksin tai muihin virheellisyyksiin yhdistettynä, ottamatta huomioon asiaa koskevia kontroleja.
    - (b) Kontrolliriski (Control risk) - Riski siitä, että yhteisön sisäinen valvonta ei estä tai havaitse ja korjaa ajoissa jotakin liiketapahtumien lajia, tilin saldoa tai tilinpäätöksessä esitettävää tietoa koskevassa kannanotossa mahdollisesti olevaa virheellisyyttä, joka voisi olla olennainen joko yksin tai yhdessä muiden virheellisyyksien kanssa.
  - Havaitsemisriski (Detection risk) - Riski siitä, ettei toimenpiteillä, jotka tilintarkastaja suorittaa tilintarkastusriskin alentamiseksi hyväksyttävän alhaiselle tasolle, havaita olemassa olevaa virheellisyyttä, joka saattaisi olla olennainen joko yksin tai muihin virheellisyyksiin yhdistettynä.
  - $AR = IR \times CR \times DR$
- ▶ Saadakseen kohtuullisen varmuuden tilintarkastajan on hankittava tarpeellinen määrä tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä tilintarkastusriskin alentamiseksi hyväksyttävän alhaiselle tasolle, jotta hänen on mahdollista tehdä lausuntonsa perustaksi kohtuullisia johtopäätöksiä.

ASIAKKAAN RISKIENHALLINTA - YRITYSNÄKÖKULMASTA

SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN PERUSKÄSITTEET

- ▶ Sisäinen valvonta on prosessi, johon vaikuttavat organisaation hallintoelimet, johto ja henkilöstö ja joka on tarkoitettu kohtuullisessa määrin varmistamaan
  - 1) taloudellisen ja toiminnallisen tiedon luotettavuutta ja eheyttä
  - 2) toimintojen tuloksellisuutta ja tehokkuutta
  - 3) omaisuuden turvaamista
  - 4) lakien, määräysten ja sopimusten noudattamista.
- ▶ Riskienhallinta sisältää toimintatavat, prosessit ja rakenteet, joilla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteita uhkaavia riskejä. Riskeissä arvioidaan niiden merkittävyyttä ja esiintymisen todennäköisyyttä.
- ▶ Molemmat määritelmät sisältävät ajatuksen epävarmuuden hallinnasta.

Lähteitä:

COSO IC - sisäisen valvonnan viitekehys

COSO ERM - sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan viitekehys

ISO 31000 - riskienhallinnan standardit

ASIAKKAAN RISKIENHALLINTA - YRITYSNÄKÖKULMASTA

YRITYKSEN RISKITEKIJÖITÄ, ESIMERKKILUETTELO

- ▶ Riskit ja riskitekijät ovat alati muuttuvia ja niiden perässä yritysten tulee pysyä.
- ▶ Vaikka yritysten tehtävä on tuottaa voittoa sen omistajille, ei tätä kannata tehdä lyhyellä tähtäimellä ottamalla hallitsemattomia riskejä.

Sidosryhmät ja lain-säädäntö	Strategiset muutokset	Infrastruktuuri, tekniset järjestelmät	Taloudellinen tilanne	Luonnon- ilmiöt	Oma toiminta	Ulkoiset sopimus- kumppanit	Muita riskilähteitä
▶ Lainsäädännön muutokset ▶ Viranomais- määräysten tulkinta ▶ Omistajien toiminta ▶ Muut sidos- ryhmät	▶ Väestön ikäjakauma ▶ Muuttoliikkeet maan sisällä ▶ Maahan- ja maastamuutto ▶ Teollisuuden rakennemuutos ▶ Kulutus- käyttäytymisen muutokset ▶ Pandemiat ▶ Poliittiset mullistukset	▶ Tuotanto- laitokset ▶ Varastot ▶ IT-konesali ▶ Kokoonpano- linja ▶ Valvonta- järjestelmät ▶ Tuotannon IT-järjestelmät ▶ Asiakashallinnan IT-järjestelmät ▶ Sähköverkko	▶ Yksityis- henkilöt ▶ Yritykset ▶ Julkisyhteisöt ▶ Korkotaso ▶ Työttömyys- aste ▶ Finanssi- markkinat	▶ Ukkonen ▶ Tulva ▶ Lämpötila ▶ Lumi, jää ▶ Myrsky ▶ Ilmaston- muutos	▶ Suunnittelu- järjestelmä ▶ Johtamis- järjestelmä ▶ Prosessit ▶ Henkilöstö- resurssit ▶ Osaaminen ▶ Työhyvin- vointi ▶ Motivaatio ▶ Ilkivalta, sabotaasi	▶ Alihankkijat, rakentaminen ▶ Alihankkijat, huoltotoiminta ▶ Alihankkijat, IT ▶ Rahoittajat ▶ Vakuuttajat	▶ Virheet ▶ Vahingon- korvaukset ▶ Isot hankkeet ja projektit ▶ Väärin- käytökset ▶ Sopimukselliset riskit ▶ Keskeyttämis- tilanteet ▶ Rikollinen toiminta

ASIAKKAAN RISKIENHALLINTA - YRITYSNÄKÖKULMASTA

YRITYKSEN ARJESTA TULEVAT TALOUDEN RISKIT

- ▶ Yrityksen useimmat talouden riskit aiheutuvat
  - yrityksen toimintaympäristöstä tulevista globaaleista riskeistä, joita ei ole osattu ottaa huomioon toiminnassa tai
  - yrityksen omasta toiminnasta aiheutuvista riskeistä, joita yritysjohto ei ole osannut tai joita se ei ole pystynyt yrityksen liiketoiminnan arjessa ottamaan huomioon.

- ▶ Toimintaympäristöriskien osalta liiketoiminnan arjessa yksi tärkeimmistä asioista on, miten yritys pärjää asiakkaiden kanssa.
  - Luottavatko asiakkaat yritykseen ja sen tuotteisiin tai palveluihin.
  - Ilman asiakkaiden luottamusta ja niiden halua ostaa yrityksen tuotteita tai palveluita yrityksellä ei ole mahdollisuuksia menestyä.
  - Kriiseissä pärjäävät edelleen ne yritykset, jotka pysyvät sopeuttamaan toimintaansa asiakkaiden tarpeisiin ja ylläpitämään luottamusta asiakkaisiin (esimerkiksi liittyen ympäristöön, terveyteen ja turvallisuuteen).

ASIAKKAAN RISKIENHALLINTA - YRITYSNÄKÖKULMASTA

YRITYKSEN ARJESTA TULEVAT TALOUDEN RISKIT

- ▶ Vaikka yrityksellä olisikin toimivat ja hyvät suhteet asiakkaisiin, yritys voi epäonnistua myös operatiivisessa toiminnassaan.
  - 1) Tuotteiden ja palveluiden laatu pitää olla asiakkaalle annetun lupauksen mukaista.
  - 2) Tuotantokapasiteetti on pitänyt osata mitoittaa optimaaliseksi ja kustannustehokkaaksi.
  - 3) Alihankkijasuhteet ja toimitusketjut pitää olla läpikäytyjä, tarvittavin osin sertifioituja ja sopimukset räätälöity yrityksen tarpeisiin. Nykyisin vastuullisuus alihankinnoissa ja toimitusketjuissa on ehdoton vaatimus yrityksen menestymisen kannalta.
  - 4) Yritystoiminnan kehittämistä pitää tehdä projekteissa, joissa on selkeä suunnitelma mitä tavoitellaan ja miten projekti resursoidaan. Kaikkien projektien kokonaishallinta pitää olla kunnossa esimerkiksi projektisalkun muodossa.
  - 5) Yrityksellä pitää olla itsellään kuva minkälaisen väärinkäytösten kohteeksi yritys voi joutua. Osana yrityksen kokonaisvaltaista riskienhallintaa väärinkäytösriskeihin pitää olla toimenpiteet sekä etukäteinen suunnitelma, miten ilmi tulleet väärinkäytökset käsitellään.
  - 6) Yrityksen on pitänyt tunnistaa keskeinen osaaminen, joka pitää olla yrityksellä itsellään avainhenkilöiden kautta. Silloin on helpompi sopia, mitä asioita siirretään alihankkijoiden tehtäväksi. Avainhenkilöiden osalta pitää olla etukäteen laadittu seuraajasuunnitelma, missä vaiheessa ryhdytään kouluttamaan omasta henkilöstöstä seuraajaa tai rekrytoimaan ajoissa seuraajaa.
  - 7) Rekrytointia varten pitää olla selkeät suunnitelmat ja hyvin rakennetut verkostot, jota kautta voidaan etsiä yrityksen osaamiseen ja kulttuuriin sopivaa henkilöä.

ASIAKKAAN RISKIENHALLINTA - YRITYSNÄKÖKULMASTA

YRITYKSEN ARJESTA TULEVAT TALOUDEN RISKIT

- ▶ Vaikka yrityksellä olisikin toimivat ja hyvät suhteet asiakkaisiin, yritys voi epäonnistua myös operatiivisessa toiminnassaan. (JATKUU)
- 8) Henkilöstötarpeesta ja -rakenteesta riippuen yrityksen vaihtuvuus voi olla erilainen ja yrityksen tulee olla jatkuvasti tietoinen, miten vaihtuvuus vaikuttaa yrityksen ydinosaamisen tarpeeseen.
- 9) Oppimisen johtamisella tarkoitetaan yrityksen kykyä kasvattaa oman henkilöstön jatkuvaa osaamista vastaamaan toimintaympäristön tai alan kehityksen muutoksiin.
- 10) Sääntelyriskit liittyvät yleensä ympäristöön, terveyteen ja turvallisuuteen.
- 11) Yrityksellä on mahdollisuus rakentaa itselleen vastuullisuusohjelma, jossa se voi omaan toimialaan sopivalla tavalla toteuttaa vastuullisuutta liiketoimintansa rinnalla ja sen tueksi. Vastuullisuusohjelma kannattaa nivoa osaksi yrityksen arkista toimintaa ja kulttuuria, niin ettei siitä muodostu erillinen ulkokohtainen toiminto.
- 12) Turvallisuuden osalta on erikseen tietosuojaan liittyvät riskit, joissa henkilötietojen asianmukainen käsittely ja säilyttäminen on keskiössä. Teknologisista riskeistä tietoturvallisuuteen liittyvillä riskeillä on vaikutusta tietosuojan toteuttamiseen. Teknologiariskeissä tietoliikenteen ja tietojärjestelmien toiminta sekä sovellusten käytettävyys ja tehokkuus vaikuttavat ennen kaikkea yrityksen liiketoiminnan jatkuvuuteen tai toiminnan tehokkuuteen.

ASIAKKAAN RISKIENHALLINTA - YRITYSNÄKÖKULMASTA

YRITYKSEN ARJESTA TULEVAT TALOUDEN RISKIT

► Vaikka yrityksellä olisikin toimivat ja hyvät suhteet asiakkaisiin, yritys voi epäonnistua myös operatiivisessa toiminnassaan. (JATKUU)

13) Talouden riskit ovat yleensä seurausta muiden riskien toteutumisesta.

- Esimerkiksi tuotantokapasiteetissä tehdyt virheet näkyvät taloudessa kannattavuusongelmina ja sen seurauksena pahimmassa tapauksessa likviditeettiongelmina sekä pidemmällä tähtäyksellä omavaraisuusongelmina.
- Rahoitukseen liittyvät riskit voivat itsessään vaikuttaa talouteen. Mikäli epäonnistutaan esimerkiksi oman ja vieraan pääoman rahoituksessa tai omien varojen sijoituspolitiikassa, vaikuttavat nämä yrityksen talouteen.
- Myös käyttöpääoman hallintaan liittyvät ongelmat voivat aiheuttaa likviditeettiongelmia tai pääomien liikaa sitoutumista esimerkiksi tuotantoon, varastoon tai myyntisaamisiin.

14) Tuotteistuksen yhteydessä tehtävällä hinnoittelulla on myös merkittävä vaikutus talouteen.

- Hinnoittelulla ja maksupolitiikalla voidaan vaikuttaa kysyntään, mutta samalla sillä on merkittävä vaikutus kannattavuuteen. Sen vuoksi yrityksen kustannuslaskenta ja hinnoittelu tulee olla kunnossa.

ASIAKKAAN RISKIENHALLINTA - YRITYSNÄKÖKULMASTA

YRITYKSEN ARJESTA TULEVAT TALOUDEN RISKIT, ESIMERKKI RISKIEN VASTUUNJAOSTA

Ensimmäinen linja Toimintojen ja riskien omistajuus				Toinen linja Ohjeiden varmennus ja toimintariskien analysointi			Kolmas linja riippumaton varmennus
A = accountable, vastuussa viime kädessä R = responsible, käytännön vastuussa C = osallistuu, neuvoo; I = saa informaatiota	Myynti ja tuotekehitys	Tuotanto	Toimitus- johtaja	Taloushallinto	Lakiasiat	Henkilöstö- hallinto	Sisäinen tarkastus
1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ							
Kriisienhallinta	R	C	A/R	I	C	C	I
Kilpailuympäristö	R	C	A/R	I	C	I	I
Säätelyn kehittyminen	C	C	A	I	R	I	I
Brändi	C	C	A/R	I	C	I	I
2. OPERATIIVINEN TOIMINTA							
Tuotteiden laatu	C	R	A	I	I	I	I
Tuotantokapasiteetti	C	R	A	I	I	I	I
Alihankkijat ja toimitusketjut	C	R	A	I	I	I	I
3. HENKILÖSTÖ							
Seuraajasuunnittelu ja rekrytointi	C	C	A	C	C	R	I
Henkilöstövaihtuvuus	C	C	A	C	C	R	I
4. TALOUS							
Likviditeetti	C	C	A	R	I	I	I
Kannattavuus	C	C	A	R	I	I	I
Vakavaraisuus	C	C	A	R	I	I	I

ASIAKKAAN RISKIENHALLINTA - YRITYSNÄKÖKULMASTA

YRITYKSEN ARJESTA TULEVAT TALOUDEN RISKIT, ESIMERKKI RISKIEN VASTUUNJAOSTA

► Miten sisäistä valvontaa tehdään?

Yhtiön on määriteltävä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaperiaatteet.

- Tuloksellinen liiketoiminta edellyttää, että yhtiö valvoo jatkuvasti toimintaansa.
- Hallitus huolehtii siitä, että
  - yhtiössä on määritelty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaperiaatteet ja
  - Yhtiössä seurataan valvonnan ja riskienhallintatoimenpiteiden toimivuutta.

Millä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ohjataan?

- Johto osallistuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitteluun ja kehittämiseen
- Kaikki osatoiminnot valvonnan piirissä
- johto edellyttää ja saa ajankohtaista tietoa
- Johto seuraa vastuuhenkilöiden valitsemista, palkitsemista ja erottamista
- Johto ja vastuuhenkilöt; myönteinen suhtautuminen valvontaan ja eri valvontakeinoihin mukaan lukien eettinen kanava
- Valvonta ei kuulu ainoastaan tarkastuselimille, vaan myös johdolle ja henkilöstölle
- Eettinen käyttäytyminen ja rehellisyys kuuluvat hyvään hallintokulttuuriin
- Tarkastuksen osuus "väärinkäytösten" löytämisessä on vain noin 10-20 prosenttia

► Varmentaa ja raportoi

Yhtiön on selostettava hallituksen tietoon tulleita merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä periaatteet, joiden mukaan riskienhallinta on järjestetty.

Riskienhallinta on osa yhtiön valvontajärjestelmää. Riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan, että yhtiön liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan, niitä arvioidaan ja seurataan. Mukaan lukien väärinkäytöriskit.

Toimintakertomuksen tulee sisältää arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Lisäksi osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöstiedoissa on kuvattava liiketoimintaan liittyviä merkittäviä lähiajan riskejä ja epävarmuustekijöitä.

Johdon viesti

Periaatteet, ohjeet, koulutus

Tunnista riskit

Riskikartoitus; priorisointi

Vähennä riskejä

Ennaltaehkäisevät kontrollit, valvonta

Valvo & havaitse

Valvontakäytännöt, asenne

Varoitusmerkit

Varoitusmerkkien aktiivinen tunnistaminen

Tilanteiden hallinta

Toimintasuunnitelma ennalta

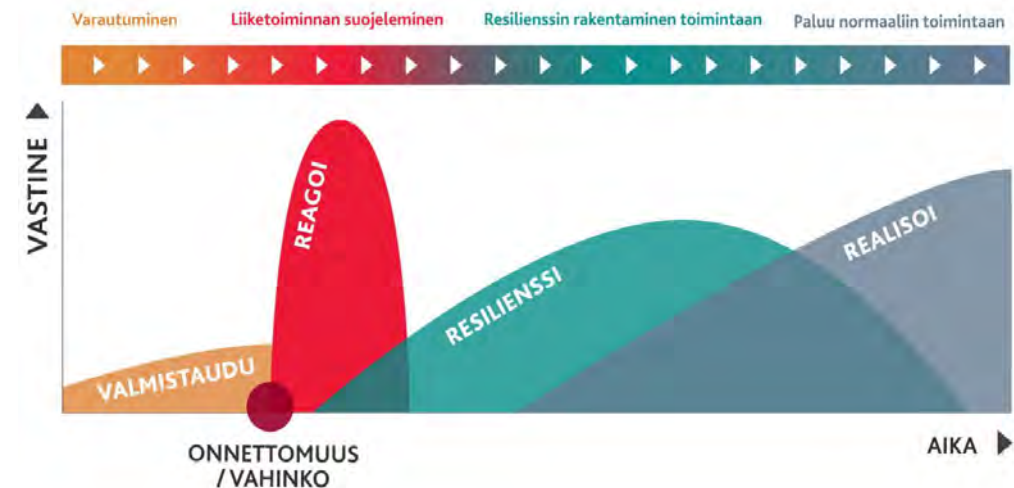
Käy läpi & tehosta

Mitä opittiin, muutokset, koulutus

ASIAKKAAN RISKIENHALLINTA - YRITYSNÄKÖKULMASTA

RESILIENSSI PARANTAA KYKYÄ VASTATA TODELLISIIN MUSTIIN JOUTSENIIN

- ▶ Mustat joutsenet ilmestyvät äkkiarvaamatta ja mullistaen vallitsevat käsitykset. Ne ovat tapahtumia, joiden todennäköisyys on hyvin pieni, mutta vaikutus massiivinen. Jälkeenpäin voidaan sitten keksiä selityksiä mustan joutsenen ilmestymiselle, mutta silloin ollaan jo myöhässä. Riskien syyseuraus-suhteisiin on tärkeä paneutua. Sitä kautta osataan paremmin varautua riskeihin, jotka näyttäytyvät mustina joutsenina.
- ▶ Myllertävät ajat edellyttävät yrityksiltä resilienssiä, mukautumiskykyä. Yrityksellä tulee olla kyky vähentää kovien iskujen vaikutusta ja samalla mukautua jatkuvasti muuttuviin olosuhteisiin. Yritykset, joilla on tehokas riskienhallinta pystyvät paremmin kasvamaan luottaen siihen, että ne pystyvät sietämään tunnettuja ja samalla tuntemattomia riskejä. Monet yritykset keskittävät huomionsa riskien tuomaan mukautumiskykyyn ja riskien hallintaan.
- ▶ Resilienssin kehittäminen ei voi olla yritystoiminnan päätavoite. Sen takia on luonnollista, että kehittäminen otetaan mukaan yhtenä tekijänä yrityksen jatkuvaan ja normaaliin suunnitteluun, jolla turvataan yrityksen jatkuvuus.
- ▶ Resilienssin perustana on terve liiketoiminta ja yrityksen kestävä arvopohja. Strategisilla valinnoilla on vaikutusta myös resilienssiin ja lyhytjänteinen tehokkuusajattelu saattaa toimia resilienssiä vastaan.
- ▶ Yritys tarvitsee globaalien riskien varalta resilienssiohjelman osana strategiaansa. Ohjelmaa tulee seurata ja arvioida säännöllisesti.

YHTEYSTIEDOT

HELGE VUOTI

Partner, JHT, HT, CIA, CCSA, CISA, CFE

+ 358 40 524 6002

BDO Oy

BDO HELSINKI
VATTUNIEMENRANTA 2
00210 HELSINKI

+358 20 743 2920
www.bdo.fi

BDO Oy, a Finnish limited liability company, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and is used by all BDO Member Firms. **Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.**

www.bdo.fi

Tilintarkastajien Kesäpäivät 2021

Netvisor - Käyttövinkit tilintarkastajille

Marja-Liisa Lohtander
Senior Business Analyst, Netvisor R&D
Visma Solutions Oy

Sisältö

Käyttövinkit

- Raporttien hakeminen Netvisorissa
- Pääkirjan hyödyntäminen
- Myyntitapahtumien tarkastus
- Ostotapahtumien ja vaihto-omaisuuden tarkastus

Raporttien hakeminen Netvisorissa

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Raporttien hakeminen

Netvisor Test:Marsan verotarkastus oy Oma Netvisor

Myynti Tuotteet Ostot Matkat **Taloushallinto** Työaika Palkat Laajennokset

Netvisor » Tiedotusnäky

Poikkeukset ja huomiot

Pankki- ja laskuliikenteen poikkeukset

Vanhentuneet ostolaskuautomaation säännöt

Tarkastamattomat tilinönnit

Oma työaika

0 h
LIUKUMA

Kulittaamattomat työpäivät

Siirry työajan syöttöön

Omat matka- ja kulkukorvaukset

0,00 €
KESKENÄISIÄ 0 KPL

0,00 €
HYVÄKSYNNÄSSÄ 0 KPL

Kirjanpito	Yrityksen velvoitteet	Budjetointi	Raportointi ja seuranta
Uusi tosite	ALV-laskelma	Budjetti	Kassavirtaennuste
Tositelistaus	Oma-aloitteiset verot	Tunnusluvut	Laskentakohderaportointi
Jaksotukset	Oma-aloitteisten verojen lähetykset	Tulosseuranta	Konserniraportointi
Tiliotteet	ALV-yhteenvetoilmoitus	Konsernit	Kirjanpidon raportit
Tilinpäätös	Tuloveroilmoitukset	Yritysryhmät	ALV-raportit
Tilikausiarkisto	Rakennusalan ilmoitukset		Financial Overview
Kirjanpidon täsmäytys	Työnantajan maksut ja tilitykset		
Avoimet saatavat	Työnantajan kuukausi-ilmoitukset		
Avoimet ostovelat			
Tililuettelo			
Asetukset			
Kirjanpidon asetukset	Laskentakohteiden hallinta	Budjetoinnin asetukset	Controllerin asetukset

Taloushallinto - Tositelistaus tai
Taloushallinto - Kirjanpidon raportit

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Raporttien hakeminen - hakuehdot

Kirjanpidon raportit

Raportit ja pikalinkit

Tilikausi Koko tilikausi

1.7.2020 - 30.6.2021

Päivämääräväli -

Tositelaji

Tositenumerot -

Tili

Tilinumeroväli

Selite

Summa -

ALV-kanta

ALV-koodi

Lisävalinnat Näytä vain erottavat tositteet
 Näytä mitätöidyt tositteet

Laskentakohteet

Näytä piilolelut laskentakohteet Ei käytössä

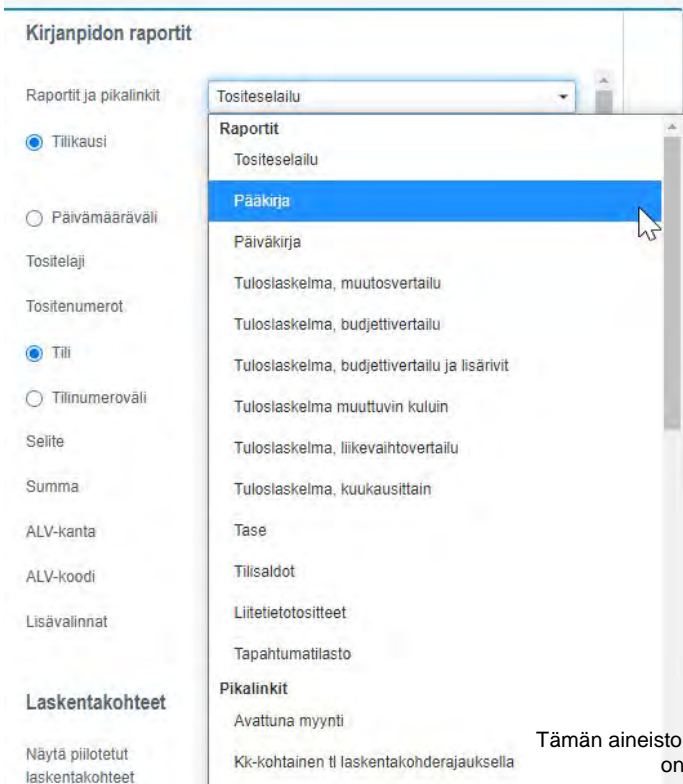
Tyhjennä Tallenna pikalinkki Tulosta hakuehdoista

- Hakusivu on uudistettu, raportit vielä ennallaan
- Varsinaiset hakuehdot myös pitkälti ennallaan, toimivat teknisesti uudella tavalla
- Raportit avautuvat pääosin hakuehtojen viereen, jolloin hakuehtojen muuttaminen on aiempaa helpompaa
- Leveät raportit tai raportit, joissa on toimintoja, avautuvat omalle välilehdelleen
- Halutessaan raportin voi avata omaan välilehteen "Hae"-painikkeen valinnoista
- Raportin voi muodostaa myös ilman selaimen avaamista ja tähän on tulossa mahdollisuus ottaa raportit suoraan pdf- ja csv-muodoissa
- Raportilla säilyy myös raportin toiminnoissa tulostamisen vaihtoehdot (ja raporttikohteisesti uudistetaan, että saatavissa csv ja pdf)

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Raportit ja pikalinkit

- Kirjanpidon perusraportit täällä
- Mikäli konserni, raportit saadaan konsernin eliminointiyhtiön kautta ja tulevat näkyville tähän valikkoon
- Voi tallentaa raporttiehdot pikalinkiksi, joka säilyy yritys- ja käyttäjäkohtaisesti

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Raportteja myös muiden osioiden alla

Myynti - Laskutus - Myyntilaskuluettelo

[Myynti](#) [Tuotteet](#) [Ostot](#) [Matkat](#) [Taloushallinto](#) [Työaika](#) [Palkat](#) [Laajennokset](#)

Netvisor » Myynti » Myyntilaskuluettelo

[Avoimet myyntilaskut](#) **Myyntilaskuluettelo** [Suoritukset](#) [Ylisuoritukset](#) [Asiakaskohtainen perintä](#)

Hae laskunumerolla, viitenumerolla, asiakkaan nimellä tai y-tunnuksella [Laajennettu haku](#)

[Palauta oletukset](#) Yhteensä 39 riviä

Laskutiedot

☐	Laskunumero	Asiakas	Tosite	Toimituspäivä	Laskupäivä	Kirjauspäivä	Eräpäivä	Tila
☐	Suomi (13kpl)							
☐	35	Test Marsan Taloyhtiö As Oy ☑		30.12.2020	30.12.2020		13.1.2021	Lähetämätön
☐	32	Marsan uusi asiakas ☑		1.9.2020	1.9.2020	31.8.2020	15.9.2020	Lähetämätön
☐	26	Henkiloasiakas jolle myynti alv 0 % vientimyynti EUUM ☑	1	13.8.2020	13.8.2020		27.8.2020	Erääntynyt
☐	25	Test Marsan Taloyhtiö As Oy ☑	21	29.7.2019	29.7.2019		12.8.2019	Erääntynyt
☐	8	Marsan uusi yritys 2018 Oy ☑	1	22.4.2019	22.4.2019		5.5.2019	Erääntynyt
☐	37	Marsan uusi yritys 2018 Oy ☑	1	30.11.2019	30.11.2019		1.2.2019	Erääntynyt

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Raportteja myös muiden osioiden alla

Ostot - Ostolaskut - Ostolaskuluettelo

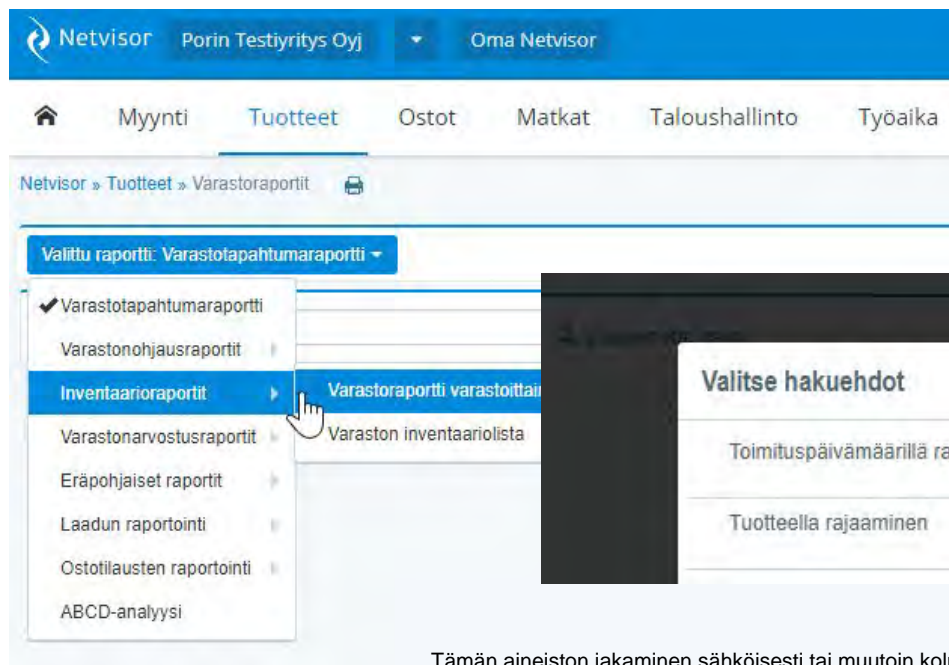
Ostot - Ostolaskut - Avoimet ostolaskut

Ostot - Automaattinen käsittely

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Raportteja myös muiden osioiden alla

Tuotteet - Varastoraportit - Inventaarioraportit - Varastoraportti varastoittain

The screenshot shows the Netvisor web application interface. At the top, there is a blue header with the Netvisor logo, the company name "Porin Testiyritys Oyj", and a user profile "Oma Netvisor". Below the header is a navigation menu with tabs for "Myynti", "Tuotteet", "Ostot", "Matkat", "Taloushallinto", and "Työaika". The "Tuotteet" tab is selected. Below the navigation menu is a breadcrumb trail: "Netvisor » Tuotteet » Varastoraportit". A dropdown menu is open, showing a list of reports: "Varastotapahtumaraportti", "Varastonohjausraportit", "Inventaarioraportit", "Varastonarvostusraportit", "Eräpohjaiset raportit", "Laadun raportointi", "Ostotilausten raportointi", and "ABCD-analyysi". The "Inventaarioraportit" item is highlighted, and a sub-menu is visible with the option "Varastoraportti varastoittain".

Mikäli haluat esim. tilanteen 31.12.2020, käytä Laajennetun haun toimituspäivämäärällä rajaamista:

Valitse hakehdot

Toimituspäivämäärällä rajaaminen

31.12.2020

Tuotteella rajaaminen

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

(Valitse raportiksi Varastoraportti varastoittain → Paina vieressä olevaa toimintoa "Laajennettu haku" → avautuu valinnat

Raportteja myös muiden osioiden alla

Palkat - Raportit

Henkilöstö	Palkanlaskenta	Raportit
Uusi palkansaaja	Palkkalaskelmat ja -jaksot	Työaika raportit
Palkansaajalistaus	Hyväksy palkkoja	Palkanlaskennan raportit
Palkkaperusteiden hallinta	Maksa palkkoja	Täsmäytysraportti
Henkilöstöhallinnon valvontanäkymä	Palkka- ja matkaennakot	Palkkalistat
	Palkkamallien hallinta	Palkkakortit
Lomat	Työajan tehohallinta	Palkkatietoilmoitusten täsmäytys
	Velvoitteet	
	Palkkatietoilmoitukset	
Lomalaskentanäkymä	Erillisilmoitukset	
Lomakalenteri		
Lomapäiväkirjanpito		
Lomatapahtumien raportti		

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Pääkirjan hyödyntäminen

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Pääkirjan hyödyntäminen

- Pääkirjan voi ottaa pdf-muodossa ja viedä mahdolliseen erilliseen tarkastustyökaluun
- Pääkirjan voi tallentaa myös csv-muodossa:

Netvisor » Taloushallinto » Kirjanpidon raportit

Kirjanpidon raportit Pikalinkkien hallinta

Vanha: 3362 Uusi: 10170
Palaa käyttämään vanhaa näkymää

Kirjanpidon raportit

Raportit ja pikalinkit: Pääkirja

Tilikausi: 2020 Koko tilikausi: 1.1.2020 - 31.12.2020

Päivämääräväli: 01.08.2021 - 31.08.2021

Tositelaji: Kaikki

Tositenumerot: -

Tili: -

Tilinumeroväli: 1000 - 99999

Pääkirja

TEST: Annan Koulutus Oy Pääkirja

[Lataa CSV-Tiedostona](#)

Tili	Nimi	Tositelaji	Tosite	ALV-%	ALV(€)	ALV-tunnus	Debet	Kredit	Saldo	Selite
1201	Kalusto ja muu irtain								1 669,91	Alkusaldo 1.1.2020
1453	Muut osakkeet								4 424,18	Alkusaldo 1.1.2020

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Pääkirjan hyödyntäminen

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	
1	TEST: Annan Koulutus Oy		Pääkirja								
2	Päivämääri 1.1.2020 - 31.12.2020										
3	Tili	Nimi									
4	Päiväys	Tositelaji	Tosite	ALV-%	ALV(€)	ALV-tunnus	Debet	Kredit	Saldo	Selite	
5											
6	1201	Kalusto ja muu irtain							1 669,91	Alkusaldo 1.1.2020	
7											
8	1453	Muut osakkeet							4 424,18	Alkusaldo 1.1.2020	
9											
10	1531	Tavarat							1 038,00	Alkusaldo 1.1.2020	
11											
12	1701	Myyntisaamiset 1							858 997,25	Alkusaldo 1.1.2020	
13	1.1.2020	ML Myyntilasku	11	0 %	0 -		138	0	859 135,25	Asiakas EU, lasku 20614	
14	1.1.2020	ML Myyntilasku	13	0 %	0 -		171,12	0	859 306,37	Tilapäinen asiakas, lasku 20627	
15	1.1.2020	ML Myyntilasku	14	0 %	0 -		171,12	0	859 477,49	Musta Oy, lasku 20626	

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Pääkirjan hyödyntäminen

- Pääkirjan csv-muotoa tullaan muuttamaan niin, että se on helpommin jälkikäsiteltävissä:

Tili	Nimi	Päiväys	Tositelaji	Tosite	ALV-%	ALV(€)	ALV-tunnus	Debet	Kredit
3000	Myynti	5.7.2019	ML Myyntilasku	421	0 %	0	RAMY	0	34 506,
3000	Myynti	5.7.2019	ML Myyntilasku	422	0 %	0	RAMY	0	1 739,
3000	Myynti	5.7.2019	ML Myyntilasku	423	0 %	0	RAMY	0	387,
3000	Myynti	5.7.2019	ML Myyntilasku	424	24 %	-82,54	KOMY	0	343,
3000	Myynti	5.7.2019	ML Myyntilasku	425	24 %	-967,74	KOMY	0	4 032,
3000	Myynti	5.7.2019	ML Myyntilasku	426	0 %	0	RAMY	0	33,
3000	Myynti	5.7.2019	ML Myyntilasku	427	24 %	-3 402,00	KOMY	0	14 175,

- Lisätiedoiksi suunniteltu:
  - Kirjauksen tekijätieto
  - Tieto, onko kyseinen tosite muodostunut järjestelmän toimesta automaattisesti (laskun, suorituksen perusteella, integraation kautta, ostolaskuautomaation kautta vai manuaalisesti. Ja viimeisin tieto olisi merkitsevin eli jos muokattu, on manuaalinen)

Pääkirjalta esim. myynnin tilit

Netvisor » Taloushallinto » Kirjanpidon raportit

Kirjanpidon raportit Pikalinkkien hallinta

Vanha: 3681 Uusi: 11164
Palaa käyttämään vanhaa näkymää

Kirjanpidon raportit

Raportit ja pikalinkit: Pääkirja

Tilikausi: 2020 Koko tilikausi: 1.7.2019 - 30.6.2020

Päivämääräväli: 01.08.2021 - 31.08.2021

Tositelaji: Kaikki

Tositenumerot: -

Tili

Tilinumerovali: 3000 Myynti - 3999

Selite

- Voi laittaa rajaukseen tilinumerovalin myös ilman että on olemassa tili "3999" eli ottaa ryhmän mukaan silti rajauksen

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Tee tilaa raportille nuolesta

Myynti Tuotteet Ostot Matkat Taloushallinto Työaika Palkat Laajennokset

Netvisor » Taloushallinto » Kirjanpidon raportit

Kirjanpidon raportit Pikalinkkien hallinta

Vanha: 3681 Uusi: 11164
Palaa käyttämään vanhaa näkymää

Kirjanpidon raportit

Raportit ja pikalinkit: Pääkirja

Tilikausi: 2020 Koko tilikausi: 1.7.2019 - 30.6.2020

Päivämäärävali: 01.08.2021 - 31.08.2021

Tositelaji: Kaikki

Tositenumerot: -

Tili: -

Tilinumerovali: 3000 Myynti - 3999

Selite: -

Summa: -

ALV-kanta: Kaikki

ALV-koodi: Kaikki

Raportin kieli: Suomi

Pääkirja (1.7.2019 - 30.6.2020)

Test:Marsan verotarkastus oy

[Lataa CSV-Tiedostona](#)

Tili	Nimi	Päiväys	Tositelaji	Tosite	ALV-%	ALV(€)	ALV-tunnus	Debet	Kredit
3000	Myynti								
	ML Myyntilasku	29.7.2019		27	24%	-72,00	KOMY	0,00	30
	Pump Tuodut tapahtumat	30.7.2019		33	0%	0,00	KOMY	0,00	10 00
	ML Myyntilasku	15.4.2020		26	24%	-193,55	KOMY	0,00	80
	Yhteensä 3 kpl:					-265,55		0,00	11 10

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Poraudu pääkirjalta tilikohtaisesti ja sorttaa

- Saa sortattua suurimmasta pienimpään

Pääkirja (1.7.2019 - 30.6.2020)

Test:Marsan verotarkastus oy

[Lataa CSV-Tiedostona](#)

Myynti Tuotteet Ostot Matkat Taloushallinto Työaika Palkat Laajennokset

Taloushallinto :: Kirjanoidon raportit :: Tilikohtaiset kirjaukset

Tilikohtaiset kirjaukset

Tili: 3000 Myynti

[Siirry muokkaustilaan](#)

Tili	Nimi	Tositelaji	Tositte	ALV-%	ALV(€)	ALV-tunnus	Debet	Kredit
3000	Myynti							
29.7.2019	ML Myyntilasku	27	24%	-72,00	KOMY	0,00	300,00	
30.7.2019	Pump Tuodut tapahtumat	33	0%	0,00	KOMY	0,00	10 000,00	
15.4.2020	ML Myyntilasku	26	24%	-193,55	KOMY	0,00	806,45	
							0,00	11 106,45

Tili	Nimi	Tositelaji	Tositte	Lasku	ALV-%	ALV-tunnus	Debet	Kredit
3000	Myynti							
29.7.2019	ML Myyntilasku	27	25		24 %	KOMY	0,00	300,00
30.7.2019	Pump Tuodut tapahtumat	33			0 %	KOMY	0,00	10 000,00
15.4.2020	ML Myyntilasku	26			24 %	KOMY	0,00	806,45
							0,00	11 106,45

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Vinkkejä myyntitapahtumien tarkastukseen

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Myyntitapahtumien käsittely ja suoritukset

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Myyntitapahtuman tosite

- Netvisorissa myyntitapahtuman kirjaustosite muodostuu kun lasku lähetetään Netvisorista
- Myyntitapahtuman kirjaustositteella on linkki myyntilaskulle (kohta Lähde)

Netvisor » Taloushallinto » Kirjanpidon raportit » Tosite

Tositenumero 14	Tositelaji ML Myyntilasku	Konsernin kohdeyritys Kohdeyritys ei asetettu	Päiväys 22.1.2020	ALV-peruste Netto	Lähde <u>5125591</u>

Rajaa tositerivejä hakusanalla...

Tili	Summa	ALV-%	ALV-tunnus	Riviselite	Seurantakohde	Example Dimension
3000 Myynti	-100,00	22 %	KOMY	Testi asiakas, lasku 5125591		
2939 Arvonlisäverovelka	-22,00	0 %	-	Testi asiakas, lasku 5125591		
1701 Myyntisaamiset 1	122,00	0 %	-	Testi asiakas, lasku 5125591		
Erotus	0,00	Debet / Kredit	122,00 / 122,00			
Arvonlisäverosaamiset	0,00					
Arvonlisäverovelka	-22,00					

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Tuloslaskelman kautta kätevää porautua

- Tilikohtaisen tuloslaskelman kautta pääsee porautumaan kauden tapahtumiin aina suorituksiin saakka

Tuloslaskelma, muutosvertailu

Tuloslaskelma

[Laajenna kaikki](#)
[Kopioi leikepöydälle](#)

TEST: Annan Koulutus Oy	Jaksolta
	1.1.2020 - 31.12.2020

Tuloslaskelma

Myyntituotot	225 795,27
☐ Yleiset myyntitilit	158 990,00
3000 Myynti	158 990,00
3010 Myynti 2	0,00
3030 Myynti 4	0,00
☐ Tavaravienti	0,00
☐ Myynnin aikaisuerät	0,00

LIIKEVAIHTO 225 795,27

Myynti Tuotteet Ostot Matkat Talousha

:: Taloushallinto :: Kirjanpidon raportit :: Tilikohtaiset kirjaukset

Tilikohtaiset kirjaukset

Tili: 3000 Myynti
[Siirry muokkaustilaan](#)

Tili	Nimi	Tositte	Lasku
3000	Myynti		
1.1.2020	ML Myyntilasku	13	20627
1.1.2020	ML Myyntilasku	14	20626
1.1.2020	ML Myyntilasku	15	20625

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Myyntilaskulta näkee siihen liittyvät suoritukset

Myyntilaskulla:

Maksusuoritukset		
Kokonaissumma		12,20
Avoinna		0,00
Suoritukset (1)		12,20
PVM	TOSITE	SUMMA
01.03.2019	3495	12,20

Suoritustosite:

Home Myynti Tuotteet Ostot Ma

Netvisor » Taloushallinto » Kirjanpidon raportit » Tosite

Tositenumero 3495	Tositelaji MS Myyntisuoritus

Rajaa tositerivejä hakusanalla... 🔍

Tili	Debet	Kredit
1701 Myyntisaamiset 1		12,20

Suoritukset -linkistä suoritustietoihin:

Maksusuoritukset					×
NIMI	PÄIVÄYS	VIITENUMERO	TOSITE	SUMMA	
Helsingin Osuuskauppa Elanto	1.3.2019	10700411882	3495	12,20	

SUORITUKSIA 12,20
AVOINNA 0,00

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Suorituksen tarkastus

Maksusuoritukset					✕	
NIMI	PÄIVÄYS	VIITENUMERO	TOSITE	SUMMA		
Helsingin Osuuskauppa Elanto	1.3.2019	10700411882	3495	12,20		
					SUORITUKSIA	12,20
					AVOINNA	0,00

- Tarkasta suoritus tieto tiliotteelle saakka. Suoritus myyntilaskulla voi olla muutakin kuin tavanomainen suoritus pankkitilille, esim. käsin kuitattu suoritus ja siitä tosite
- Viitenumeroilla hakeminen tiliotteelta
- Mikäli on viitesuorituksia nipussa, näkyy ne Netvisor -tiliotteella purettuna tietona viitesuorituslistojen mukaisesti.

Jos haluat hakea jotain tiettyä suoritusta

Myynti Tuotteet Ostot Matkat Taloushallinto Työaika Palkat Laajennoks

Myynti :: Suoritusten haku

Avoimet myyntilaskut Myyntilaskuluettelo **Suoritukset** Ylisuoritukset Asiakaskontainen perintä

Suoritukset

[+ Uusi suoritus](#)

Aikaväliltä: 1.7.2020 - 30.6.2021

Näytä vain tähän asiakkaaseen linkitetyt suoritukset: Hae nimellä...

Tili:

TAI
 JA

Maksajan nimi tai sen osa:

Vain ne, joiden summa on:

Vain ne, joiden viitenumero on:

Vain ne, joiden viitenumero alkaa:

Käsittelemättömät
 Kohdistamatta käsitellyt
 Kaikki

Myynti - Laskutus - Suoritukset

- Tietty summa
- Maksaja
- Viitenumero

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Factoring myynti-tapahtumien suoritus

Kirjanpidon viennit ja myyntireskontran tapahtumat

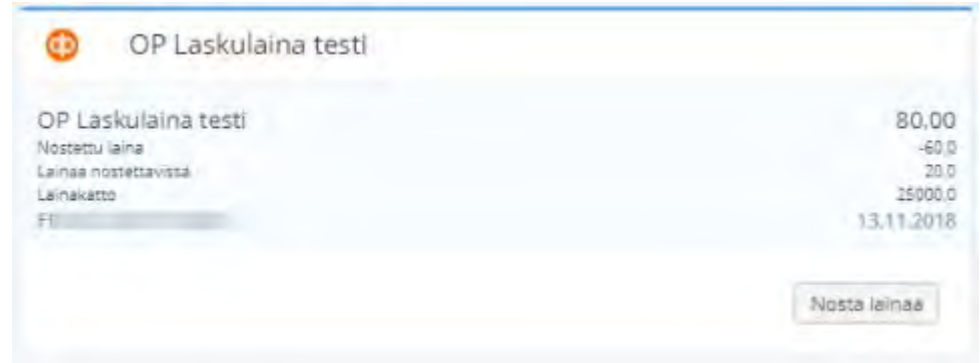
	Kirjanpito								Myyntireskontra	
	Myynti	Rahoitus-kulut	ALV-velka	Factoring-saamiset matkalla	Factoring-saamiset laskutili	Factoring-velat, rahoitustili	Rahansiirrot matkalla	Pankkitili		€
Toimenpide	3000		2939	1717	1718	2841	1995	1910		
2 Myyntilaskun lähetyksi asiakkaalle, ML-tositte muodostuu	-1 000,00		-240,00	1 240,00					Avoim lasku myyntireskontraan	1 240,00
3 Myyntilaskutapahtuma näkyy laskutilin tiliotteella				-1 240,00	1 240,00				Ei toimenpiteitä reskontraan	
4 Rahoitusyhtiö siirtää rahaa yhtiölle (luototus), siirto näkyy factoring-rahoitustilillä						-900,00	900,00		Ei toimenpiteitä reskontraan	
5 Rahoitusyhtiö siirtää rahaa yhtiölle (luototus), siirto näkyy pankkitilillä							-900,00	900,00	Ei toimenpiteitä reskontraan	
6 Viitesuoritus (automaattikirjaus)				-1 240,00	1 240,00				Suoritus muodostuu, lasku poistuu avoimista laskuista	-1 240,00
7 Suoritus tapahtuma rahoitustilillä (tiliotteella)					-1 240,00	1 240,00			Ei toimenpiteitä reskontraan	
8 Suoritus tapahtuma laskutililla (tiliotteella)				1 240,00	-1 240,00				Ei toimenpiteitä reskontraan	
9 Rahoitusyhtiö siirtää rahaa yhtiölle (suor. jälkeen), raha näkyy factoring-rahoitustilillä						-340,00	340,00		Ei toimenpiteitä reskontraan	
10 Rahoitusyhtiö siirtää rahaa yhtiölle (suor. jälkeen), siirto näkyy pankkitilillä							-340,00	340,00	Ei toimenpiteitä reskontraan	
11 Korot ja kulut Factoring-rahoituksesta						-200,00				
Yhteensä	-1 000,00	200,00	-240,00	0,00	0,00	-200,00	0,00	1 240,00		0,00

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

OP Laskulaina - suoritukset

- Netvisorissa voidaan käyttää OP Laskulaina -palvelua
- Toimii enemmän "tililimiitin" tavoin
- Järjestelmästä lähetetyt laskut kartuttavat nostettavissa olevaa lainamäärää ja lainan voi nostaa järjestelmästä suoraan
- Suoritukset ohjautuvat OP Laskulainan kautta ja suoritukset lyhentävät lainasaldoa ja korkoa - kirjaukset muodostuvat järjestelmässä automaattisesti ns. OP:n virtuaalipankkitilin tapahtumien mukaisesti

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

- [Kirjauseimerkki OP Laskulainasta](#)

Myyntitapahtumat exceliin

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Tilikohtaisesti tapahtumat exceliin

Kirjanpidon raportit

Raportit ja pikalinkit: Tuloslaskelma, muutosvertailu

Tilikausi: 2019, Koko tilikausi
1.1.2019 - 31.12.2019

Päivämäärävälillä: 01.08.2021 - 31.08.2021

Tositelaji: Kaikki

Tositenumero: -

Tili: -

Tilinumerovälillä: 1000 - 99999

Tuloslaskelma, muutosvertailu (1.1.2019 - 31.12.2019)

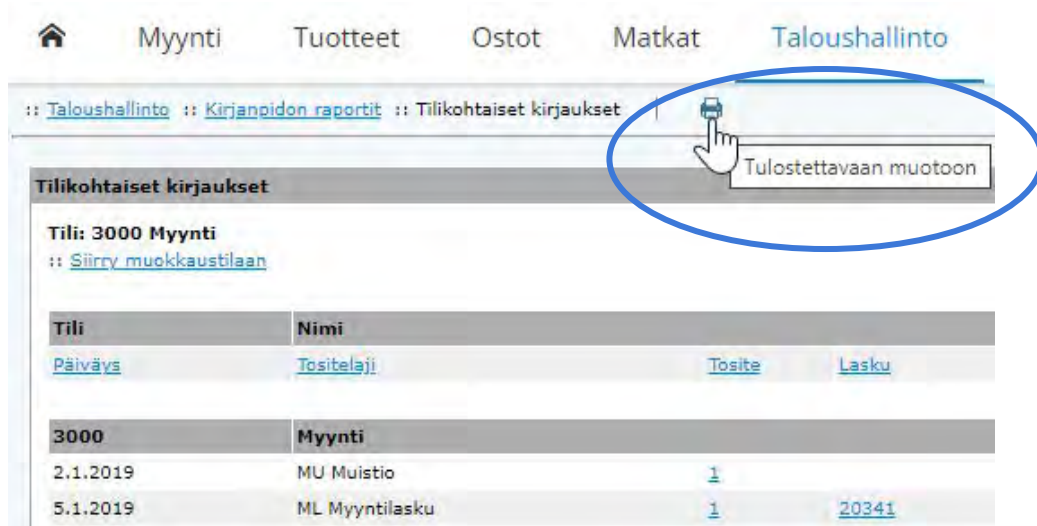
Tuloslaskelma

[Laajenna kaikki](#) [Kopioi leikepöydälle](#) **Hakuehdot** [Piiota](#)
Päivämäärävälillä: 1.1.2019 - 31.12.2019

TEST: Annan Koulutus Oy	Jaksolta			Muutos	Muutos-%
	1.1.2019 - 31.12.2019	1.1.2018 - 31.12.2018			
Tuloslaskelma					
Myyntituotot	563 731,25	212 291,18	351 440,07	165,5 %	
Yleiset myyntitilit	563 731,25	207 721,18	355 320,07	171,1 %	
3000 Myynti	553 016,25	173 489,73	379 526,52	218,8 %	
3010 Myynti 2	10 000,00	32 206,45	-22 206,45	-69,0 %	
3030 Myynti 4	25,00	25,00	0,00	0,0 %	
3060 Norja myynti	0,00	2 000,00	-2 000,00	-100,0 %	
Tavaravienti	690,00	4 570,00	-3 880,00	-84,9 %	
LIIVEVAIHTO	563 731,25	212 291,18	351 440,07	165,5 %	

- Tilikohtainen tuloslaskelma ja porautuminen tilistä

Tilikohtaisesti tapahtumat exceliin

Home Myynti Tuotteet Ostot Matkat **Taloushallinto**

:: [Taloushallinto](#) :: [Kirjanpidon raportit](#) :: Tilikohtaiset kirjaukset

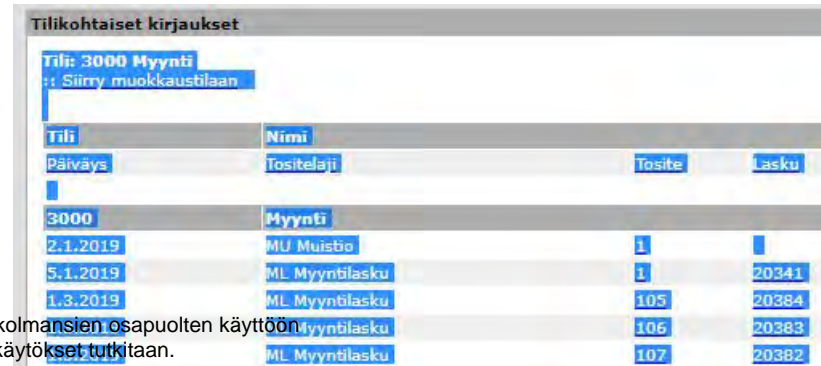
Tulostettavaan muotoon

Tilikohtaiset kirjaukset

Tili: 3000 Myynti
:: [Siirry muokkaustilaan](#)

Tili	Nimi	Tositelaji	Tosite	Lasku
3000	Myynti			
2.1.2019	MU Muistio		1	
5.1.2019	ML Myyntilasku		1	20341

- Tulostettavaan muotoon
- Maalataan alue
- Liitetään (Ctrl + v) exceliin

Tilikohtaiset kirjaukset

Tili: 3000 Myynti
:: [Siirry muokkaustilaan](#)

Tili	Nimi	Tositelaji	Tosite	Lasku
3000	Myynti			
2.1.2019	MU Muistio		1	
5.1.2019	ML Myyntilasku		1	20341
1.3.2019	ML Myyntilasku		105	20384
1.3.2019	ML Myyntilasku		106	20383
1.3.2019	ML Myyntilasku		107	20382

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Tilikohtaisesti tapahtumat exceliin

Myynnin tarkastus												
Tili: 3000 Myynti												
:: Siirry muokkaustilaan												
Tili	Nimi											
Päiväys	Tositelaji	Tosite	Lasku	ALV-%	ALV-tunnus	Debet	Kredit	Saldo	Selite	Laskentakohtee	Lasku	Suoritus
3000 Myynti											0 Alkusaldo 1.1.2019	
2.1.2019	MU	Muistio	1	24%	KOMY	0	806,45	-806,45	Lasku	Laiva, Project 1, Taloushallinto		
5.1.2019	ML	Myyntilasku	1	20341	24%	KOMY	0	778,8	-1585,25	Asiakas T1, lasku 20341		
1.3.2019	ML	Myyntilasku	105	20384	24%	KOMY	0	138	-1723,25	Tilapäinen asiakas, lasku 20384		
1.3.2019	ML	Myyntilasku	106	20383	24%	KOMY	0	138	-1861,25	Musta Oy, lasku 20383		

- Dokumentointi tänne

Myynnin katkoon liittyen

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Myynnin katkon tarkastus

Ajallinen kohdistaminen

- Myynti kirjautuu myynnin laskupäivän mukaisesti jos ei ole erikseen annettu kirjauspäivää
- Jos kirjauspäivä erikseen annettu, ajallinen kohdistus tapahtuu tämän mukaisesti

Myynnin katkon tarkastus

Katkon tarkastus

- Voidaan ottaa edellä kuvatulla tavalla esim. tilikauden viimeisen kuukauden ja alkaneen tilikauden ensimmäisen kuukauden myyntitapahtumat *Tilikohtaisen tuloslaskelman kautta exceliin* ja todentaa tarkastusta sinne. Eli nähdään kaikki tilille kohdistuneet myyntitapahtumat tositelajista ja tositteen lähteestä riippumatta
- *Tai myyntilaskulistauksen kautta* kaikki myyntilaskut viimeiseltä kuukaudelta ja alkaneen ensimmäiseltä kuukaudelta. Tähän listaukseen on valittavissa mm. toimituspäivä, laskun päivä ja kirjauspäivä

Kirjauspäivä, laskupäivä ja toimituspäivä

Netvisor » Myynti » Myyntilasku-uettelo

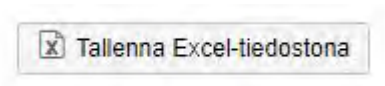
Avoimet myyntilaskut **Myyntilasku-uettelo** Suoritukset Ylisuoritukset Asiakaskohtainen perintä

Hae laskunumerolla, viitenumerolla, asiakkaan nimellä tai y-tunnuksella **Hae** Laajennettu haku

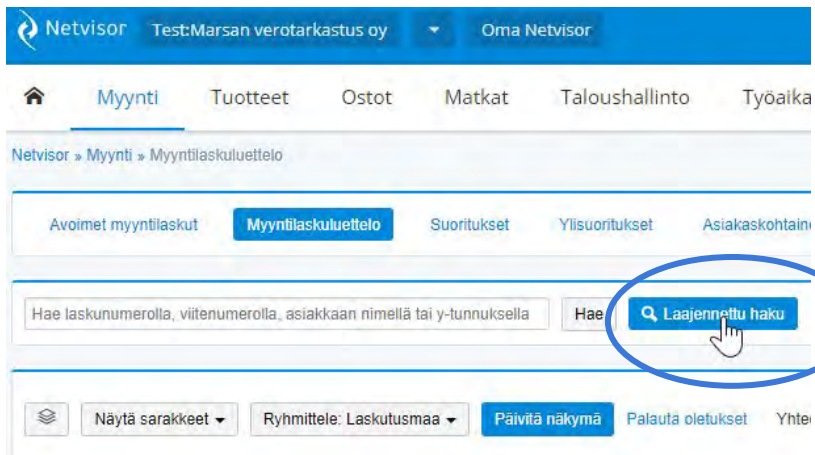
Näytä sarakkeet Ryhmittele: Laskun tila Päivitys näkymä Palauta oletukset Yhteensä 200 riviä

☐	Laskunumero	Asiakas	Tositte	Toimituspäivä	Laskupäivä	Kirjauspäivä
☐	Lähetettämätön (193kpl)					
☐	21080	Asiakas 11		5.8.2021	5.8.2021	☒
☐	21079	Asiakas 16		1.8.2021	1.8.2021	☒

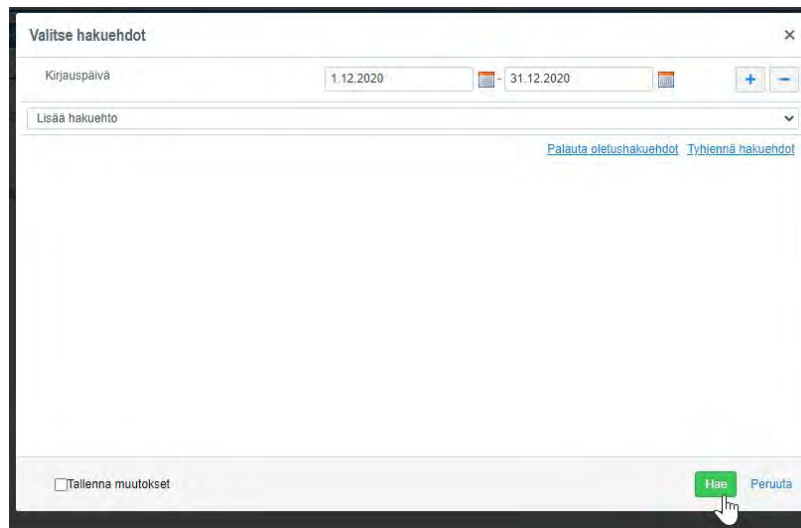
- Myyntilaskuluettelolta
- Tee rajausta kohdasta "Laajennettu haku"
- Lisää tarvittaessa "Näytä sarakkeet"-kohdasta Kirjauspäivä
- Vienti exceliin suoraan toiminnolla käyttöliittymästä

Rajaus kohdasta Laajennettu haku

Joulukuulle kirjatut myyntilaskut

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Sarakkeiden lisäys my-laskuluettelolle

The screenshot shows the 'Myyntilaskuluettelo' (Sales Invoice List) interface in Netvisor. At the top, there are navigation tabs: Myynti, Tuotteet, Ostot, Matkat, Taloushallinto, Työaika, Palkat, and Laajennokset. Below the tabs, the breadcrumb path is 'Netvisor > Myynti > Myyntilaskuluettelo'. There are buttons for 'Avoimet myyntilaskut', 'Myyntilaskuluettelo', 'Suoritukset', 'Ylisuoritukset', and 'Asiakaskohtainen perintä'. A search bar contains the text 'Hae laskunumerolla, viitenumerolla, asiakkaan nimellä tai y-tunnuksella' and a 'Hae' button. A 'Laajennettu haku' button is also present. Below the search bar, there is a 'Näytä sarakkeet' (Show columns) dropdown menu, which is currently open. The menu lists several columns with checkboxes: 'Laskutiedot' (checked), 'Maksutiedot' (checked), 'Lähetystiedot', and 'Muut'. To the right of the menu, there are labels for 'Asiakaskoodi', 'Y-tunnus', and 'Toimipaikka'. Below the menu, there are checkboxes for 'Tosite', 'Toimituspäivä', 'Laskupäivä', and 'Kirjauspäivä'. A blue arrow points to the 'Näytä sarakkeet' dropdown menu. Below the menu, there is a 'Laskun toiminnot (0)' button. The main table area shows a header row with columns: 'Tosite', 'Toimituspäivä', 'Laskupäivä', 'Kirjauspäivä', and 'Eräpäivä'. The table body is currently empty, showing 'Yhteensä 0 riviä' (Total 0 rows).

- Lisää tarvittavat sarakkeet
- Päivitä näkymä painikkeesta
- Huomioi, että se rajaus mitä laitettu Laajennetun haun kautta jää sinne eli jos haluaa kaikki myyntilaskut, niin sieltä rajaus pois

Exceeliin vienti suoraan näkymästä

The screenshot shows a software interface with a table and a button. The button, labeled 'Tallenna Excel-tiedostona', is circled in blue. The table below it has columns for 'Tila', 'Summa', 'Veroton summa', 'Avoimena', 'ALV', 'Viitenumero', and 'Maksupäivä'. The table contains two rows of data.

	Tila	Summa	Veroton summa	Avoimena	ALV	Viitenumero	Maksutiedot
021	Lähetettämätön	0,00	0,00	0,00	0,00	265520480	
020	Lähetettämätön	5 000,00	4 032,26	5 000,00	967,74	265520419	

- Löytyy myyntilaskunäkymän oikeasta yläkulmasta

Excel - Kirjauspäivä, laskupäivä ja toimituspäivä

Laskunumero	Toimituspäivä	Laskupäivä	Kirjauspäivä	Arvopäivä	Eräpäivä	Summa	Ero
21080	5.8.2021 0:00	5.8.2021 0:00		10.8.2021 0:00	24.8.2021	85,56	0
21079	1.8.2021 0:00	28.7.2021 0:00		5.8.2021 0:00	19.8.2021	744	4
21078	1.8.2021 0:00	1.8.2021 0:00		5.8.2021 0:00	19.8.2021	682	0
21077	1.8.2021 0:00	1.8.2021 0:00		5.8.2021 0:00	19.8.2021	1488	0
21076	1.8.2021 0:00	1.8.2021 0:00			15.8.2021	62	0
21073	1.8.2021 0:00	1.8.2021 0:00			15.8.2021	1106,08	0

- Lisätty Ero -sarake ja suoralla "solu - solu" -kaavalla ero Toimituspäivän ja Laskupäivän osalta

Myynnin katko - lähettämättömät myyntilaskut

Netvisor » Myynti » Myyntilaskuettele

Avoimet myyntilaskut **Myyntilaskuettele** Suoritukset Ylisuoritukset Asiakaskohtainen perintä

Hae laskunumerolla, viitenumerolla, asiakkaan nimellä tai y-tunnuksella **Hae** **Laajennettu haku**

Näytä sarakkeet Ryhmittele: Laskutusmaa **Päivitä näkymä** Palauta oletukset Yhteensä 39 riviä

- ei ryhmittelyä -
Laskun tila
Asiakas
Toimipaikka
Asiakasryhmä
Asiakastyyppi
Toimituspäivä

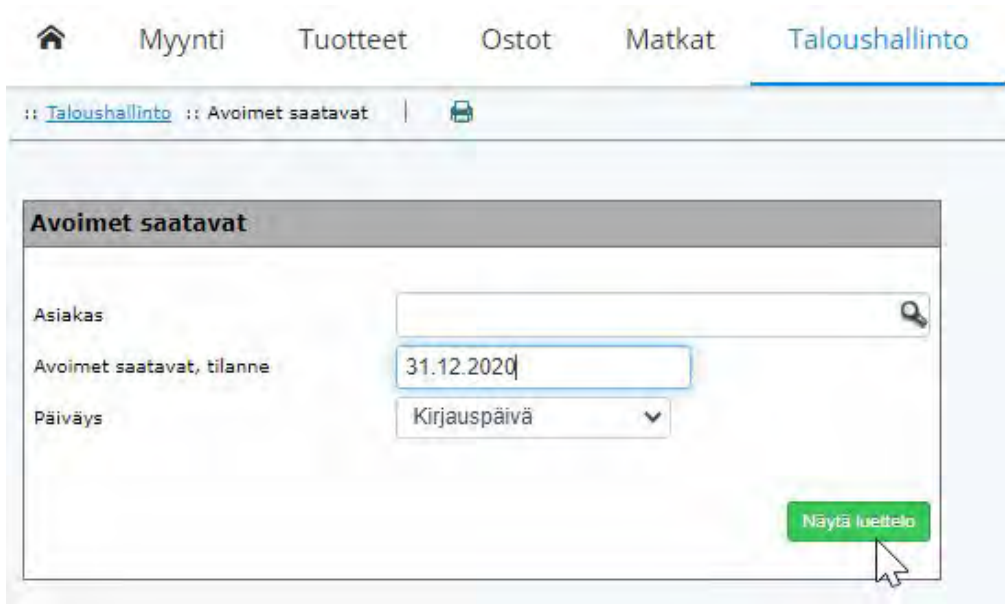
Laskunumero	Tosite	Toimituspäivä
Suomi (13kpl)		
35		30.12.2020
32		1.9.2020
26	rentimyynti EUUM	13.8.2020

- Myyntilaskulistaus
- Valitse ryhmittelyperusteeksi "Laskun tila" (lähettämättömät näkyvät) ja katso mahdolliset toimituspäivän mukaan toimitetut, mutta lasku vielä lähettämättä

Avoimet saamiset

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Avoimet saamiset -listaus

The screenshot shows the 'Taloushallinto' (Accounting) menu with 'Avoimet saamiset' selected. The interface includes a search bar for 'Asiakas' (Customer), a date field for 'Avoimet saamiset, tilanne' (Open receivables, status) with the value '31.12.2020', and a dropdown for 'Päiväys' (Posting) with the value 'Kirjauspäivä' (Posting date). A green 'Näytä luettelo' (Show list) button is visible at the bottom right of the form.

- Avointen myyntisaamisten listan saa valikosta Taloushallinto - Avoimet saamiset

Avoimet saamiset -listaus

🏠 Myynti Tuotteet Ostot Matkat **Taloushallinto** Työaika Palk

» Taloushallinto » Avoimet saatavat » Avoimet myyntilaskut

Avoimet saatavat, tilanne 31.12.2020

Nro	Tos. Asiakas Nro	Pvm	Kirjauspäivä	Toimitettu näkövs	Kesäpäivä	Vitenumero	Suunn.	Avoim
20007	183	31.01.17		31.01.17	14.02.17	28948089	248,00	-637,24
20015	3	18.10.17		18.10.17	01.11.17	289480247	6 200,00	6 200,00
20148	131	22.12.17		22.12.17	05.01.18	2894801552	417,24	-82,76
20156	154	31.12.17		31.12.17	14.01.18	2894802904	248,00	248,00
20157	19	31.01.18		31.01.18	14.02.18	2894802917	124,00	124,00
20158	17	28.02.18		28.02.18	14.03.18	2894802920	124,00	124,00
20181	24	28.02.18		28.02.18	14.03.18	2894802959	1 081,28	1 081,28

- Mahdollisuus porautua laskuille, tositteille, mutta näkee myös laskupäivän ja mahdollisesti erikseen annetun kirjauspäivän
- Laskulle porautuminen ja siellä suoritustiedot ja suoritukselle porautuminen jos jo suoritus ehtinyt tulla

Muita vinkkejä myyntitapahtumien tarkastukseen

- Muodosta myyntilaskuluettelon toiminnolla “Laajennettu haku” tarkastustoimenpiteisiin sopiva raportti (esim. Näytä vain factoring -laskut)

Vinkkejä ostotapahtumien sekä vaihto-omaisuuden tarkastukseen

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Ostotapahtumien tarkastus

- Pääkirja exceliin tai ostojen tiliryhmien osalta pääkirja exceliin kuten myynnin puolella
- Tuloslaskelmaraportin kautta
- Ostolaskulistauksen kautta
- Jos varastopuoli käytössä, voi hyödyntää myös sitä

Tuloslaskelma -raportin kautta

Home Myynti Tuotteet Ostot Matkat **Taloushallinto** Työaika Palkat Tehtävät Laajennokset

Home > Taloushallinto > Kirjanpidon raportit > Tilikohtaiset kirjaukset

Tilikohtaiset kirjaukset

Tili: 4000 Ostot
Siirry muokkaustilaan Näytä tapahtumalinkitykset

Tili	Nimi	Tositte	Lasku	ALV-%	ALV-tunnus	Debet	Kredit	Saldo	Salite
4000	Ostot							0,00	Alkusa
6.2.2020	OL Ostolasku	4	789456	24 %	KOOS	16 129,03	0,00	16 129,03	Ab Kris
1.12.2020	OL Ostolasku	22	41144119	0 %	-	2 194,94	0,00	18 323,97	RPT De
31.12.2020	OL Ostolasku	72	2025	0 %	KOOS	2 055,33	0,00	20 379,30	Virepu
18.6.2020	OL Ostolasku	61	157780	24 %	KOOS	1 524,19	0,00	21 903,49	Inlook
22.10.2020	OL Ostolasku	74	7996898	24 %	KOOS	1 078,23	0,00	22 981,72	AHLSEI
22.10.2020	OL Ostolasku	74	7996898	24 %	KOOS	806,45	0,00	23 788,17	AHLSEI

- Kirjanpidon raportit - Tuloslaskelma, muutosvertailu. Porautuminen ostotilille
- Täältä sorttaus sarakkeesta "Debet"
- Poraudu laskulle, näky laskun tiedot ja käsittely ja mahdolliset jaksotustositteet

Ostolaskuuetelosta

Netvisor » Ostot ja kulut » Ostolaskuuetelo

Avoimet ostolaskut **Ostolaskuuetelo** Ostolaskujen automaattinen käsittely Ostolaskujen kiertoilstat Viestintäasetukset Sijaisuustoiminnon hallinta

Laskun tila

- Avoin
- Erääntynyt
- Maksettu
- Tiliöity
- Tiliöimätön

Käsiteljä

Asiakastaja

Hyväksyjä

Toimittaja

Laskunumero

Haku kommentaista

Päivämäärä **Rajaa kirjauspäivällä**

1.1.2020 - 31.12.2020

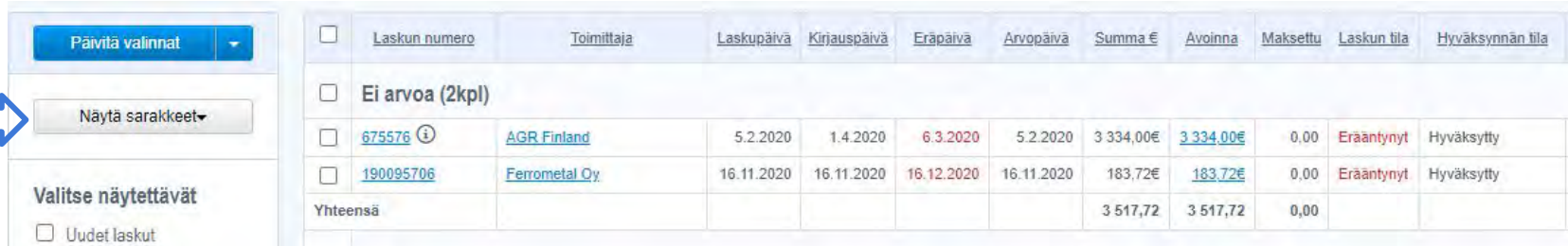
Laskun summa

Tiliointitili

Urakka

- Rajaus kirjauspäivämäärällä
- Kohdistaminen tietyn toimittajan ostolaskuihin

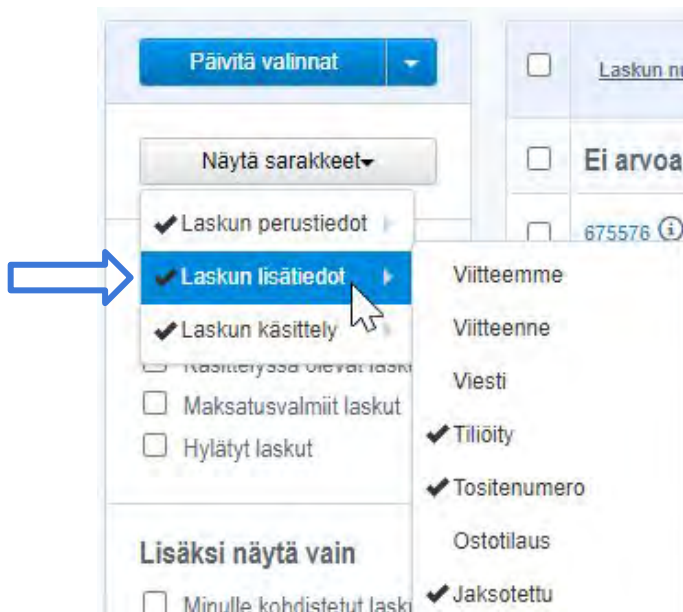
Ostolaskuluettelon sarakkeet, esim.

☐	Laskun numero	Toimittaja	Laskupäivä	Kirjauspäivä	Eräpäivä	Arvopäivä	Summa €	Avoinna	Maksettu	Laskun tila	Hyväksynnän tila
☐	Ei arvoa (2kpl)										
☐	675576 ⓘ	AGR Finland	5.2.2020	1.4.2020	6.3.2020	5.2.2020	3 334,00€	3 334,00€	0,00	Eraantynyt	Hyväksytty
☐	190095706	Ferrometal Oy	16.11.2020	16.11.2020	16.12.2020	16.11.2020	183,72€	183,72€	0,00	Eraantynyt	Hyväksytty
	Yhteensä						3 517,72	3 517,72	0,00		

- Näytä sarakkeet -kohdasta (Laskun perustiedot) voi lisätä esim. Kirjauspäivän näkyville jos ei ole jo

Tiliöimättömät ostolaskut, jaksotetut ostolaskut

- Lisää tarvittaessa ostolaskuluettelolle saraketiedot “Tiliöity” ja “Tositenumero”
- Selville esim. kaudelta 1-12/2020 ostolaskut, joita ei ole tiliöity
- Jos haluat katsoa jaksotettuja ostolaskuja, valitse Laskun lisätiedot -valinnasta “Jaksotettu” -tieto. Tulee tieto omaan sarakkeeseen, onko lasku jaksotettu vai ei

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Ostolaskuluettelo exceeliin

- Ostolaskuluettelo -näkymän vasemmasta alalaidasta suora toiminto exceeliin viemiseksi
- Tarkasta esim. Hyväksymättömät ostolaskut

☐	Laskun numero
☐	Ei arvoa (2kpl)
☐	875576 ⓘ AGRI
☐	190095706 Ferro
Yhteensä	
☐	Harju Anton (1kpl)
☐	111 16808
Yhteensä	
☐	Korhola Jani (2kpl)
☐	654654654654 ⓘ AHLS
☐	645654 ⓘ 1616 OY
Yhteensä	
Raportti yhteensä (5 kpl)	
Käsittele 0 laskua +	

Päivitä valinnat

Näytä sarakkeet

Valitse näytettävät

- Uudet laskut
- Käsitellyssä olevat laskut
- Maksatusvalmiit laskut
- Hylätyt laskut

Lisäksi näytä vain

- Minulle kohdistetut laskut
- Kassa-alennetut laskut
- Kotimaan laskut
- Ulkomaan laskut
- Vain valuuttamaksut
- Maksuikielossa olevat laskut
- Ei-jälleenlaskutetut

Rajaa hakusanalla:

Ryhmittele

Hyväksyjä

Tallenna Excel-tiedostona

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Hyviä, hyödynnettäviä tietoja

Laskun numero	Laskupäivä	Kirjauspäivä	Viitenumero	Summa €	Tiliöity	Tositenumero	Toimittaja	Kanava	Jaksotettu	Maksettu	Avoinna
675576	5.2.2020 0:00	1.4.2020 0:00	1234561	3334	0		AGR Finland	Manuaaline		0	3334
190095706	16.11.2020 0:00	16.11.2020 0:00	6672190095	183,72	1	76	Ferrometal	Verkkolasku		0	183,72
111	11.2.2020 0:00	1.4.2020 0:00	13	100	1	75	1680829-0	Manuaaline		0	100
654654654654	14.12.2020 0:00	24.11.2020 0:00	gfdgfd	100	0		AHSELL OY	Manuaaline		0	100
645654	14.12.2020 0:00	30.12.2020 0:00	ftretre	1100	0		1616 STARK	Manuaaline		0	1100

Esim. hyväksyntätiedot, hyväksyjä, tarkastaja

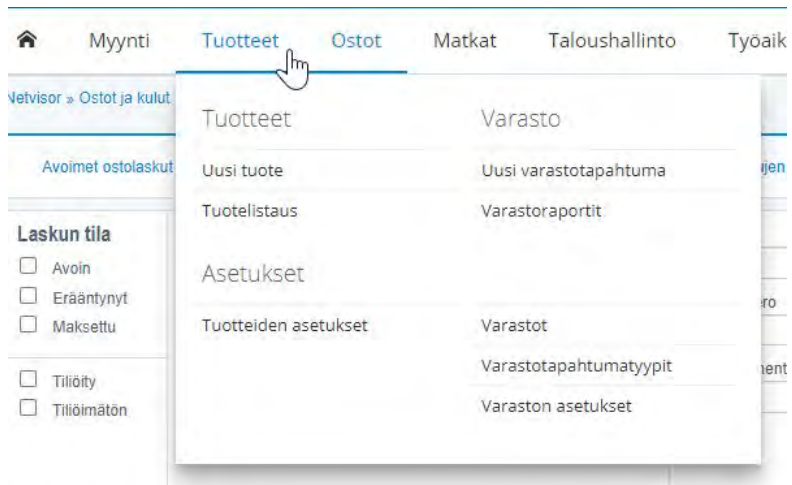
Pankkitilitiedot, minne maksettu + toimittajieto

Ostotilaus	Jälleenlasku	Saajan pankki	Maksupäivä	Maksajan pankkitili	Laskun tila	Hyväksynnän tila
	0	FI6023061800		0	Erääntynyt	Hyväksytty
	0	FI3420611800		0	Erääntynyt	Hyväksytty
	0	FI7643237665		0	Erääntynyt	Hyväksynnässä
	0	FI7184210710		0	Erääntynyt	Asiatarkastuksessa
	0	FI2223331800		0	Erääntynyt	Asiatarkastuksessa

Pääasiatark	Hyväksyjä	Asiatarkastajat	Viimeisin
			Andreima
			Katajinen
Hietalainen	Sinneplamu	{{"ID":71032,"Real	Sinneplam
Korpimetso	Korpimetso	{{"ID":158,"Real	Hietalaine
Korpimetso	Korpimetso	{{"ID":158,"Real	Hietalaine

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kiellettyä. Kaikki väärinkäytökset ilmoitetaan.

Jos käytössä varastopuoli

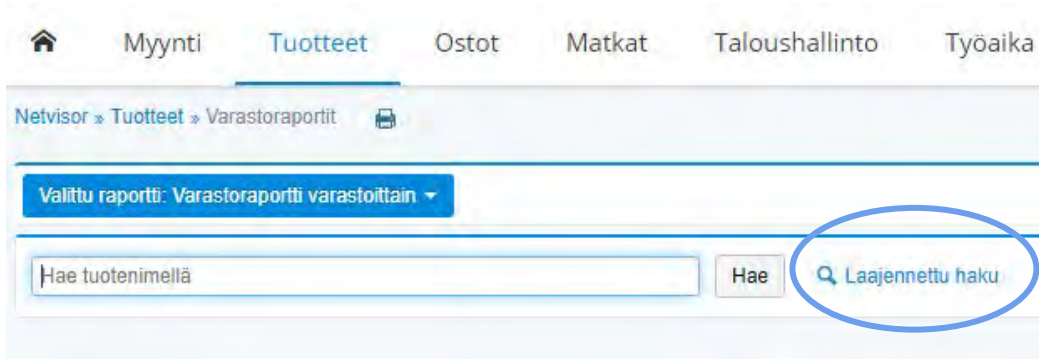
- Hyödynnä erilaisia varastoraportteja
- Tuotteet - Varastoraportit

Varastoraportti varastoittain

The screenshot shows a web application interface with a navigation bar at the top containing icons for home, Myynti, Tuotteet, Ostot, Matkat, Taloushallinto, and Työaika. Below the navigation bar, the breadcrumb path is 'Netvisor » Tuotteet » Varastoraportit'. A dropdown menu is open, showing the selected report type 'Valittu raportti: Varastotapahtumaraportti'. The dropdown list includes several options: 'Varastotapahtumaraportti' (checked), 'Varastonohjausraportit', 'Inventaarioraportit', 'Varastonarvostusraportit', 'Eräpohjaiset raportit', 'Laadun raportointi', 'Ostotilausten raportointi', and 'ABCD-analyysi'. The 'Inventaarioraportit' option is expanded, showing a sub-menu with 'Varastoraportti varastoittain' (highlighted by a mouse cursor) and 'Varaston inventaariolista'. To the right of the dropdown is a search bar with a 'Hae' button and a 'Laajennettu haku' link.

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Rajaus Laajennetun haun kautta

- Kun valittu Varastoraportti varastoittain, tulee vielä tehdä rajaus Laajennetun haun kautta

Varasto 31.12.2021

Valitse hakehdot

Toimituspäivämäärällä rajaaminen	31.12.2021		
Tuotteella rajaaminen	____		
Tuotenimellä tai tuotekoodilla rajaaminen	____		
Tuoteryhmällä rajaaminen	____		
Rajaa varastolla	____		
Rajaa tyyppillä	____		
Rajaa laadulla	____		
Käytettävä hankintahinta	Tapahtumalle tallennettu		
Rajaa toimittajalla	____		
Rajaa asiakkaalla	____		

Tallenna muutokset

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Varastoraportti varastoittain

Valittu raportti: Varastoraportti varastoittain ▾

Hae tuotenimellä Hae

[Linkki raporttiin](#) [Tulosta raportti](#) [Kopioi leikepöydälle](#)

Varastoraportti varastoittain

Varasto: Ei varastoa

Koodi	Tuote
nolla	-
#	-----
ILANKKU	!NOOB: Hallinnolliset työt
100511	"Tete Musta ""nahka"" ruukku "
100511	"Tete Musta ""nahka"" ruukku "
&#1073;&#1099;&#1083;&#1086;	&#1048;&#1089;&#1089;&#1083;&#1077;&#1076;&#1086;&#1074;&#1072;&#1085;&#1080;

- Varaston arvo yhteensä
- Tuotteen kautta porautuen pääsee hinnoitteluun kiinni

Porauduttu tuotteelle (varastotapahtuma- raportti)

Varastotapahtumaraportti			
:: Raporttien hakuehtosivulle			
700158 AGAVE 25 CM			
Kirjauspvm Viite	Asiakas/Toimittaja	Toimipaikan nimi	Tapahtumatyyppi Selite
27.2.2012	210001826	Apix Oy	Myynti
20.9.2012	210002058	Apix Oy	Myynti
20.9.2012	210002058	Apix Oy	Myynti
12.11.2012	2100020751	testaventa	Myynti
9.1.2013	2100020860	Apix Oy	Myynti
24.1.2013	2100020903	North-American Import Ltd	Myynti
24.1.2013	2100020904	North-American Import Ltd	Myynti
24.1.2013	2100020904	North-American Import Ltd	Myynti
30.4.2013	1245	American Supplier Ltd	Hankinta
14.6.2013	2100021878	Asiakas Englantilainen	Myynti
12.9.2013	2100022073	Asiakas Englantilainen	Myynti
15.1.2014	2100022722	Abloy Oy	Myynti
24.6.2014	11214	ALKO HELSINKI/Alko Oy	Myynti
19.8.2014	2100023138	Huittisten Seurahuone Oy	Myynti

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

- Poraudu raportilta esim. yhden varastonimikkeen tapahtumiin ja edelleen ostolaskuille saakka mikäli ostotilauks käsittely on käytössä.
- Laskulle pääset esimerkiksi porautumalla tuotteen kautta (kuvassa tuote), josta poraudutaan tapahtumatyyppiltään 'Hankinta' olevan tapahtuman kohdalta valitsemalla 'Viite' ja edelleen 'Laskunumero'.

Katkoon raportteja

[🏠](#) [Myynti](#) [Tuotteet](#) [Ostot](#) [Matkat](#) [Taloushallinto](#)

Netvisor » Tuotteet » Varastoraportit

Valittu raportti: Varastotapahtumaraportti ▾

✓ Varastotapahtumaraportti

Varastonohjausraportit ▶

Inventaarioraportit ▶

Varastonarvostusraportit ▶

Eräpohjaiset raportit ▶

Laadun raportointi ▶

Ostotilausten raportointi ▶

ABCD-analyysi

Tavarat toimitettu - Lasku saapumatta (GRNI)

Lasku saapunut - Tavarat toimittamatta

Hae

 Laaje

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Kiitos!

Entrepreneurial

Responsible

Dedicated

Inclusive

—

Make progress happen

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

LINNAVUORI

Data-analytiikka esimerkkien valossa

Pasi Waris, KHT

Milla-Roosa Waris

Pääkirjadataan analysointi

- saadaan evidenssi kirjanpidon juoksevuudesta
- voidaan muodostaa helposti analyysitaulukoita tilipäättöseräkohtaisesti
- mahdollistaa tarkastettavien tapahtumien valitsemisen siten, että kattavuus on hyvä, populaatio täydellinen
- tosittelajien avulla nähdään kirjausyhdistelmät, voidaan tehdä vastatilianalyyseja

Pääkirjadataesimerkki - Fennoa

- pääkirja koneluettavassa csv-muodossa Ideaan
- lisätään yhdistetty tilinro ja nimi kenttä
- summataan tilitasolle d ja k, poimitaan mukaan alkusaldo
- lasketaan alkusaldo + d - k = loppusaldo
- Fennoasta tilikohtainen tuloslaskelma ja tase csv-muodossa Ideaan
- poimitaan tilirivit
- yhdistetään tiedostot, verrataan loppusummat

Myyntitapahtumien tarkastus

1. Vastatilianalyysi myynti - myyntisaamiset – pankkitili
2. Liikevaihdon tuloutuminen pankkitilille tiliotetäsmäytyksellä
3. Myyntilaskujen täsmäytys viitesuorituksiin tiliotteelle

Vastatilanalyysi

TILIN	TILINNIMI	PVM	TOSLAJI
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		
3000	Myynti		

Lajittele A - Ö
 Lajittele Ö - A
 Lajittele värin mukaan
 Taulukkonäkymä
 Poista suodatin kohteesta TO:
 Suodatus värin mukaan
 Tekstisuodattimet

Haku

- (Valitse kaikki)
- ML Myyntilasku
- MS Myyntisuoritus

Haku	
☒ (Valitse kaikki)	20 MS Myyntisuoritus
☒ 1701	20 MS Myyntisuoritus
☒ 1763	20 MS Myyntisuoritus
☒ 1777	20 MS Myyntisuoritus
☒ 1920	20 MS Myyntisuoritus
☒ 2861	20 MS Myyntisuoritus
☒ 2939	20 MS Myyntisuoritus
☒ 3000	20 MS Myyntisuoritus
☒ 3350	20 MS Myyntisuoritus
☒ 3380	20 MS Myyntisuoritus
☒ 3500	20 MS Myyntisuoritus
☒ 4010	20 MS Myyntisuoritus
☒ 8560	20 MS Myyntisuoritus
☒ 8570	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus
	20 MS Myyntisuoritus

Tiliotetäsmäytys

- Pääkirjadatasta muodostetaan tilikohtaiset summat kuukausitasolla
- Poimitaan tarkasteluun myyntisaamiset ja myynnit
- Lasketaan lisäksi laskennallinen alv
- Verrataan tiliotteiden panojen kuukausisummaan
- Selvitetään erot

Viitesuoritusten tarkastus – Fennoa

- Yksittäisen myyntitapahtuman tarkastus
  - Lasku – maksut – suoritus – tiliote
- Suoritusten täsmäytys tiedostosta
  - Laskuluettelo: Myynnit/Laskut
  - Viitesuoritukset: Tiliotteelta poimintana
    - Laskujen ja suoritusten vertaaminen summatasolla
  - Myyntisaatavatilin tapahtumat
    - Laskujen ja suoritusten vertaaminen laskutasolla

Fennoa – myyntilaskuluettelo

X Oy	Myyntilaskut	1.1.2021 - 31.1.2021			
Lasku nro	Asiakas	Laskupäivä	Lähetystapa	Lähetetty	Yhteensä
10118	Asiakas Oy	31.1.2021	Ohje	ok	12798,5
10092	Asiakas Oy	31.1.2021			8247,65
10093	Asiakas Oy	31.1.2021			85260,64
10094	Asiakas Oy	31.1.2021			9224,11
10089	Asiakas Oy	29.1.2021	Sähköposti	ok	21509,05
10088	Asiakas Oy	28.1.2021	Sähköposti	ok	26486,57
10087	Asiakas Oy	28.1.2021	Verkkolasku (finvoice)	ok	24344,24
10086	Asiakas Oy	27.1.2021	Sähköposti	ok	19342,26
10085	Asiakas Oy	27.1.2021	Sähköposti	ok	30225,4
10084	Asiakas Oy	27.1.2021	Verkkolasku (finvoice)	ok	10624,32

Fennoa – myyntitilin tapahtumat

Tili	Tosite	ALV	Liite	Tase-erä	Päiväys	Selite
3020 Sahatavara						
						Avaava saldo
	IN.50	Yleinen (24%) - Myynnit			7.1.2021	10049 -
	IN.51	Yleinen (24%) - Myynnit			7.1.2021	10050 -
	IN.54	Yleinen (24%) - Myynnit			7.1.2021	10053 -
	IN.55	EU-tavarat (0%) - Myynnit			7.1.2021	10054 -

Fennoa – maksupäiväkirja

Mallikas 2019 Oy		Myyntilaskujen suoritukset		
1.1.2019 - 31.12.2019				
Lasku nro	Asiakas	Selite	Maksupäivä	Summa
1028	Yritys A Oy	Maksu, maksajan nimi: YRITYS A OY	18.1.2019	1797,06
1018	Yritys S Oy	Maksu, maksajan nimi: YRITYS A OY	18.1.2019	291,4
1017	Yritys S Oy	Maksu, maksajan nimi: YRITYS A OY	18.1.2019	43,4
1013	Yritys Oy	Maksu, maksajan nimi: YRITYS A OY	18.1.2019	1240
1015	Yritys S Oy	Maksu, maksajan nimi: YRITYS D OY	18.1.2019	1754,6
100000	Jamppa Tuominen	Maksu, maksajan nimi: Yritys Oy	16.1.2019	124
100003	Yritys Oy	Hyvityslasku	10.12.2019	1612
100004	Yritys Oy	Lasku hyvitetty	10.12.2019	1612

Fennoa – viitesuoritukset tiliotteella

Arkistointitunnus Saajan tilinumero	Maksupäivä Arvopäivä	Saaja/maksaja Viesti
000000000000000000	16.1.2019 16.1.2019	720 PKORTTIMAKSU Saajan nimi: VERKKOKAUPPA XXX HELSINKI 492025*****4957 OSTOPVM 170112MF NRO 74987637013597173497893 VARMENTAJA 050
000000000000000000 FI22 1596 3000 0874 70	16.1.2019 16.1.2019	702 TILISIIRTO Saajan nimi: Vakuutus Viitenumero: 00000132095729817923
000000000000000000	16.1.2019 16.1.2019	710 VIITESIIRTO Maksajan nimi: Yhdistys Ry Viitenumero: 000000000000000011455
000000000000000000	16.1.2019 16.1.2019	710 VIITESIIRTO Maksajan nimi: Yritys Oy Viitenumero: 000000000000000011565

Fennoa – suoritukset pääkirjatapahtumina

11.1.2019 1006 - Yritys A Oy

11.1.2019 1007 - Yritys D Oy

16.1.2019 710 VIITESIIRTO, Maksaja: Yhdistys Ry, Viite: 00000000000000011455 - Lasku 1001 - Yhdistys ry

---

16.1.2019 710 VIITESIIRTO, Maksaja: Yritys Oy, Viite: 00000000000000011565 - Lasku 100000 - Jamppa Tuominen

---

16.1.2019 710 VIITESIIRTO, Maksaja: Yritys R Oy, Viite: 00000000000000011536 - Lasku 1003 - Yritys R Oy

---

16.1.2019 710 VIITESIIRTO, Maksaja: MAKSAJA, Viite: 00000000000000011442 - Lasku 1005 - MAKSAJA

16.1.2019 710 VIITESIIRTO, Maksaja: YRITYS S OY, Viite: 00000000000000011549 - Lasku 1004 - Yritys S Oy

---

Rahoitusyhtiön suoritukset tiliotteella

20200 1025U TH013 41072

0201 710 TILISIIRTO

2

31 271,72+

0201 PMNT-RCDT-DMCT

Maksaja: OP YRITYSPANKKI OYJ / SAATAVAR

0003641/001/EUR

Toimeksiantajan tieto:

AQ/0943687/1

Rahoitusyhtiön raportti

Rahoitusyhtiö OP Yrityspankki Oyj
Myyjä 0003641 [REDACTED]
Sopimusnumero 001 / EUR / LARA/Laskusaatavarahoitus, kotimainen, EUR

Ostajan tiedot F0017 [REDACTED]

Alla olevat tapahtumat ostajan valuutassa EUR

Hyv.tapahtuman viite	Maksupvä	Hyv.tapahtumalaji	Kirjauspv	Hyv.tap. alkusaldo	Viite	Kohd. tap.laji	Laskun numero	Tap.päivä
0000150		DSA	13.1.2021	-294,93	0000148	INV	300279	28.12.2020
0000151		DSA	13.1.2021	-195,43	0000149	INV	300284	29.12.2020
0000152	12.1.2021	IPY	13.1.2021	-23 104,12	0000148	INV	300279	28.12.2020
					0000149	INV	300284	29.12.2020
0000155	26.1.2021	IPY	27.1.2021	-23 027,79	0000153	INV	0010051	11.1.2021

Ostojen tarkastus

- Kirjausketjujen analysointi
- Tapahtumien valinta yksityiskohtaiseen tarkastukseen (otanta)
- Poikkeavien tapahtumien analysointi ja yksityiskohtainen tarkastus
- Ostolaskujen hyväksynnän tarkastus

Ostojen tiliöinnit

☒ 2965	20 OL Ostolasku
☒ 2968	20 OL Ostolasku
☒ 2970	20 OL Ostolasku
☒ 2971	20 OL Ostolasku
☒ 4000	20 OL Ostolasku
☒ 4010	20 OL Ostolasku
☒ 4020	20 OL Ostolasku
☒ 4110	20 OL Ostolasku
☒ 4140	20 OL Ostolasku
☒ 4290	20 OL Ostolasku
☒ 4450	20 OL Ostolasku
☒ 4480	20 OL Ostolasku
☒ 4490	20 OL Ostolasku
☒ 4651	20 OL Ostolasku

Ostojen tarkastus ostolaskuaineistosta

- tallennetaan tilikauden kaikki ostolaskut tiedostoon
- analysoidaan hyväksyjät
- tarkastetaan tapahtumat, jossa poikkeava hyväksyntä tai ei hyväksyntää
- tarkastetaan pääkirjadatasta onko kulutileille tehty kirjauksia muilla tositelajeilla, tarkastetaan poikkeavat tapahtumat

Ostolaskujen hyväksyntä – Fennoa

- Ostot/Laskut -> Vie csv-tiedostoon
- Lisätään sarakkeita
- Jaetaan hyväksyntä-sarake kauttaviivalla
- Lisätään sarakkeita
- Jaetaan hyväksyntä-sarakkeet kaksoispisteellä
- Suodatetaan valitsemalla muut paitsi Hyväksytty

Varastojen tarkastus

- Varastolistan matemaattinen oikeellisuus
- Varastolistan vertaaminen edelliseen
- Varastotapahtumien tarkastus
  - Alkusaldo, lisäykset, vähennykset, oikaisut, loppusaldo
  - Keskihintojen oikeellisuus

Lopuksi

- Data-analytiikalla joko parempi kattavuus tai parempi tehokkuus (vähemmän aikaa)
  - onko tarvetta paremmalle kattavuudelle?
  - käytännössä molemmat ehdot toteutuvat isoilla tapahtumamäärillä
  - saadaanko evidenssiä samoihin kannanottoihin kuin vaihtoehtoisilla menetelmillä

LINNAVUORI

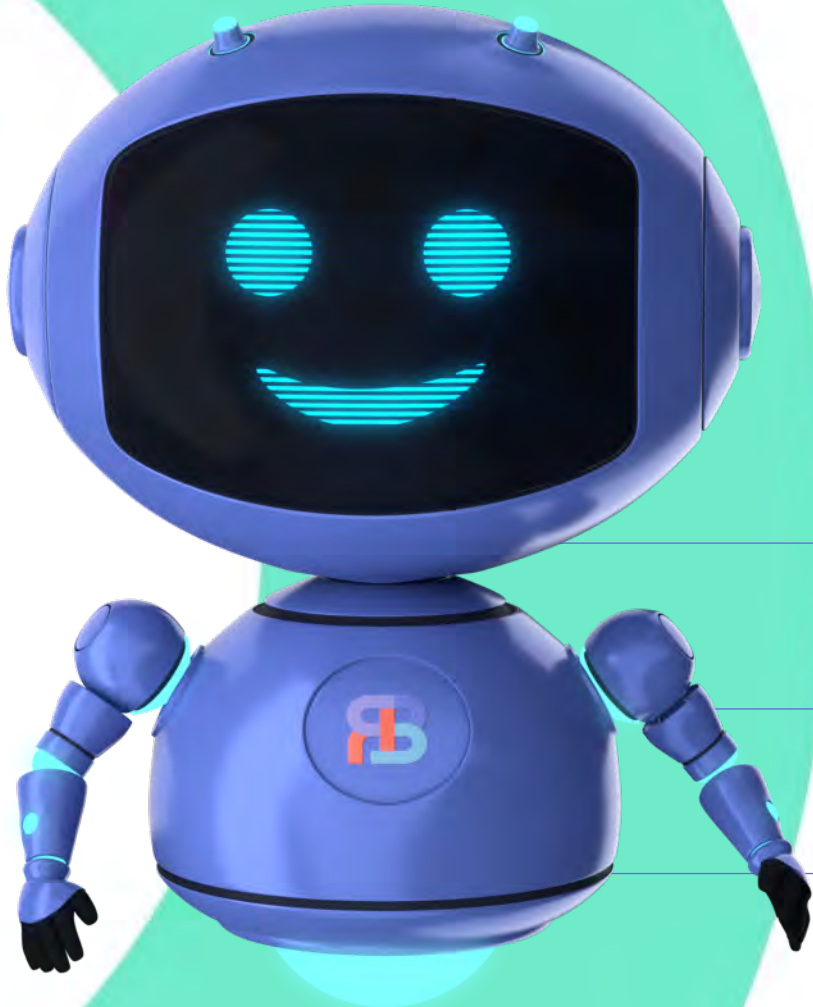

Rajobit

AUTOMATISOIMME KAIKKI RUTIINIT

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Mikä ihmeen ohjelmistorobotti?

OHJELMISTO , jolla voidaan kopioida ihmisen toimia tietokoneella

SOVELTUU töihin, jotka tehdään tietokoneella ja ovat **säännöllä kuvattavia**, joissa **ihminen ei tuo lisäarvoa**

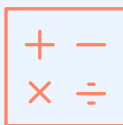
DIGI-KOLLEGA ei vaadi muutoksia järjestelmiin/prosesseihin

Pystytkö kirjoittamaan ohjeen, jonka avulla minä pystyn hoitamaan tehtävän?

Näin voin auttaa

Toimialasta riippumattomat ratkaisut

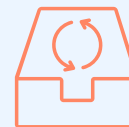

- Myynti- ja ostolaskujen käsittely ja hallinta
- Palkkatietojen käsittely
- Verokorttien käsittely

- Raportointi
- Täsmäytykset
- Laadun tarkistukset

Toimialakohtaiset ratkaisut

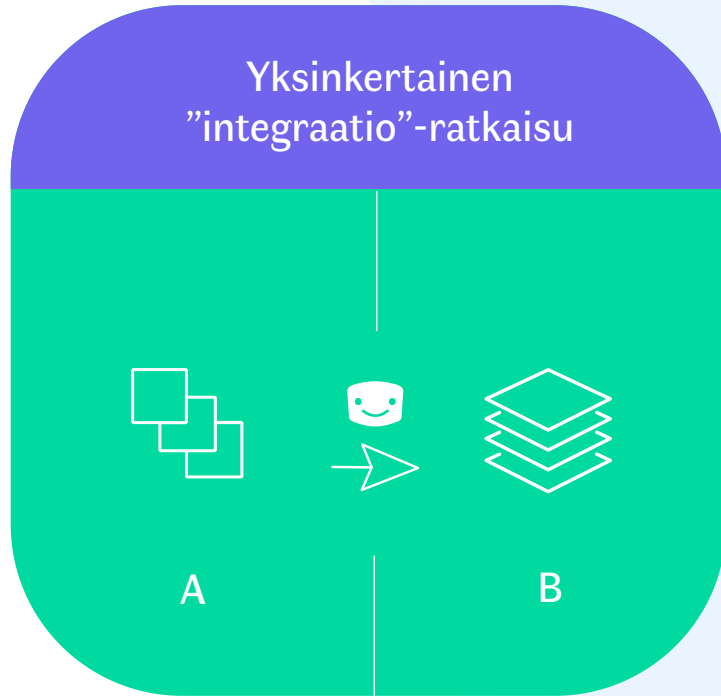
- Asiakkaiden ja projektien perustaminen & hallinta
- Tuotteiden hallinta ja päivitykset
- Tilausten käsittely

- Tiedon etsintä netistä
- Raporttien muodostaminen
- Rekisterien päivittäminen

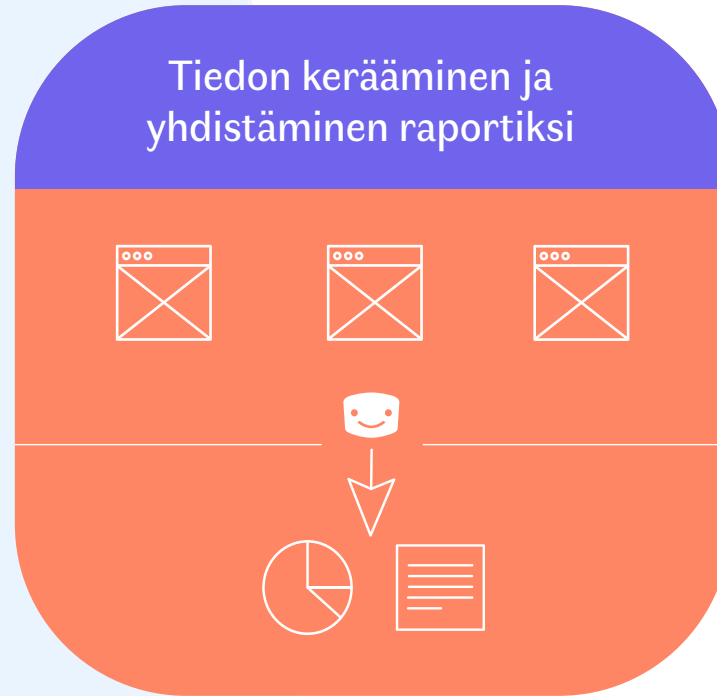
Näin voin auttaa

Yksinkertainen ”integraatio”-ratkaisu

1. Luetaan tietoa järjestelmästä A
2. Käsitellään tietoa tarvittaessa
3. Välitetään tieto järjestelmälle B

Tiedon kerääminen ja yhdistäminen raportiksi

1. Robotti herää yöllä ja hakee tiedot
2. Vienti Exceeliin. Laskenta, järjestely, muotoilu ja pdf-tallennus
3. Raportti esim. jory:lle sähköpostissa

Järjestelmän vaihtaminen

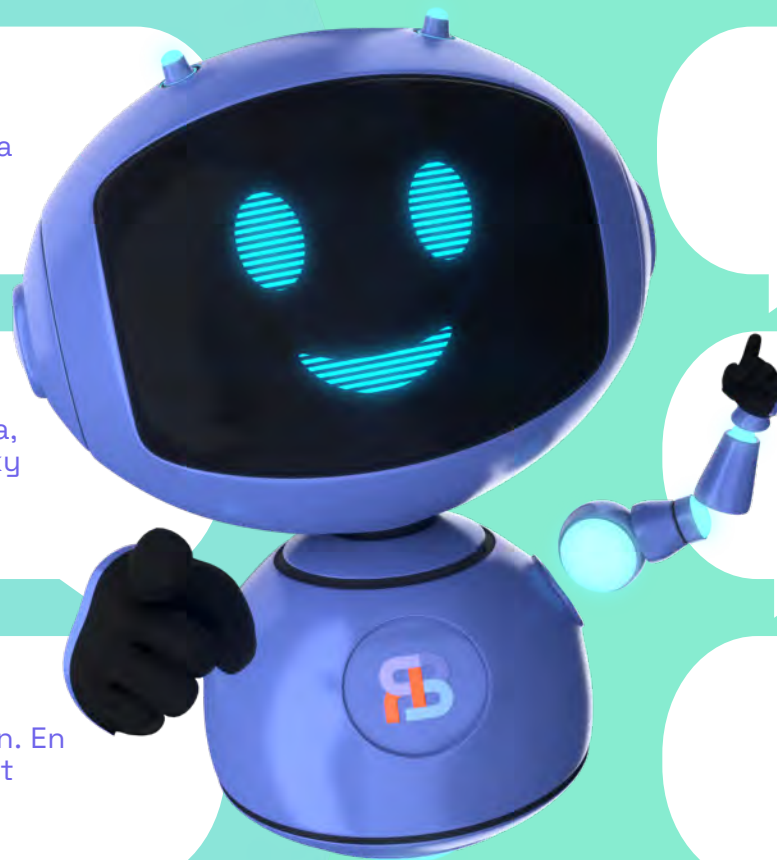
- Tietojen tuonti/vienti ja tarkistukset**
Esim. historiatiedot, toimittajat, tuotteet, asiakas- ja työntekijärekisterit.

Hyödyt

SÄÄSTÖT. Säästän yritysten aikaa, rahaa ja työntekijöiden hermoja.

SUJUUVUUS. Sujuvoitan kaikkia prosesseja, joissa olen mukana. Yrityksen kilpailukyky ja tehokkuus lisääntyvät.

HELPPOUS. Minut on helppo ottaa hommiin. En tarvitse toimiakseni muuta kuin tunnuksiset järjestelmiin.

TARKKUUS. En kykene inhimillisiin virheisiin.

JAKSAMINEN. Työskentelen vaikka kellon ympäri, enkä tarvitse HR:ää.

KETTERYYS. Minuun on helppo tehdä muutoksia, ja ne astuvat voimaan heti. Jos on oikein kiire, minut voi myös monistaa.

✓ Vähemmän rutiineja

✓

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

✓ Vapautunut aikaa

✓

Parempaa kilpailukykyä

Rajobit

Asiakkaitamme

TALÉNOM

FAFA'S

SAKA

KIRKON
PALVELUKESKUS†

LAKEUDEN MATKAT

easyloMA

TALOUSVAHVISTUS OY

TAMPEREEN
AMMATTI
ISÄNNÖITSIJÄT

SUP KUSTANNUS

PREMIS

Toimialariippumattomasti kaikilla aloilla yrityksille

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Rajobit

Todella ammattitaitoista
ja nopeaa palvelua, olen
ollut todella tyytyväinen
yhteistyöhömmme!

-Lotta Mustonen /
Kirkon Palvelukeskus

Rajobitin kanssa on mukava asioida!
Palvelu on ystävällistä ja yhteistyö sujuu
hyvällä energialla. Reagointi ja
tavoitettavuus ovat huippuluokkaa, mikä
onkin erityisen tärkeää kehitystyössä.
Asiakkaana esittämäni haasteet on
selätetty ja jokaiseen tilanteeseen on
löytynyt ratkaisu.

-Tiina Kangas / TalenomOyj

Rutiiniprosessien automatisointiin
erinomainen työkalu, jolla tehostamme
nykyistä toimintaa. Rajobitin robotin
avulla voimme kasvattaa
toimintaamme tehokkaasti.

-Anniina Sääsilahti /
Optima Group oy

**KERROMME
MIELELLÄMME
KOKEMUKSIA
RAJOBITISTA**

Otto-Pekka Huhtala
Toimitusjohtaja, Talenom Oyj
otto-pekka.huhtala@talenom.fi
040 703 8554

Petri Poukkula
Johtaja, Suomen Autokauppa Oy
petri.poukkula@saka.fi
040 035 1840

Jari Lehtola
Johtaja, VesivekOyj
jari.lehtola@vesivek.fi
0400 664 666

Yhteystiedot

Joni Ranta-Eskola
Founder, CEO

+358 40 089 3359
joni@rajobit.com

Samuli Halinen
Sales Manager

+358 50 362 7075
samuli@rajobit.com

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Menetelmäsäännös

- Käymme läpi (Sirpa)
  - Aineiston olemassaolosta - laatimis- ja arkistointivaiheessa
  - Aineiston säilyttäminen
  - Audit trail viranomaisilmoitukseen
  - Järjestelmämuutokset
- Käymme läpi (Paula)
  - Audit trail
  - Osakirjanpidot
  - Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista
  - Käytännön kokemukset

Kirjanpitolautakunnan yleisohje kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista (20.4.2021)

- Mitkä säännökset muuttuivat
- Mitä tilintarkastajan tulee ottaa huomioon tarkastusta tehdessään
  - Miten asiakkaan menetelmien **turvallisuus varmennetaan**
  - Miten varmistetaan jo valmiina olevien tietojen **muuttumattomuus**
  - **Säilytyssäännöksiä**
    - Kirjanpitolainsäädännössä, Palkkahallinnon säännöksissä. Ely, BF
    - Vanhat aineistot
- **Sopimukset** tietoturvan säilyttämisestä

Muutokset aineiston säilyttämisestä

- Kirjanpitolain muutoksessa 2015-2016
- Tuossa yhteydessä kumottiin säännökset
  - Säilytysmuodosta
  - Säilytyspaikasta
- KTM:n menetelmäohje mitätöitiin
- Muutoksen perusteena on se, että säilytyksen kehitys on niin nopeaa, että säädöksiä ei voi pitää järkevästi ajan tasalla
- **Vastuu säilyttämisestä on kirjanpitovelvollisella**

Muut muutokset

- Kirjausketjun eli AUDIT TRAILIN vaatimus kasvoi ja VAHVISTUI
  - Kun yhä suurempi määrä aineistosta on sähköisiä ja aineiston löytyminen huonoissa tilanteissa voi olla hankalaa – on kirjausketjuun kiinnitettävä huomiota
  - Audit trail vaatimus myös viranomaisilmoituksiin
- Vaihtoehdot
  - Aineisto säilytetään työarkistona tai
  - Aineiston siirtäminen ns. normaalikirjanpidosta säilytysmenettelyyn
    - Varmistukset ketjutusten toimivuudesta
- Kaikissa tilanteissa on varmistettava, että aineiston sisältö ei muutu -lukitus

Kirjausketju – Audit trail KPL 3 luvun 6§

- *Kirjanpito on järjestettävä niin, että liiketapahtumien, tositteiden ja kirjausten yhteys mahdollisten osakirjanpitojen kautta pääkirjanpitoon ja siitä tilinpäätökseen on vaikeuksitta todettavissa **kumpaankin** suuntaan.*
- *Sama koskee kirjanpidosta viranomaiselle verotusta tai muuta tarkoitusta varten määrääjoin tehtävää ilmoitusta.*
  - *Arvonlisäveroilmoitukset ja muut oma-aloitteiset ilmoitukset*
  - *Tuloveroilmoitus*
  - *Dokumentit esim excel taulukoina*

Kirjanpitolain 2 luvun 9§

- **Kirjanpitoaineiston säilyttäminen**

- *Tilinpäätös, kirjanpidot, tositteet ja muu kirjanpitoaineisto on säilytettävä huolellisesti 7 §:n vaatimukset täyttävällä tavalla siten, että niiden tarkastelu Suomesta käsin on mahdollista viranomaiselle ja tilintarkastajalle ilman aiheetonta viivettä.*

Kirjanpitolain 2 luvun 7§

- *Tositteita, kirjanpitoja sekä muuta kirjanpitoaineistoa tulee käsitellä ja säilyttää niin, että niiden sisältöä voi **vaikeuksitta** tarkastella ja tarvittaessa tulostaa selväkielisessä muodossa.*
  - Asiantuntijalle (tilintarkastaja tai verotarkastaja) annettavat ns. katselutunnukset.
  - Aineiston hakeminen
    - pääkirjanpidosta tositteeseen ja
    - tositteesta pääkirjaan

Kirjanpitolain 2 luvun 7§

- *Tositteen, kirjanpidon tai muun kirjanpitoaineiston sisältöä ei saa muuttaa tai poistaa tilinpäätöksen laatimisen jälkeen.*
  - Lukitukset
  - Muutokset vanhoihin tilikausiin (Kila 1750/2005)
  - Tilinavauksen tarkastaminen
    - Normaalitilanne
    - Muutoksia sisältävät tilanteet

Kirjanpitolain 2 luvun 7§

- *Sisältöä ei saa muuttaa eikä poistaa myöskään sen jälkeen, kun 6 §:ssä tarkoitettu ilmoitus on tehty tai kirjanpitovelvollinen on julkistanut tai antanut **ulkopuolisen käyttöön** aineistosta laatimansa välitilinpäätöksen tai muun vastaavan asiakirjan.*
  - Tilapäisten tulosteiden antaminen esimerkiksi rahoitusneuvotteluihin
- Kirjausten muuttamisen ESTEITÄ tilikauden aikana
  - Lain mukaan vain kassatapahtumille tarkat säännökset
  - Mm. arvonnlisäverotus – viranomaisilmoitus
  - Välitilinpäätösten luovuttaminen
  - KORJAUSTOSITTEET EDELLEEN SUOTAVIMPIA

Kirjanpitolain 2 luvun 7§

- *Tositteen, kirjanpidon ja muun kirjanpitoaineiston muotoa saa muuttaa, jos se on tarpeen käsittelyn, siirron tai säilytyksen vuoksi. Tällöin on varmistettava sisällön ja kirjausketjun säilyminen.*
  - Siirto arkistoon
  - Ns ostetun palvelun osalta kirjanpitovelvollisen kannattaa jo etukäteen ja matkan varrella varmistaa materiaalin saamisen HINTA
  - Koska kirjanpitovelvollinen on vastuussa aineistosta, kannattaa heitä opastaa myös siitä, onko ”säilyttäjän” talous kunnossa

Liitetietotosite KPL 2 luvun 5b§

- *Tilinpäätöksen liitetiedon tulee, jollei sen perusta muuten ole ilmeinen, perustua sen sisällön todentavaan tositteeseen (liitetietotosite). **Liitetiedon ja sen todentavan liitetietotositteen välisen yhteyden tulee olla vaikeuksitta todettavissa.***
- Ikävä kyllä liitetietojen yhteenveto jäi pois säännöksistä. On kuitenkin tärkeää Audit trail –vaatimuksenkin takia tehdä yhteenveto siitä, miten yksittäisestä liitetietotositteesta päästään virallisen liitetiedon lukuun.
  - Vastuut ja vakuudet !!!

Yhteenveto kiinteistökiinnityksistä ja velvoitteista

Kiinteistökiinnitykset

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing	0,00
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing	0,00
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing	0,00
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing	0,00
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing	0,00
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing	0,00
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing	0,00
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing	0,00
0,00	

Velvoitteet

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing	0,00
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing	0,00
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing	0,00
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing	0,00
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing	0,00
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing	0,00
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing	0,00
0,00	

Liitetieto kiinteistökiinnityksistä

Esineoikeudelliset vakuudet, jotka pienyritys on antanut omaisuudestaan (PMA 3.7.1.1)

Käteispantit	0,00
Ajoneuvokiinnitykset	0,00
Yrityskiinnitykset	0,00
Kiinteistökiinnitykset (pienempi edellisistä, PMA)	0,00
Muu mahdollinen vakuus	0,00
	0,00

Säilytysaika KPL 2 luvun 10§

- *Tilinpäätös, toimintakertomus, kirjanpidot, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista on säilytettävä vähintään **10 vuotta** tilikauden päättymisestä siten, että 6, 7 ja 9 §:n vaatimukset täyttyvät. (30.12.2015/1620)*
  - Tililuettelo erityisen tärkeä silloin kun järjestelmää on vaihdettu kesken tilikauden

Säilytysaika KPL 2 luvun 10§

- *Jollei muualla laissa ole säädetty pitempää määrää aikaa säilyttämiseksi, tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto sekä muu kuin 1 momentissa mainittu kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään **kuusi vuotta sen vuoden lopusta**, jonka aikana tilikausi on päättynyt siten, että 6, 7 ja 9 §:n vaatimukset täyttyvät. (30.12.2015/1620)*
- *Toiminnan loppuessa tai kirjanpitovelvollisuuden muuten päättyessä on kirjanpitovelvollisen tai tämän oikeudenomistajan järjestettävä kirjanpitoaineisto tässä pykälässä säädetyllä tavalla ja ilmoitettava rekisteriviranomaiselle, kenelle aineiston säilyttäminen on uskottu.*
  - *YTJ päättämisisilmoitus*

Säilytysaika KPL 2 luvun 10§

- *Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, saa Euroopan unionin rakennerahasto-ohjelmaa hallinnoiva ministeriö säätää asetuksellaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettua pitemmän säilytysajan rahasto-ohjelmasta myönnettyä tukea koskevalle kirjanpitoaineistolle. (13.7.2001/629)*
  - *Ely-ja Business Finland tuet – myös Korona*
- *Myös palkkoihin liittyjän aineiston säilytys - ??*
  - *Mitä tulorekisteri pelastaa ?*

Audit trail viranomaisilmoituksiin

- Oma-aloitteisten ilmoitukset kirjapidon lukujen perusteella
  - Arvonlisäveroilmoitus
  - Palkkailmoitukset palkkakirjanpidosta
  - Yhteenvetoilmoitukset
- Tuloveroilmoitukset – lukujen siirtyminen kirjanpidosta
  - Maatalousosakeyhtiöt
  - Toiminimet
  - Yleishyödylliset toimijat, joilla sekä veronalaista että verovapaata toimintaa
  - Vähennyskelvottomuudet, verovapaudet
- IFRS

Järjestelmäsiirrot

- Siirrot yhä automaattisempia
- Vaihtoehto 1
  - Siirto tietyn kuukauden lopun saldoista – käsin tai saldotalleinnuksena
    - Tilivastaavuus
    - Dokumentit tilikartoista ja niiden käytöstä
    - Vertailutiedot – milloin tarvitaan

Järjestelmäsiirrot

- Vaihtoehto 2
- Aineiston siirto pidemmältä ajalta
  - Kirjanpito siirtyy 30.9.2021
  - Tilikauden 1.1-30.9.2021 kaikki tapahtumat siirretään
    - Tositenumerointi/tunniste – löytyykö pääkirjatosite omalla numerollaan/tunnistellaan
    - Mikäli uuden järjestelmän tiedoista ei löydy vanhoja tunnisteita – on siirtopäivä 30.9
      - Vanha pääkirjanpito on säilytettävä
      - Luettelo kirjanpidosta ja aineistoista – katkopvm
    - Ylläoleva siirto on apuna vertailutietojen osalta

KIRJANPITOLAUTAKUNNAN YLEISOHJE KIRJANPIDON MENETELMISTÄ JA AINEISTOISTA 20.4.2021

Tilintarkastajien kesäpäivät 27.8.2021

KHT Paula Roima

Agenda

- Audit trail (yleisohjeen luku 3.4)
- Osakirjanpidot
- Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista (yleisohjeen luku 4.5)
- Käytännön kokemukset

24 August 2021

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Audit trail

- **3.4 Kirjausketju eli audit trail -vaatimus**

- Kirjanpito on järjestettävä niin, että **liiketapahtumien, tositteiden ja kirjausten yhteys** mahdollisten **osakirjanpitojen** kautta **pääkirjanpitoon** ja siitä **tilinpäätökseen** on vaikeuksitta **todettavissa kumpaankin suuntaan**. Sama koskee kirjanpidosta viranomaiselle verotusta tai muuta tarkoitusta varten määräajoin tehtävää ilmoitusta. (KPL 2:6 §)

-> Haasteena erityisesti audit trail tilitoimistovaihdoksissa (alkusaldojen syöttäminen kun poikkeavat tilikartat-> onko laadittu vastaavuustaulukko?)

-> Paperi- ja sähköisen kirjanpidon yhdistelmät – onko mappiaineistot yksilöity tositenumeroin

-> Mikäli ostolaskut tai myyntilaskut ovat erillisessä järjestelmässä, löytyykö laskunumero tai muu tunnistetieto, jolla laskun pystyy etsiä?

Audit trail

- **3.4 Kirjausketju eli audit trail -vaatimus**
  - **Liitetietotositteita koskee myös audit trail –vaatimus.** KPL 2:5b §:n mukaan ”- - liitetiedon tulee, jollei sen perusta muuten ole ilmeinen, perustua sen sisällön todentavaan tositteeseen (liitetietosite).
  - Jos liitetieto perustuu useampaan liitetietotositteeseen (esim. lainat, takaukset tai leasing-vastuut), tulee liitetietona esitettävä rahamäärä tulla kyetä **vaikeuksitta tarkistamaan** -> suositeltavaa laatia **yhteenveto**, josta yhteensä summat ilmenevät
- > Liitetietotositteet usein puuttuvat (mikroyhtiöt) eikä ylipäättänsä ole välttämättä muodostettu kattavaa käsitystä yhtiön vastuista.*

Audit trail

- **3.4 Kirjausketju eli audit trail -vaatimus**
  - **Viranomaisilmoituksia koskee myös audit trail –vaatimus. (KPL 2:6 §)**
  - Audit trail -vaatimus koskee säännöllisiä viranomaisilmoituksia kuten **arvonlisävero-** ja **tulorekisteri-**ilmoituksia sekä yrityksen **tuloveroilmoitusta**. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että viranomaisilmoitusta tarkastellessa tulisi voida todentaa, **mistä kirjauksista** ilmoituksen tiedot on **koostettu**. Vastaavasti kirjauksesta tulisi käydä ilmi, **millä ilmoituksella** se on ilmoitettu.
- > Onko taseen viranomaisvelat ja –saatavat eritelty (tase-erittely), onko ohjelmistossa/mapissa viimeiset versiot ilmoituksista, onko viranomaissaldot täsmäytetty kirjanpidon ja viranomaistiedon välillä.*
- > Löytyykö verojaksotus, josta ilmenee audit trail verotettavan tuloksen ja kirjanpidollisen tuloksen välillä*

Audit trail

- **3.4 Kirjausketju eli audit trail -vaatimus**
  - **Asiakasvarojen erilläänpito ja audit trail.** Erilläänpitoperiaate edellyttää, että tietyille kirjanpitovelvolliselle kuuluvat liiketapahtumat saadaan erotettua muiden liiketapahtumista.
  - Asiakasvarat (eli velka asiakkaalle sekä velan katteena olevat varat) tulee tilinpäätöstä laadittaessa **asiakaskohtaisesti täsmäyttää ja netottaa keskenään** sekä **esittää** tilinpäätöksessä **taseen sijasta liitetietona** (KPA 2:7 § ja PMA 3:7 §). Pääkirjanpidosta pitää voida **osoittaa yhteys liiketapahtuman todentaviin tositteisiin**. Lisäksi kirjanpitovelvollisen **tililuettelosta** tulee käydä ilmi **mitkä tilit** kuuluvat kirjanpitovelvollisen kirjanpitoon.
- > Onko asiakasvarat täsmäytetty ja esitetty oikein?*

24 August 2021

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Osakirjanpidot

- Osakirjanpito = kirjanpito-ohjelmasta **erillinen ohjelma**, jossa esim. tehdään asiakaslaskutus, palkanlaskenta, vuokrankanto, käyttöomaisuuskirjanpito tai varastokirjanpito
- ELI: Jos tiedot siirretään tietojärjestelmästä pääkirjanpitoon **yksittäisinä kirjauksina**, kyseessä ei ole osakirjanpito vaan **pääkirjanpidon osa-alue**.
- Osakirjanpitojen yhdistelmäkirjaukset pääkirjanpitoon saadaan tehdä **kuukausikohtaisesti** tai muulla vastaavalla jaksotuksella, jollei ajallisesti tarkemmin kohdistettua kirjaamista edellytetä muussa laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä.
- Jos kirjaukset viedään osakirjanpidosta varsinaiseen pääkirjanpitoon yhdistelmäkirjauksina siten, että yksittäisen liiketapahtuman kirjausta ei eritellä pääkirjanpidossa, tulee osakirjanpidosta voida laatia erikseen **aika- ja asiajärjestyksen mukainen raportti (=päivä- ja pääkirja)**. Jos esimerkiksi ostoreskontrasta viedään ostolaskujen tiliöinnit koosteina varsinaiseen pääkirjaan, tulee ostoreskontrasta voida tuottaa raportti, jossa ostolaskujen kirjaukset on esitetty aika- ja asiajärjestyksessä. Siinä tapauksessa, että liiketapahtumien määrä on **vähäinen**, tai liiketapahtumat on kirjattu **säännönmukaisesti samoille tileille** kuten esimerkiksi palkkakirjanpidossa tai käytettäessä myynnin osa-kirjanpidossa vain yhtä myyntitiliä, riittää osakirjanpidon **aikajärjestykseen** laatiminen.
- Kirjanpitovelvollisen käytössä olevat **osakirjanpidot** on suositeltavaa täsmäyttää pääkirjanpitoon **vähintään kuukausittain**.

24 August 2021

Tämän zineiston julkinen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön
on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tuhkitaan.

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

- **4.5 Kirjanpitoaineiston dokumentointi – luettelo kirjanpidoista ja aineistoista**
- Kirjanpidot= perus- ja pääkirjanpidon raportit eli pää- ja päiväkirja sekä osakirjanpitojen pää- ja päiväkirjat
  - KPL 2:7a §:n mukaan: ”kirjanpitovelvollisella tulee olla tilinpäätöksen perustana olevista kirjanpidoista sekä tositteiden ja muiden kirjanpitoaineistojen lajeista **luettelo**, josta ilmenee niiden **keskinäiset yhteydet ja säilytystavat.**”

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

- **4.5 Kirjanpitoaineiston dokumentointi – luettelo kirjanpidoista ja aineistoista**
- Luettelon tarkoituksena on mahdollistaa kirjanpidon ja sen aineistojen tehokas ulkopuolisen toimesta tapahtuva tarkastelu ja tarkastaminen.
- Luettelosta tulee käydä ilmi, mistä **eri osista ja aineistoista** tilinpäätöksen perustana oleva kirjanpito koostuu, miten ne liittyvät toisiinsa, ja **missä ja miten niitä säilytetään ja pystytään lukemaan**.
- Luettelo palvelee myös viranomaisen tiedonsaantitarpeita ja edesauttaa siten myös harmaan talouden torjunnan tavoitetta.

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

- Luettelo tulisi laatia sellaisella **tarkkuudella**, että kirjanpito on jälkikäteen saatettavissa selväkieliseen muotoon ja tarkastettavissa myös tilanteessa, joissa yrityksen kirjanpitovelvollisen edustajat eivät ole käytettävissä esimerkiksi **yrityksen konkurssin tai henkilövaihdosten vuoksi**. Tarvittaessa laadittava lyhyt ohjeistus, miten kirjanpito saadaan luettavaksi (esim. vanhaa ohjelmistoa ei ole koulutettu uudelle kirjanpitäjälle).
- Luettelon laadintaan vaikuttaa myös **kirjanpidon laajuus ja rakenteen monimutkaisuus**. Mitä laajempi ja rakenteeltaan monimutkaisempi kokonaisuus kirjanpitoaineisto on, sen yksityiskohtaisempi luettelo tulee laatia.
- Luettelo ei tarvitse laatia tietoteknisenä dokumenttina, mutta jos kirjanpitoaineiston osia on säilytetty **eri ohjelmistoissa**, on perusteltua **luetella käytetyt ohjelmistot**.

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

- Jos kirjanpitoaineiston säilyttäminen on ulkoistettu palveluntarjoajalle, on perusteltua kirjata luetteloon **palveluntarjoajan nimi ja tarvittaessa yhteystiedot.**
- Luettelo kuvaa tuotetun kirjanpitoaineiston rakenteen valmiin lopputuloksen osalta. **Kirjanpitovelvolliselle ei ole asetettu velvollisuutta dokumentoida prosessi- ja järjestelmäkokonaisuutta,** jolla kirjanpito laaditaan. Jos yrityksen liiketoiminta on erittäin laajaa ja laajamuotoista ja taloushallinto koostuu useista järjestelmistä liittymiseen sekä taloushallinnon prosessien vastuut jakautuvat laajalle henkilökunnalle, voi olla tarkoituksenmukaista pohjata luettelon laadinta kirjanpidon järjestelmien, prosessien, vastuiden ja kontrollien dokumentointiin.

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

- Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista tulee säilyttää KPL 2:10 §:n 1 momentin mukaisesti **10 vuoden ajan**, samoin kuin muun muassa tilinpäätös ja tililuettelo.
- Luettelon **liittäminen tilinpäätökseen** samalla tavalla kuin on vakiintuneesti menetelty aikaisempaan tasekirjaan sisällytettyjen luettelojen ja erittelyjen kanssa on jatkossakin **hyvä tapa toteuttaa tämä vaatimus**.
- Suositeltavaa on, että tilinpäätöksessä ainakin ilmoitetaan, missä **luettelo säilytetään**; tämä on tarpeen muun muassa konkurssitilanteen varalta.
- **Suurten yritysten** julkaistaviin tilinpäätöksiin voidaan sisällyttää **suppeampi dokumentaatio**, jotta ei paljastettaisi liiketoiminnan kannalta tärkeää tietojärjestelmäkokonaisuutta. Tällöin yksityiskohtaisempi ja tarkempi kuvaus **säilytetään erillään** julkaistavasta tiedosta.

-> Kuinka tarkkaan tilintarkastajan oletetaan läpikäyvän luettelo kirjanpidoista ja aineistoista?

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

- Tilintarkastus.fi:n Mikro-osakeyhtiön tilinpäätösmallin esimerkkiluettelo kirjanpidoista ja aineistoista

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

Esim.

› Tilinpäätös
› Tase-erittelyt yhtenä niteenä
› Tilikartta ja saldoluettelo yhtenä niteenä
› Kassa kirjat 2 kpl erillisinä niteinä
› Pää- ja päiväkirja yhtenä niteenä koko tilikaudelta

Tositteiden lajit ja säilytystavat

Esim. A

Tositelaji	Sarja	Säilytystapa
Myyntilaskut	30	sähköisesti pdf-tiedostoina
Ostolaskut	40	paperitositteina
Rahaliikennetositteet	50	paperitositteina
Muistiotositteet	90	paperitositteina
Liitetietositteet	LT	paperitositteina

Esim. B

Tilikauden ajalla 1.1.2016 - 31.7.2016

Tositelaji	Sarja	Säilytystapa
Myyntilaskut	30	sähköisesti pdf-tiedostoina
Ostolaskut	40	paperitositteina
Rahaliikennetositteet	50	paperitositteina
Muistiotositteet	90	paperitositteina
Liitetietositteet	LT	paperitositteina

Tilikauden ajalla 1.8.2016 - 31.12.2016

Tositelaji	Sarja	Säilytystapa
Myyntilaskut	ML	sähköisesti NetCountor-järjestelmässä
Ostolaskut	OL	pdf-tiedostoina tai verkkolaskuina NetCountor-järjestelmässä
Rahaliikennetositteet	PT	sähköisesti NetCountor-järjestelmässä
Muistiotositteet	MU	sähköisesti NetCountor-järjestelmässä
Liitetietositteet	LT	paperitositteina

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

24 August 2021

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **Yleisohje 2.1 Tositteen käsite ja tietosisältö kirjanpitolainsäädännössä**

- Kirjauksen on perustuttava **päivätyyn** ja järjestelmällisesti **numeroituun tai** vastaavalla tavalla **yksilöityyn** tositteeseen, joka todentaa liiketapahtuman. Liiketapahtuman, tositteen ja kirjauksen välisen yhteyden tulee olla vaikeuksitta todettavissa (KPL 2:5 § 1 mom)

-> mapeista puuttuvat tositteet, numeroimattomat tositteet, päiväykset uupuvat

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **Yleisohje 2.1 Tositteen käsite ja tietosisältö kirjanpitolainsäädännössä**
  - **Menotositteesta** on käytävä selville **vastaanotettu tuotannontekijä ja tulotositteesta luovutettu suorite**. Tuotannontekijän **vastaanottoajankohta** ja suoritteen **luovutusajankohta** on voitava osoittaa tositteen avulla. (KPL 2:5 § 2 mom)
  - > *toimituspäivää ei ole merkitty laskuun, vastaanotettua/luovutettua suoritetta ei ole yksilöity riittävällä tarkkuudella (ja muu todentava liite ei ole arkistoitu kirjanpito-ohjelmaan/mappiin)*

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **Yleisohje 2.1 Tositteen käsite ja tietosisältö
kirjanpitolainsäädännössä**

- ”Milloin kirjauksen perusteeksi ei saada ulkopuolisen antamaa tositetta, kirjaus tulee todentaa **kirjanpitovelvollisen itsensä laatiman ja asianmukaisesti varmennetun tositteen avulla.**” (KPL 2:5 § 4 mom)

-> itse laaditut tositteet uupuvat. Esimerkiksi korjaustosite, kehittämismenoaktivointi, hävinnyt/lukukelvottomaksi muuttunut ostokuitti dokumentoimatta.

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **Yleisohje 2.1 Tositteen käsite ja tietosisältö kirjanpitolainsäädännössä**

- Tositteen tietosisällön tulee olla niin **yksikäsitteinen** ja **yksityiskohtainen**, että sen perusteella on mahdollista laatia kirjanpitomerkintä. Taloushallinnon henkilöllä pitäisi olla mahdollisuus **toistaa kirjaus** muuttumattomana.

-> Tositteessa (esimerkiksi myyntiraportissa) olevat luvut voi olla vaikea täsmäyttää kirjauksiin, esim. tehty yhteenlaskuja, jotka eivät ilmene tositteelta. Esim. ei ole liitetty mukaan exceliä, mistä yhteenlaskut ilmenisivät.

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **Yleisohje 2.3 Tositteiden laatiminen ja käsittely**
  - **Yleistä:** Tosite voi koostua **yhdestä tai useammasta** asiakirjasta, tiedostosta tai tietojärjestelmästä raportoitavista tiedoista
  - **Esimerkki:** kehittämismenoaktivointitosite sisältää yhteenvedon aktivoituista ostolaskuista, viittauksen/yhteenvedon projektin työaikakirjanpidosta, viittauksen palkanlaskennan tositteisiin (palkkalaskelmat, josta ilmenee palkkakustannus henkilöittäin)

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **Yleisohje 2.3 Tositteiden laatiminen ja käsittely**

- Jos tosite muodostuu useammasta asiakirjasta, niiden yhteyden tulee olla selkeästi kuvattu siten, että tositteen tietosisältö on **tarkasteltavissa kokonaisuutena. Kuvaus** voi sisältyä esimerkiksi erilliseen tiedostoon, kirjauksen vientiselitteeseen, yhteen tositekokonaisuuden osaan, tositelajikohtaiseen asiakirjaan tai luetteloon kirjanpidoista ja aineistoista.

-> Tositteiden liitteiden keskinäinen yhteys on epäselvä, eikä kirjatut luvut ole johdettavissa liitteistä.

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **Yleisohje 2.3 Tositteiden laatiminen ja käsittely**

- **Tulotositteesta** tulee käydä ilmi **kukin luovutettu suorite** (KPL 2:5.2 §). Jos kirjaus tehdään esimerkiksi **tuoteryhmäkohtaisen** myyntiraportin perusteella, **tulee tuotetasoinen tieto säilyttää** kirjanpitoaineistona. Tämä voidaan toteuttaa säilyttämällä yksittäiset kuitit tai siten, että myynti on raportoitavissa ohjelmistosta tuotekohtaisesti, jolloin kyseinen **ohjelmisto** tietosisältöineen on osa kirjanpitojärjestelmää.

-> Verkkokaupan/vähittäiskaupan tuotekohtaiset raportteja ei ole sisällytetty kirjanpito-ohjelmaan tai ei ole varmistettu raporttien arkistointia.

*-> HUOM. Kirjanpito- ja ALV-säännökset eivät edellytä, että **kuluttajakaupassa** myyntitiedot säilytetään asiakaskohtaisella tai kauppatapahtumakohtaisella tarkkuudella (**kotimaan myynti**).*

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **Yleisohje 2.3 Tositteiden laatiminen ja käsittely**
- **Samaa asiakirjaa** voi hyödyntää tositteena toistuvasta liiketapahtumasta
- Esim. vuokran maksu -> vuokrasopimus toimii kunkin vuokranmaksukauden veloituksen tositteena yhdessä maksutapahtuman kanssa. Tällöin maksutapahtuman tai sen perusteella tehdyn **tiliöintimerkinnän tiedoissa viitataan yksilöivästi sopimukseen tai jäljennös sopimuksesta säilytetään maksutapahtuman todentavan tositteen yhteydessä.**

-> viittaukset/sopimukset usein uupuvat ja kirjausta todentaa vain tiliote

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **Yleisohje 2.3 Tositteiden laatiminen ja käsittely**
- Kirjanpito- tai muu taloushallinnon järjestelmä voi laatia järjestelmään syötettyjen perustietojen ja parametrien perusteella automaattisesti sekä tositteen, siitä kirjanpitoon kirjattavan euromäärän että kirjanpitomerkin­nän esimerkiksi kuukausikohtaisena **automaattitiliöintinä**. Tällöin järjestelmän tuottamaan tositteeseen tai kirjanpitomerkin­tään **tulee kuvata riittävän yksityiskohtaisesti ne laskentasäännöt**, joilla tosite on tehty ja kirjanpitomerkin­tä laadittu. Laskentasäännöt voidaan myös kuvata **erilliseen tositelajikohtaiseen asiakirjaan, joka arkistoidaan** osana kirjanpitoaineistoa.

-> Ohjelmiston tekemät automaattikirjaukset voi olla haasteellisia tilintarkastaa. Löytyykö dokumentti, jossa kuvataan automaattivientien laskentasäännöt?

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

• Yleisohje 2.3 Tositteiden laatiminen ja käsittely

Tosite tai sen osa voidaan säilyttää **ulkopuolisella taholla**, esimerkiksi liikekumppanilla, pankissa tai laskuja välittävässä yrityksessä, siten että kirjanpitoaineistosta on **linkitys** säilytyspaikkaan tai tosite on **löydettävissä** esimerkiksi tositenumeron perusteella.

-> Kirjanpitovelvollinen vastaa näissä tapauksissa tositteiden **säilytyksestä** sekä siitä, että tositteen **tietosisältö** vastaa lain vaatimuksia

-> *Onko tosite yksiselitteisesti löydettävissä pää/päiväkirjamerkintöjen perusteella (selitteet/linkit).*

-> *Miten varmistetaan, että ulkopuolisella olevat tositteet tulevat arkistoitua lain edellyttämällä tavalla?*

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **Yleisohje 2.4 Itse laaditut tositteet ja niiden varmentaminen**

- Itse laadittu tosite = muistiotosite, korjaustosite, siirtotosite, arvonlisäverolaskelma, puuttuvan kuitin dokumentointi etc
- Jos kyseessä on **olennainen** tai **poikkeuksellinen** tapahtuma, on hyvän kirjanpitotavan mukaista merkitä **laatijan** ohella tositteeseen tai sen perusteella tehtävään kirjanpitomerkintään myös tieto siitä, kuka tositteen on **hyväksynyt**. KPL 2:5.5 §:n perustelujen mukaisesti ”varmennuksen tekee joku muu kuin kirjauksia suorittava henkilö.”

-> olennaisissa muistiotositteissa on harvoin asiakkaan/johdon hyväksyntä

-> onko muistiotositteiden hyväksyntä mahdollista tehdä ohjelmassa?

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **Yleisohje 2.4 Itse laaditut tositteet ja niiden varmentaminen**
    - **Muistiotositteiden** osalta on hyvän kirjanpitotavan mukaista, että tositteen sisällöstä käy selkeästi ilmi, **millä oletuksilla ja laskentasäännöillä** tositteen luvut on laskettu.
    - **Korjausositteiden** osalta on tositteesta käytävä ilmi, **mitä aikaisempaa kirjausta korjataan ja mistä syystä**
- > *korjausositteiden sisältö jää välillä epäselväksi...*

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **2.5 Kirjanpitovelvollisen liittämän informaation erottaminen tositteen alkuperäisestä sisällöstä**
  - Jos kirjanpitovelvollinen liittää ulkopuolisen tahon laatimaan tositteeseen sen käsittelyn yhteydessä **omia merkintöjään, audit trail**-vaatimuksen täyttämiseksi on tarpeen, että kirjanpitovelvollisen **täydentämä tietosisältö on selkeästi erotettavissa alkuperäisestä tiedosta.**
  - Varsinkin globaalien verkkokauppojen ja kauppaa-alustojen tuottamat raportit voivat olla haaste tietosisällön osalta – kirjanpitovelvollinen voi joutua täydentämään tietoja, jotta kirjanpitolain vaatimukset tulevat täytettyä. Esim. täydennetään saatua exceliä tai tehdään rinnalle oma muokattu excel-laskelma.

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **3.1 Kirjanpitomerkintöjen laatimisajankohta**
- **Käteisellä** rahalla suoritettavat maksut on kirjattava **viipymättä**. **Muilta osin kirjauksien laatimisajankohtaan vaikuttaa**
  - **ALV-verokausi** (ilmoitusjakso kk/neljännesvuosi)
  - **Säännöllinen palkanmaksu** > tulorekisteri-ilmoitusaikataulut
  - **Asuntoyhtiön** (ei alv rek) kirjanpito voidaan tehdä kerran vuodessa
  - **Arvopaperikauppaa** harjoittavan yhtiön kirjanpito voidaan tehdä kerran vuodessa
- > *haasteena on asiakkaita, jotka eivät toimita riittäviä aineistoja oikea-aikaisten kirjausten tekemiseksi*

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **3.2 Kirjanpitomerkinnot**

- Kuukausikohtaisen päiväyksen voi toteuttaa niin, että päiväyksen tekee esim. kunkin kuun viimeiselle päivälle
- **Nipputositteet** ovat sallittuja. Nipputosite = tosite, johon niputetaan lukuisia kirjauksia. ("könttäkirjaus") Huomioitavaa nipputositteisiin liittyen:
  - käteisellä rahalla suoritettut maksut on yhdisteltävä päiväkohtaisesti.
  - Muut liiketapahtumat saadaan yhdistellä nipputositteelle KPL 2:4.2 § mukaisesti "kuukausikohtaisesti tai muulla vastaavalla jaksotuksella, jollei ajallisesti tarkemmin kohdistettua kirjaamista edellytetä muussa laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä". Esim. kirjataan **kuukauden tiliotteen** kirjaukset kerralla. Tai kirjataan **luottokorttiosot** yhdellä tositteella.

-> tilintarkastuksen haasteena on johtaa kirjatut summat liitteiltä – toteutuuko audit trail?

-> varsinkin sähköisessä ympäristössä voi olla haasteena löytää oikeat liitteet kullekin kirjaukselle (kaikki liitteet yhden tiliotekirjauksen takana)

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **3.3 Aika- ja asiajärjestyksen toteuttaminen**

- Kirjauksia pitää voida tarkastella aikajärjestyksessä (päiväkirja) ja asiajärjestyksessä (pääkirja). Myös osakirjanpidosta on saatava nämä raportit (esim. laskutusohjelma)

-> *Onko osakirjanpidon raportit saatavilla ja luotettavasti arkistoitu?*

- Käteisellä rahalla suoritetut maksut on kirjattava päiväkohtaiseen järjestykseen. Käteissuoritusten kirjaus kirjanpitoon voidaan kuitenkin tehdä esim. kuukauden yhteissumman perusteella.

-> *Käteiskassan käyttö tuo oman haasteensa kirjanpitoihin. Ostot eivät välttämättä ole päiväkohtaisessa järjestyksessä ja kuitteja löytyy vielä seuraavan vuoden puolella. Riskinä myös tuplakirjaukset.*

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **3.7 Tililuettelo, arvonlisäverokoodit ja palkkalajit sekä vastaavuustaulukko**

- Tililuetteloon liittyviä vaatimuksia (KPL 2:2 §):

- Liiketapahtumat merkitään asian mukaan kirjanpitotileille (kirjaus). Jokainen tili on pidettävä **sisällöltään samana**. Tilin sisältöä voidaan kuitenkin muuttaa toiminnan kehityksen, tililuettelon muutoksen tai muun erityisen syyn vuoksi.

- Kirjanpitovelvollisella tulee olla kultakin tilikaudelta kirjanpitotileistä **selkeä ja riittävästi eritelty luettelo**, joka selittää tilien sisällön (tililuettelo).

-> Jos tililuettelo muutetaan kokonaan tai laajamittaisesti, on suositeltavaa laatia vastaavuustaulukko, mikä kertoo tilien vastaavuuden uuden ja vanhan tililuettelon välillä.

-> Mikäli tilien sisältöä muutetaan, tulee muutoksen sisältö ilmetä tililuettelosta tai erillisestä asiakirjasta (mm. Muutoksen päivämäärä ja miten tilin sisältöä muutettu).

-> Tiliöintivirheet ja muutokset (esim. kirjanpitäjän vaihtuminen) haasteena tilintarkastuksissa.

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **3.8 Täsmäytykset**

- Täsmäyttäminen on suositeltava toimenpide KPL 2:6 § edellyttämän kirjausketjun aukottomuuden eli audit trail – vaatimuksen toteutumisen varmistamiseksi.

- **Yleisohjeen täsmäytyssuositukset:**

- **Käteisen rahan** käyttöön liittyy paljon virhemahdollisuuksia. Käteiskassan laskeminen ja täsmäyttäminen kirjanpitoon on suositeltavaa tehdä **vähintään kuukausittain**.

- **Pankkitilin saldo** on suositeltavaa täsmäyttää kirjanpidon pankkitilin saldoon **kuukausittain**.

- Järjestelmien, esimerkiksi laskutusjärjestelmän ja kirjanpitojärjestelmän välisten liittymien toiminnassa saattaa ilmetä virheitä. **Liittymät on suositeltavaa täsmäyttää esimerkiksi kuukausittain mutta ainakin uusien liittymien käyttöönoton jälkeen.**

- Kirjanpitovelvollisen käytössä olevat **osakirjanpidot** on suositeltavaa täsmäyttää pääkirjanpitoon **vähintään kuukausittain**.

- Tehdyt täsmäytykset on suositeltavaa dokumentoida kirjaamalla **esimerkiksi täsmäytyksen suorittaja ja suorituspäivä**.

-> Mitä pidemmäksi täsmäytysväli venyy, sitä vaikeampaa täsmäytyserojen selvittäminen on. Esim. käytetään selvittelytiliä, jonka saldoa ei kuukausittain selvitetä > tilinpäätösvaihteessa saldoa ei pystytä selvittämään yksityiskohtaisesti.

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

• 3.8 Täsmäytykset

-> *Onko käteiskassa oikeasti tarpeen yhtiön liiketoiminnassa?*

-> *Osakirjanpitojen (käyttöomaisuuskirjanpito, laskutusohjelma, palkanlaskentaohjelma etc) täsmäyttäminen on erityisen tärkeää*

-> *Täsmäytysten dokumentointi on oma haasteensa – miten kannattaisi dokumentoida sähköisessä ohjelmassa?*

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **4.1 Kirjanpitoaineiston säilytysaikaa koskevat säädökset ja 4.2. Kirjanpitoaineisto**
- **Säilytysaikaa koskevia säädöksiä:**
  - **Tilinpäätös, toimintakertomus, kirjanpidot (eli pääkirjanpito ja osakirjanpidot), tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. (KPL 2:10 §)**
  - **Jollei muualla laissa ole säädetty pitempää määräaikaa säilyttämiselle, tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto sekä muu kuin yllä mainittu kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt. (KPL 2:10 §). Pitää sisällään myös liitetietotositteet.**
  - **Toiminnan loppuessa tai kirjanpitovelvollisuuden muuten päättyessä on kirjanpitovelvollisen tai tämän oikeudenomistajan järjestettävä kirjanpitoaineisto tässä pykälässä säädetyllä tavalla ja ilmoitettava rekisteriviranomaiselle, kenelle aineiston säilyttäminen on uskottu. (KPL 2:10 §)**
  - **Konsernitilinpäätöksen yhdistelylaskelmat on säilytettävä siten kuin KPL 2:10.1 §:ssä säädetään. (KPL 6:19 §) Säilytysaika siten 10 vuotta.**
  - **Tase-erittelyihin sovelletaan KPL 2:10.1 § vaatimuksia eli säilytysaika 10 vuotta.**

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **4.1 Kirjanpitoaineiston säilytysaikaa koskevat säädökset ja 4.2. Kirjanpitoaineisto**
- **Säilytysaikaa koskevia säädöksiä:**
  - Suositeltavaa on säilyttää myös **rahoituslaskelman** laadinnassa käytetyt oikaisu- ja muut laskelmat **kymmenen vuoden ajan** tilikauden päättymisestä.
  - KPL:n ohella **arvonlisäverolainsäädäntöön sekä toimialakohtaisiin säädöksiin sekä erilaisten avustusten edellytyksiin** saattaa sisältyä tosineineistöä ja sen säilytysaikoja määrittäviä säädöksiä. Esimerkkejä:
    - **Kiinteistöinvestointiin** liittyviä tositteita ja laskelmia koskee AVL:n nojalla KPL:n mukaista vähimmäissäilytysaikaa pidempi **kymmenen vuoden** säilytysaika.
  - Lisäksi kirjanpitovelvollinen voi esimerkiksi yksityisoikeudellisten **sopimusten** nojalla pidentää kirjanpitoaineiston säilytysaikaa KPL:ssa säädetystä. Myös **muutoksenhakuprosessit** saattavat käytännössä edellyttää, että kirjanpitoaineistoa säilytetään KPL:n minimisäilytysaikoja pidempään. Lisäksi rahoitustukien ehtoihin saattaa sisältyä KPL:n minimaalikoja pidempiä säilytysaikoja.

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **4.1 Kirjanpitoaineiston säilytysaikaa koskevat säädökset ja 4.2. Kirjanpitoaineisto**

- **Säilytysaikaa koskevia säädöksiä:**

- EU:n tietosuoja-asetuksesta (**GDPR**) johtuen esimerkiksi palkanlaskentaa ja -maksua sekä kirjanpitoaineiston lakisääteistä säilytystä varten tehtävää henkilötietojen **keräämistä ja arkistointia ei ole perusteltua jatkaa, kun KPL:n vähimmäisaika on kulunut umpeen**, jos siihen ei ole muuta **pätevää perustetta**

-> Ymmärtääkö asiakas säilytysvelvollisuuden laajuuden? Esim. kuuden vuoden säilytysaika koskee liiketapahtumiin liittyvää kirjeenvaihtoa. Tätä kirjeenvaihtoa ovat mm. viranomaisille ja eläkeyhtiöille tehdyt ilmoitukset (esim. veroilmoitus), hallituksen ja yhtiökokouksen pöytäkirjat (huom. Voivat olla myös tositteita), siirtohinnoitteludokumentaatio etc. Miten tällaiset dokumentit arkistoidaan?

-> Miten kirjanpitäjän sähköpostissa, tietokoneella tai verkkolevyllä olevat tositeaineistot tulevat arkistoitua?

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **4.1 Kirjanpitoaineiston säilytysaikaa koskevat säädökset ja 4.2. Kirjanpitoaineisto**
  - **Kirjanpitoaineiston kielen ymmärrettävyys**
    - Tositteet ja muu kirjanpitoaineisto tulee **laatia** sellaisella kielellä tai se tulee **kääntää** sellaiselle kielelle, jota **kirjanpidon laatijalla ja sitä tarkastavalla** on edellytykset ymmärtää. Edellytyksiä tulee arvioida tavanomaisilla liike-elämän vaatimuksilla.
- > Joudun kieltäytymään asiakkaasta, jossa merkittävä osa laskuista olisi ollut espanjan kielellä.*

Tilintarkastuksessa havaitut haasteet – poikkeamat yleisohjeen ohjeistukseen

- **4.3 Kirjanpitoaineiston säilyttämistä koskevat säädökset ja 4.4. kirjanpitoaineiston säilyttäminen**
  - **Kirjanpitoaineiston käsittelyn ja säilyttämisen säädöksiä:**
    - Tositteita, kirjanpitoja sekä muuta kirjanpitoaineistoa tulee käsitellä ja säilyttää niin, että niiden sisältöä voi **vaikeuksitta tarkastella ja tarvittaessa tulostaa** selväkielisessä muodossa. (KPL 2:7 §)
    - Tositteen, kirjanpidon tai muun kirjanpitoaineiston **sisältöä ei saa muuttaa tai poistaa** tilinpäätöksen laatimisen jälkeen. Sisältöä ei saa muuttaa eikä poistaa myöskään sen jälkeen, kun 6 §:ssä tarkoitettu ilmoitus on tehty tai kirjanpitovelvollinen on julkistanut tai antanut ulkopuolisen käyttöön aineistosta laatimansa välitilinpäätöksen tai muun vastaavan asiakirjan. (KPL 2:7 §)
    - Tositteen, kirjanpidon ja muun kirjanpitoaineiston **muotoa saa muuttaa**, jos se on tarpeen käsittelyn, siirron tai säilytyksen vuoksi. Tällöin on varmistettava sisällön ja kirjausketjun säilyminen. (KPL 2:7 §)
- > Tilitoimistovaihdoksen yhteydessä alkutilikauden ostolaskut toimitettiin pilvikansiossa ja laskutiedostojen nimistä ei pystynyt mitenkään päättelemään, mikä tosite oli kyseessä.*

Kiitos!

Paula Roima,

Director, PwC:n
omistajayrittäjäpalvelut

Minut tavoittaa 1.9.2021
alkaen:

Paula.Roima@pwc.com

050 37 67 267

Muistatthän verkostoitua:

Tilintarkastajan etiikka ja riippumattomuus

27.8.2021

Tilintarkastajien kesäpäivät 27.8.2021

KTT, CIA Niina Ratsula

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.
Copyright Niina Ratsula 2021

www.nordicbusinessethics.com

www.codeofconduct.fi

Mukava tavata!

Tilintarkastajan etiikka ja riippumattomuus- luennon sisältö

- Mitä on etiikka työelämässä?
- Tilintarkastajan kohtaamat eettiset dilemma - onko niitä?
- Uudistetut eettiset säännöt - mitä huomioida?

Esityksen taustalla kokemuksia ja tutkimusta eettisestä työelämästä

Sekä tietysti tilintarkastajan uudistettu eettinen ohjeistus

Mitä on etiikka työelämässä?

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Copyright Nina Raitsula 2021

Miten kuvailisit tyypillistä talousrikollista?

Tyypillinen talousrikollinen näyttää sinulta tai minulta

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Oletko koskaan...

- ...Kaunistellut osaamistasi tai kokemustasi CV:ssa tai tarjouksessa?
- ...ottanut kunnian toisen ottamasta työstä?
- ...ilmoittanut veroilmoituksessa tiedon, joka ei ihan täysin pidä paikkaansa?
- ...Maksanut pimeästi lastenhoitajalle tai remppamiehelle?
- ...Jättänyt huomauttamatta asiakkaalle havaitsemastasi epäkohdasta?
- ...Laskuttanut asiakkaalta tunteista, joita et oikeastaan tehnyt?
- ...jättänyt huomioimatta tarkastuksessa jotain oleellista aika- tai resurssipulan vuoksi?

Kohtaako
tilintarkastaja
koskaan eettisiä
dilemmoja?

Minkälaisessa tilanteessa eettiset periaatteet voisivat joutua koetukselle?

Rehellisyys

on oltava suora ja vilpitön kaikissa ammattiin liittyvissä suhteissa ja liikesuhteissa.

on hankittava ja ylläpidettävä ammatilliset tiedot ja taidot, jotka ovat vaadittavalla tasolla sen varmistamiseksi, että asiakas tai työnantajaorganisaatio saa pätevää ammatillista palvelua, joka perustuu ajan tasalla oleviin teknisiin ja ammatillisiin standardeihin ja relevanttiin lainsäädäntöön; ja (ii) on toimittava tunnollisesti ja sovellettavien teknisten ja ammatillisten standardien mukaisesti.

Salassapito- velvollisuus

on pidettävä ammattiin liittyvien suhteiden ja liikesuhteiden perusteella saatu tieto luottamuksellisena.

Ammatillinen pätevyys ja huolellisuus

on noudatettava relevantteja säädöksiä ja määräyksiä ja vältettävä sellaista käyttäytymistä, jonka tilintarkastusammattilainen tietää tai jonka hänen pitäisi tietää mahdollisesti saattavan ammattikunnan huonoon valoon.

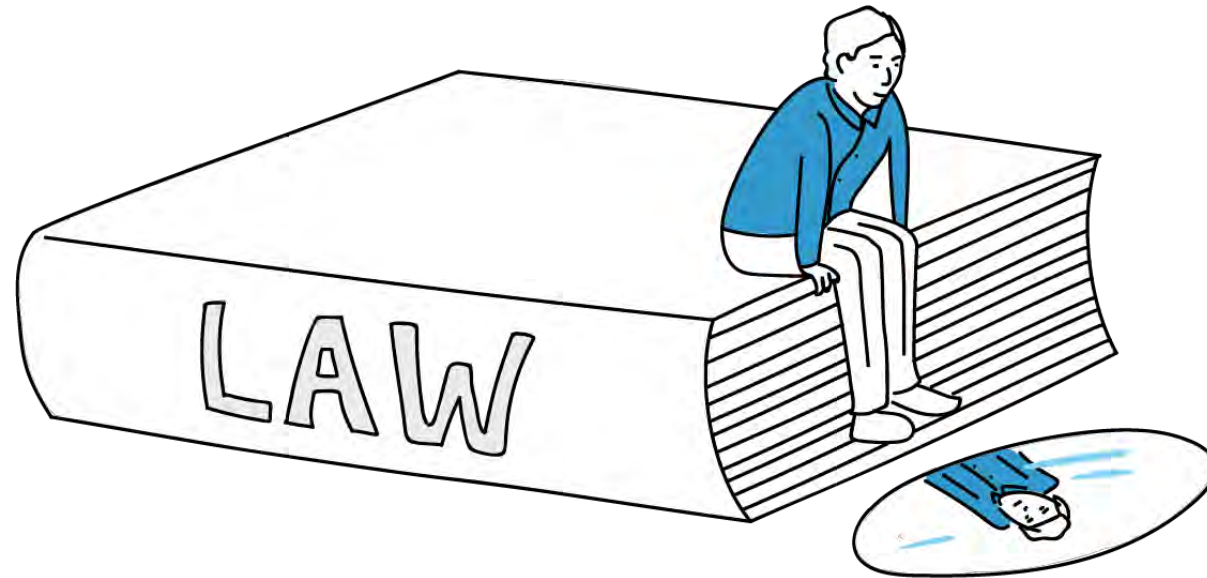
Objektiivisuus

ei saa vaarantaa ammatillista harkintaa tai liiketoimintaan liittyvää harkintaa ennakkoluuloista, eturistiriidoista tai toisten liiallisesta vaikutuksesta johtuen.

Ammatillinen käyttäytyminen

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Eettiset dilemmat ovat osa elämää ja arkea ihan meillä jokaisella.

Joka toinen havaitsee työpaikalla epäeettiseksi kokemaansa käytöstä

”Olen havainnut seuraavia epäeettiseksi kokemiani tilanteita työpaikallani viimeisen 12kk aikana...”

Lähde: NORDIC BUSINESS ETHICS SURVEY 2020 / Nordic results n= 4200

(osuus vastaajista, jotka vähintään kerran ovat havainneet)

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki vääärinkäytökset tutkitaan.

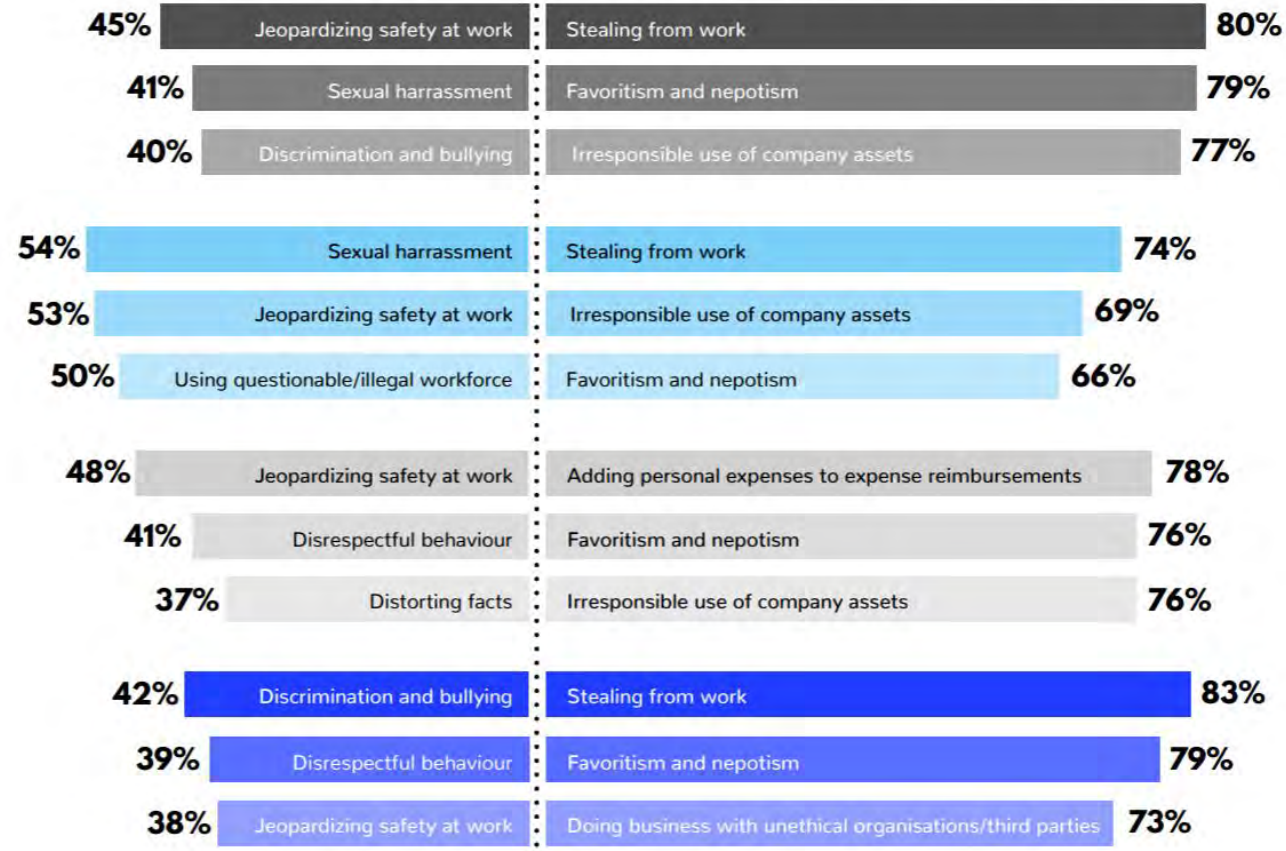

62% ei puutu havaitsemaansa epäeettiseen toimintaan.

People mostly intervened when observing:

People mostly did NOT intervene when observing:

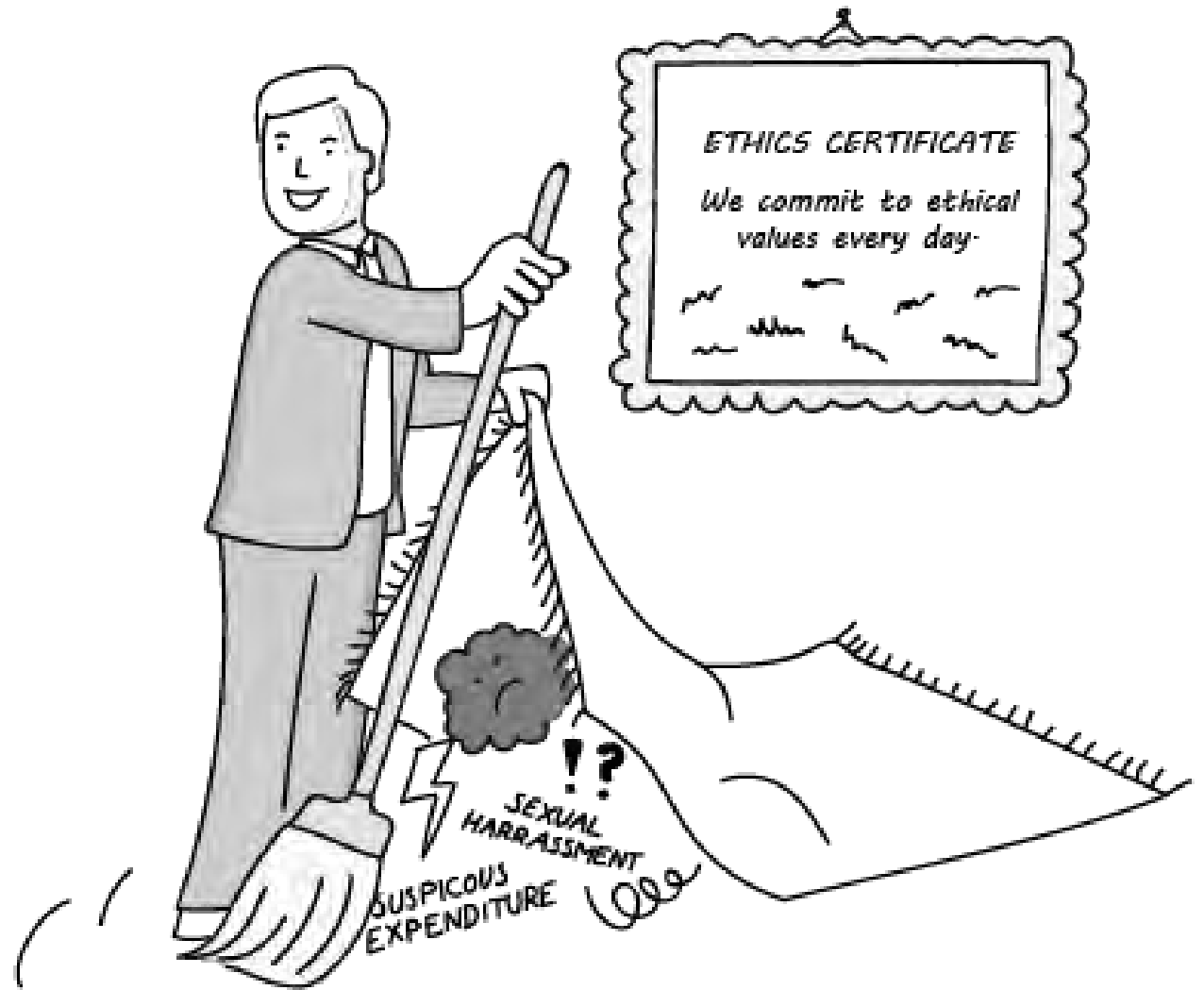
- Denmark
- Finland
- Norway
- Sweden

Lähde: NORDIC BUSINESS ETHICS SURVEY 2020 / Nordic results n= 4200

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

”Intention -
Behaviour” gap

”Intention -
Perception”
gap

Uudistetut eettiset säännöt - mitä huomioida?

tietoisuus vinoutumien mahdollisesta vaikutuksesta harkintaan ja päätöksiin
organisaation kulttuurin rooli eettisen käyttäytymisen ja liiketoiminnan edistäjänä

Tilintarkastajien eettiset säännöt - missä mennään?

- Tilintarkastajien eettisiin sääntöihin on tulossa muutoksia.
- Voimassa olevat eettiset säännöt ovat vuodelta 2018 (jonka jälkeen tullut muutamia muutoksia, joista yksi on pelkästään teknisluonteinen)
- Suomenkieliset ohjeet tulossa (julkaistaan kun saadaan lupa).

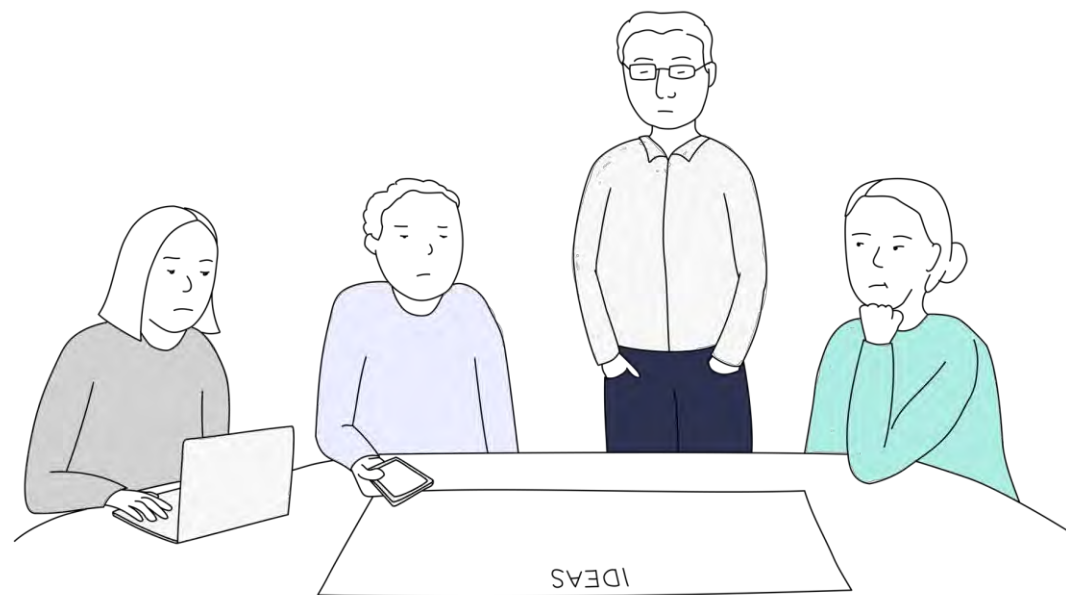
Huomattavat muutokset verrattuna vuoden 2018 painokseen

- Muutokset eettisten sääntöjen osaan 4B, jotta se vastaa Kansainvälisen varmennustoimeksiantostandardin ISAE 3000 (uudistettu) mukaisia termejä ja käsitteitä.
  - Uudistettua osaa 4B siltä osin kuin se koskee riippumattomuutta varmennustoimeksiannoissa, joiden kohde kattaa tiettyjä kausia, sovelletaan 15.6.2021 tai sen jälkeen alkavilla kausilla; muutoin sitä sovelletaan 15.6.2021 alkaen. Aikaisempi soveltaminen on sallittua. Eettisten sääntöjen termistöön on tehty mukauttavia muutoksia.
  - Muutokset on julkaistu IESBAN verkkosivuilla tammikuussa 2020. Niihin voi tutustua (englanniksi) myös osoitteessa IESBA eCode.
- Muutokset, joilla edistetään tilintarkastusammattilaisten roolia ja heiltä odotettavaa ajattelutapaa (role and mindset).
  - Roolia ja ajattelutapaa koskevat muutokset vaikuttavat sääntöjen lukuihin 100, 110, 120 ja 220 sekä termistöön, ja ne tulevat voimaan 31.12.2021. Aikaisempi soveltaminen on sallittua.
  - Muutokset on julkaistu IESBAN verkkosivuilla lokakuussa 2020. Niihin voi tutustua (englanniksi) myös osoitteessa IESBA eCode.

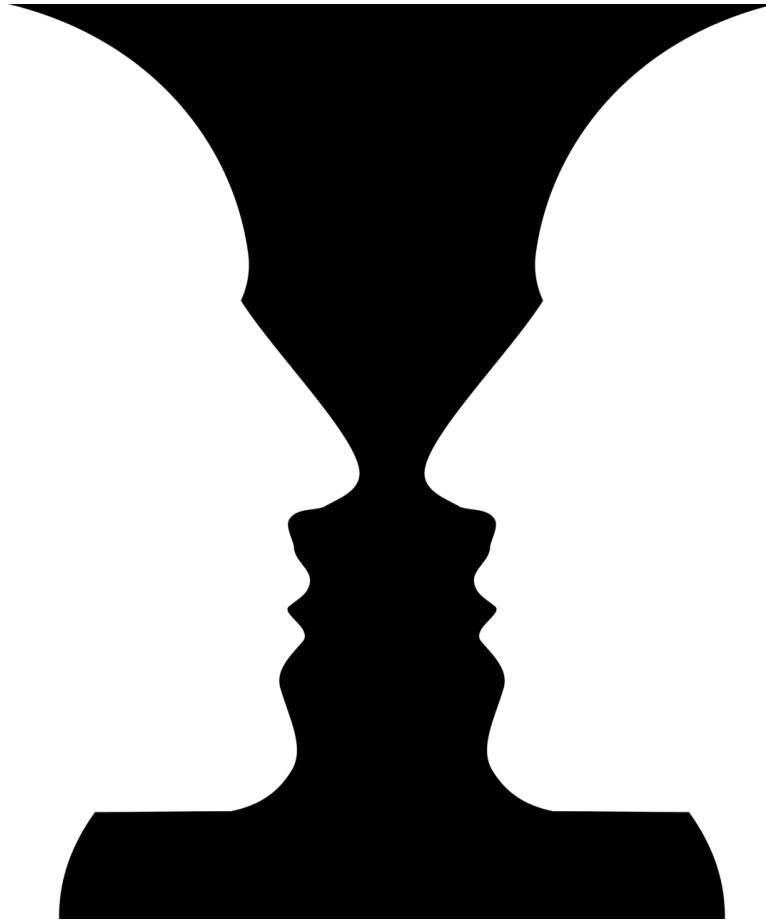
Muutokset, joilla edistetään tilintarkastusammattilaisten roolia ja heiltä odotettavaa ajattelutapaa (role and mindset).

- Muutoksilla mm.
  - vahvistetaan rehellisyyden, objektiivisuuden ja ammatillisen käyttäytymisen periaatteisiin liittyviä näkökohtia;
  - luodaan käyttäytymistä koskevia odotuksia kaikille tilintarkastusammattilaisille edellyttämällä heiltä tiedonhaluista mieltä ammatillisia palveluja suorittaessaan;
  - painotetaan tarvetta olla tietoinen vinoutumien mahdollisesta vaikutuksesta harkintaan ja päätöksiin; sekä
  - korostetaan tukiroolia, joka organisaation kulttuurilla voi olla eettisen käyttäytymisen ja liiketoiminnan edistäjänä.

Tarina eräästä hallituksen kokouksesta

Konteksti luo eettistä sokeutta (vinoumaa)

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön on ehdotonasi kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Copyright Nina Paasilta 2021

Vinoumat (ennakkoasenteet)

120.12 A1 Tietoinen tai tiedostamaton vinouma vaikuttaa ammatillisen harkinnan käyttöön tunnistettaessa ja arvioitaessa peruseriaatteiden noudattamista vaarantavia uhkia sekä vastattaessa niihin.

**Kansainväliset eettiset säännöt
tilintarkastusammattilaisille**

120.12 A2 Esimerkkejä mahdollisesta vinoumasta, josta tulee olla tietoinen ammatillista harkintaa käytettäessä, ovat (1/2):

- *ankkurointivinouma*, joka on taipumus käyttää ensimmäiseksi saatua informaatiota ankkurina, jota vastaan myöhemmin saatavaa informaatiota arvioidaan epäasianmukaisesti.
- *automaatiovinouma*, joka on taipumus suosia automatisoitujen järjestelmien tuotosta, vaikka järkevyydestä tarkastelu tai ristiriidassa oleva informaatio antaisi aiheutta kysyä, onko tällainen tuotos luotettavaa tai tarkoituksen sopivaa.
- *saatavuusvinouma*, joka on taipumus painottaa enemmän sellaisia tapahtumia tai kokemuksia, jotka tulevat heti mieleen tai ovat helposti saatavissa, kuin niitä, jotka eivät ole tällaisia.
- *vahvistusvinouma*, joka on taipumus painottaa enemmän informaatiota, joka vahvistaa aiempaa uskomusta, kuin informaatiota, joka on kyseisen uskomuksen vastainen tai asettaa sen epäilyalaiseksi.

Kansainväliset eettiset säännöt tilintarkastusammattilaisille

120.12 A2 Esimerkkejä mahdollisesta vinoumasta, josta tulee olla tietoinen ammatillista harkintaa käytettäessä, ovat (2/2):

- *ryhmäajattelu*, joka on ihmisryhmän taipumus lannistaa yksilöllistä luovuutta ja vastuuta ja tämän tuloksena tehdä päätös ilman kriittistä harkintaa tai vaihtoehtojen arvioimista.
- *itseluottamusvinouma*, joka on taipumus yliarvioida omaa kykyä tehdä tarkkoja riskiarvioita taikka muita harkintaan perustuvia ratkaisuja tai päätöksiä.
- *edustavuusvinouma*, joka on taipumus perustaa käsitys kokemusten, tapahtumien tai uskomusten muodostamaan malliin, jonka oletetaan olevan edustava.
- *valikoiva havaitseminen*, joka tarkoittaa sitä, että henkilön odotuksilla on taipumus vaikuttaa siihen, miten hän näkee tietyn seikan tai henkilön.

Kansainväliset eettiset säännöt tilintarkastusammattilaisille

Toimenpiteisiin, joilla vinoumien vaikutuksia voidaan vähentää, kuuluvat:

neuvojen pyytäminen erityisasiantuntijoilta, jotta saadaan lisätietoa.

toisten konsultoiminen sen varmistamiseksi, että arviointiprosessiin saadaan asianmukaista haastetta.

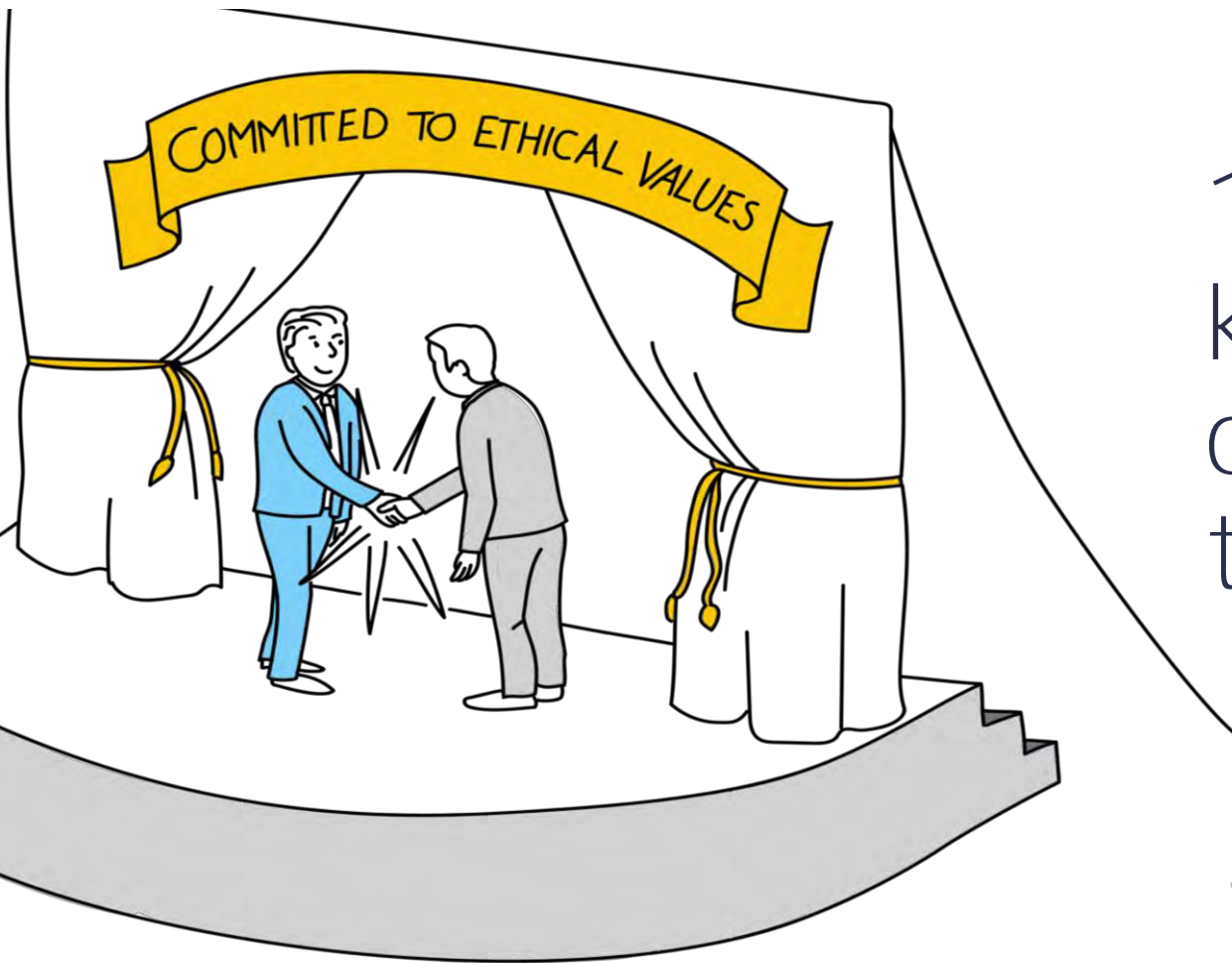
vinouman tunnistamiseen liittyvän koulutuksen hankkiminen osana ammatillista kehittymistä.

Kansainväliset eettiset säännöt tilintarkastusammattilaisille

Eettisen kulttuurin edistäminen

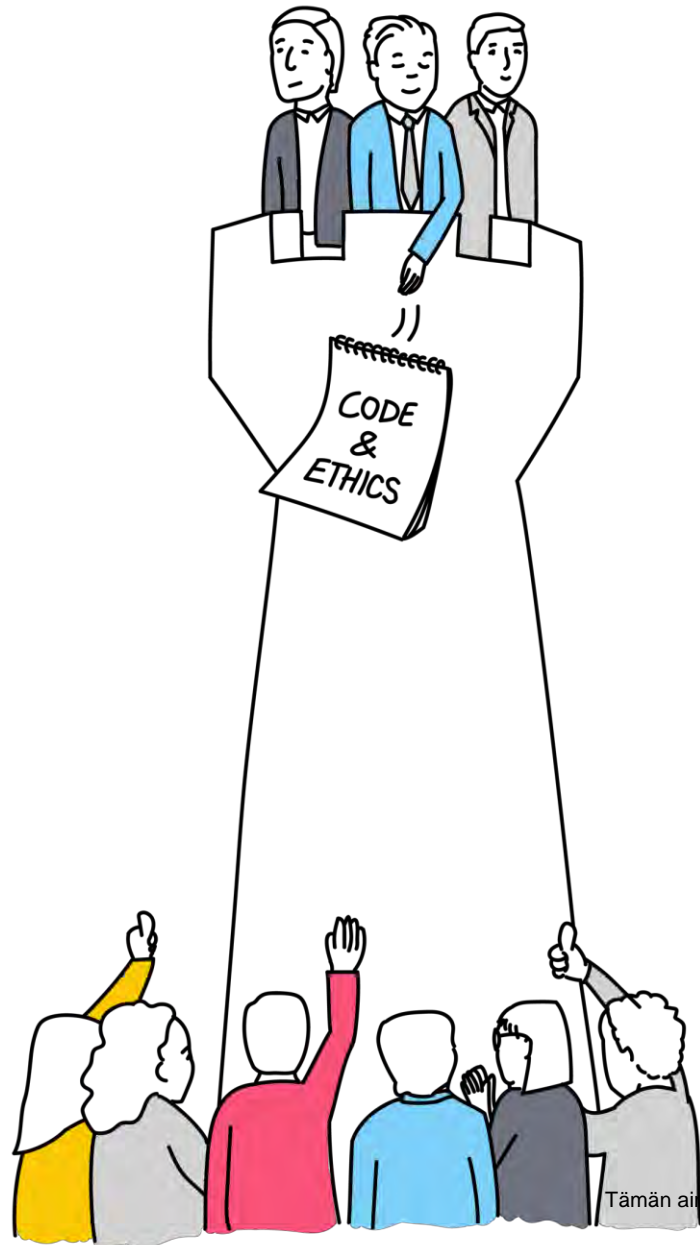
- 120.13 A1 Tilintarkastusammattilaisen on helpompi soveltaa käsitteellistä viitekehystä tehokkaasti silloin, kun organisaatiossa, jossa hän toimii, edistetään peruseriaatteiden ja muiden eettisiin sääntöihin sisältyvien vaatimusten kanssa yhdensuuntaisten eettisten arvojen tärkeyttä.
- Tilintarkastusammattilaisten odotetaan rohkaisevan ja edistävän etiikkaan perustuvaa kulttuuria organisaatiossaan henkilön asema ja senioriteetti huomioon ottaen.

Kansainväliset eettiset säännöt tilintarkastusammattilaisille

120.13 A2 Eettisen kulttuurin edistäminen organisaatiossa on tehokkainta, kun:

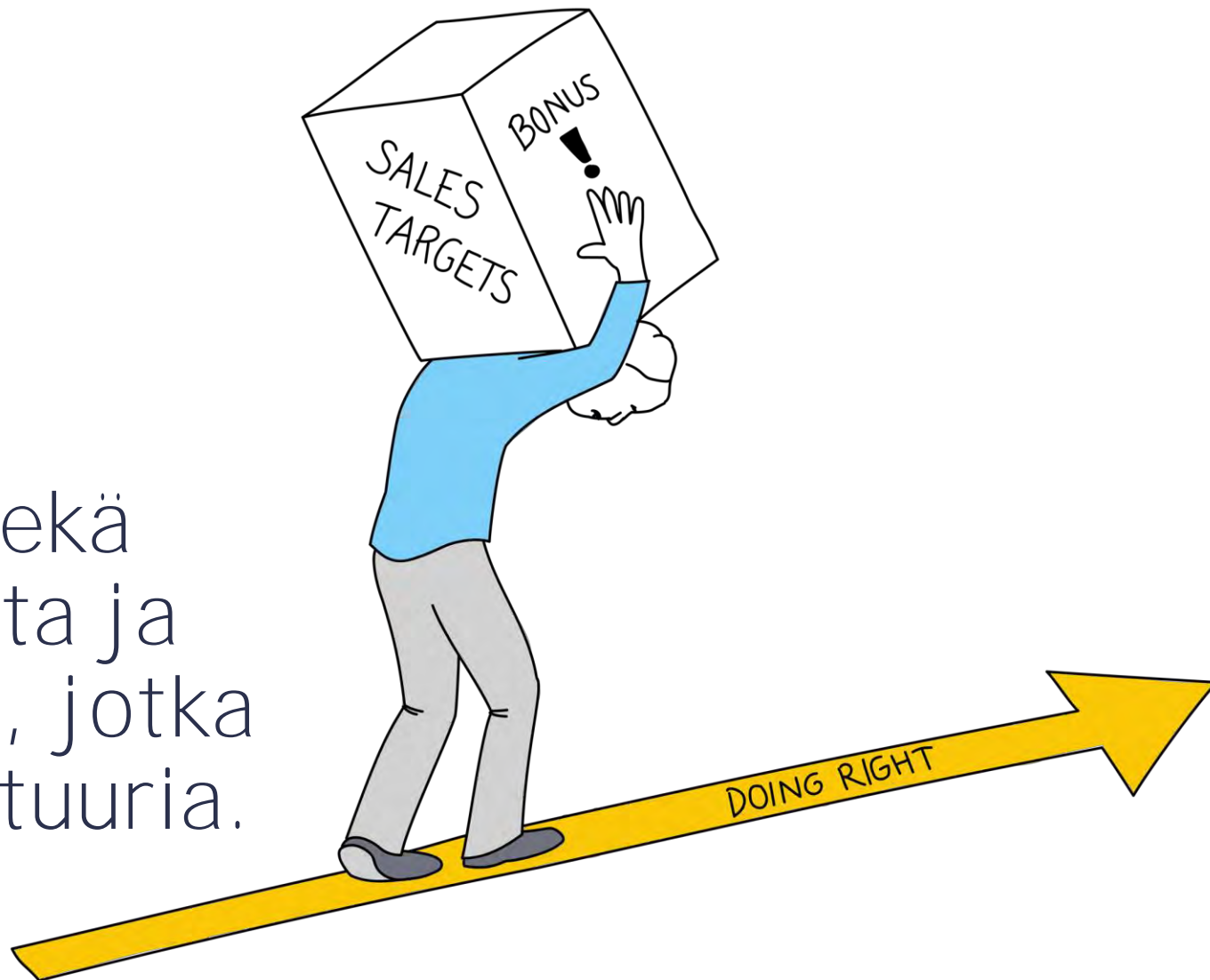
Kansainväliset eettiset säännöt tilintarkastusammattilaisille

...Johtajat sekä
päällikkötehtävissä olevat
henkilöt edistävät yhteisön
eettisten arvojen tärkeyttä ja
pitävät itseään ja muita
velvollisina osoittamaan niitä

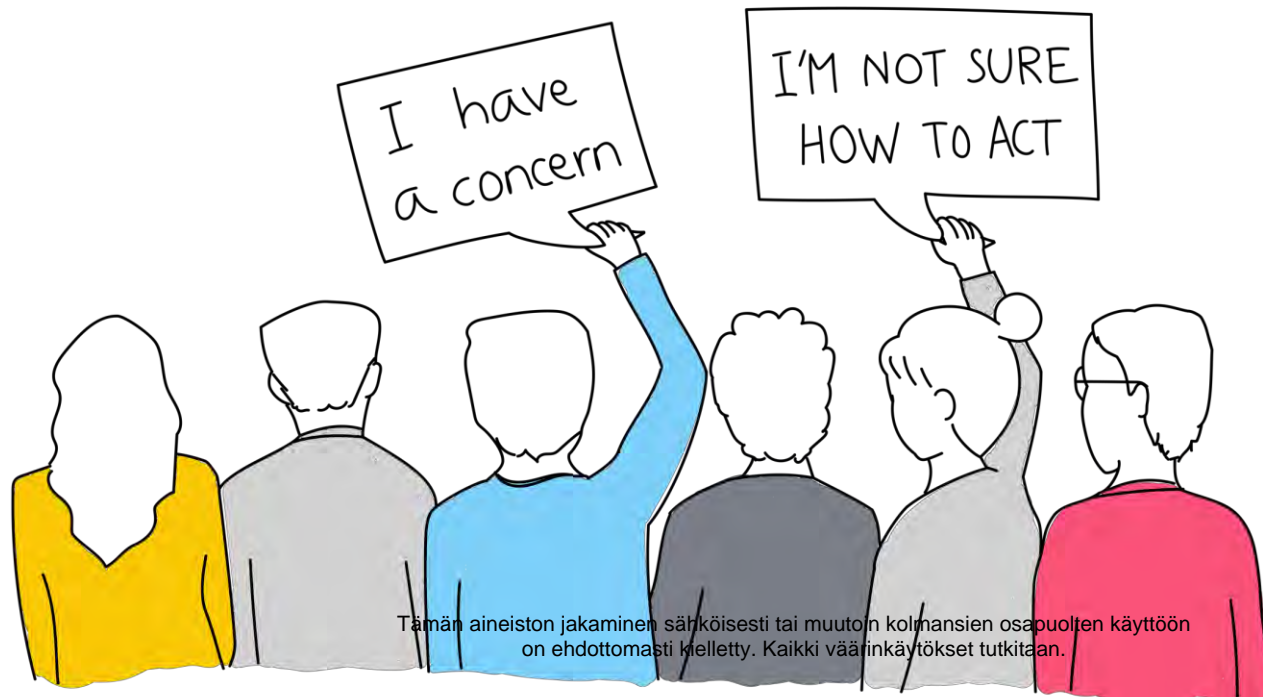
Tämän aiheiston jakaminen sähköisesti tai muutoin kolmansien osapuolten käyttöön
on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

...**On** huolehdittu asianmukaisesta koulutuksesta ja koulutusohjelmista, johtamisprosesseista sekä suoriutumisarvioinneista ja palkitsemisperusteista, jotka edistävät eettistä kulttuuria.

...On luotu tehokkaat periaatteet ja menettelytavat sellaisten henkilöiden rohkaisemiseksi ja suojelemiseksi, jotka raportoivat toteutuneesta tai epäilystä laittomasta tai epäeettisestä käyttäytymisestä, väärinkäytösten ilmiantajat mukaan lukien

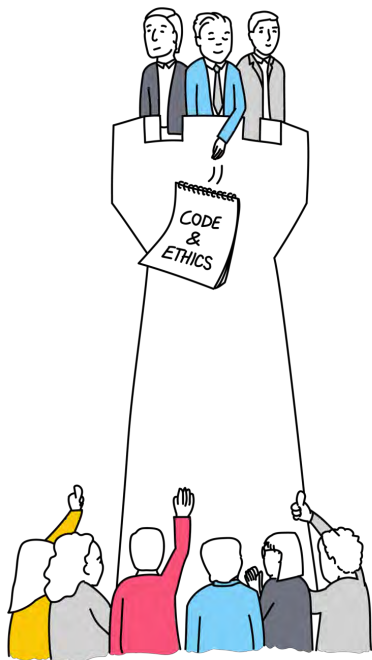
Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muuten kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

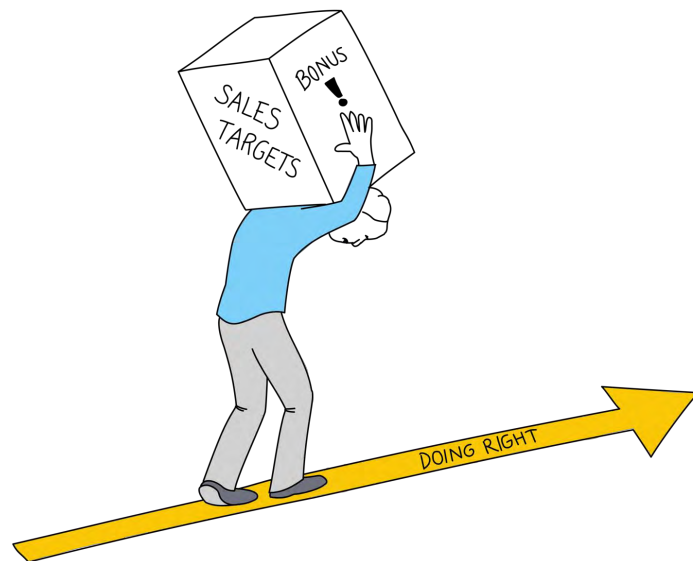
...Organisaatio noudattaa eettisiä arvoja toimiessaan kolmansien osapuolten kanssa.

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti tai muuten kolmansien osapuolten käyttöön on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Eettisen yrityskulttuurin rakennusaineet:

Johdon
esimerkki

Realistiset tavoitteet
ja vastuullinen
palkitsemismalli

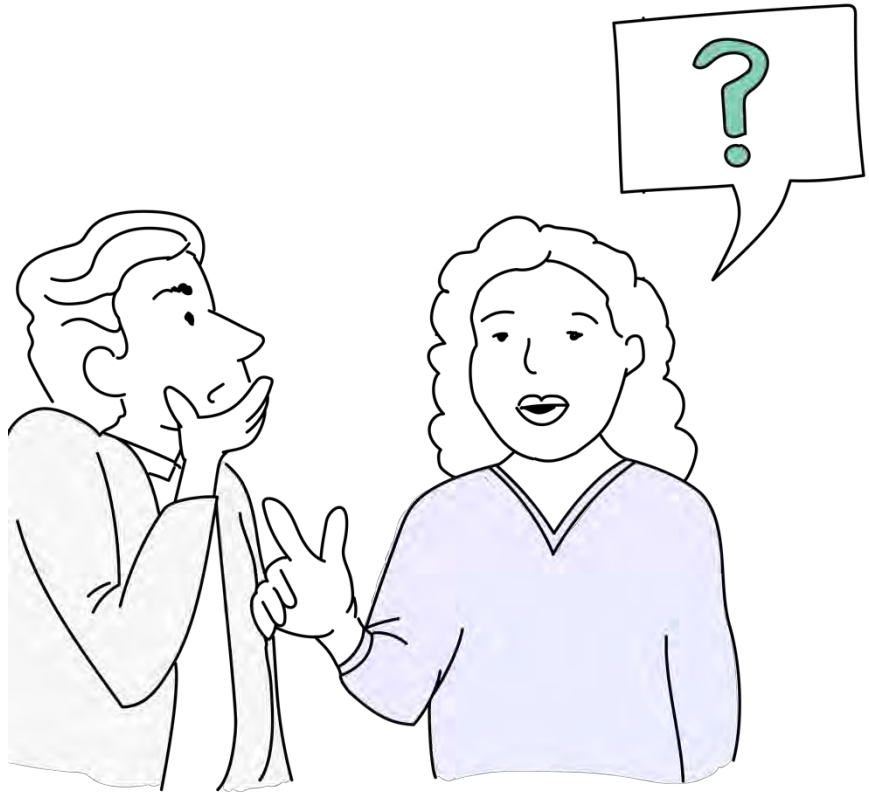

Turvallinen
kommunikaatio

Päivänvaloa
kestävät
kumppanuudet

Kotiinviemiseksi: Eettisen päätöksenteon muistilista

Tunnista tilanne, johon liittyy eettinen dilemma ja pysähdy hetkeksi ennen päätöksentekoa:

1. Mitkä säännöt pätevät tilanteessa?
2. Keitä tilanne/tehty päätös hyödyttää?
3. Olenko valmis kertomaan asiasta naapurille, kollegalle, perheelle?
4. Miltä asia saattaisi näyttää ulkopuolisen silmissä?
5. Entä, jos lukisin asiasta huomisen lehdestä?
6. Miltä minusta tuntuu?

Q & A

KIITOS!

niina@codeofconduct.fi

tel. +35850 486 9821

Twitter: Nratsula

Instagram: niinaratsulaofficial

WWW.CODEOFCONDUCT.FI

S	SUOMEN
T	TILINTARKASTAJAT

Vastuullisuus – mitä käytännössä tilintarkastajille?

Johtava asiantuntija Ingalill Aspholm

Lappeenranta

26.-27.8.2021

Tämän aineiston jakaminen sähköisesti on sallittu vain osapuolien käyttöön.
on ehdottomasti kielletty. Kaikki väärinkäytökset tutkitaan.

Käytännössä – kestävyysraportoinnin varmentaminen

- Tilintarkastajien kestävyysraportoinnin varmennus lopettaa yritysten stailatun vihreän gloorian, viherpesun ja höpötyksen toimiston roskien lajittelusta ja ekokahvin juomisesta.
- Tilintarkastajien varmennus nostaa yritysten kestävyysraportit uskottavaksi lähteeksi mm. investointipäätöksille.
- Komission kestävyysraportointidirektiiviehdotuksessa nousee EU-laajuinen varmennus yritysten kestävyysraportoinneille enimmäistä kertaa esiin.
- Ehdotuksessa ehdotetaan kestävyysraportoinnin varmennuksen asteittaista lähestymistapaa, joka alkaa vaatimalla yrityksiä saamaan ensin rajoitetun varmuuden raportoiduista kestävyystiedoista.
- On perusteltua siirtyä tietyn ajan kuluttua vastaavalle varmennustasolle kuin taloudellisten tietojen varmennus, ts. kohtuulliselle varmennukselle.

- Suomessa on perinteisesti puhuttu vastuullisuusraportoinnista. EU-lainsäädännössä (direktiiviehdotuksessa) käytetään kuitenkin termiä sustainability reporting. Kestävyystermi tulee Suomessakin yleistymään, ja tästä johtuen puhumme johdonmukaisesti kestävyysraportoinnista.

Yritysten kestävyysraporttien varmentaminen kuuluu tilintarkastajille

- MUTTA
  - Katsotteko, että teillä on riittävästi osaamista varmentaa yritysten kestävyysraporttia?
  - Tiedättekö mitä tietoja te tarvitsette kestävyysraportointi-varmennukseen?
  - Tiedättekö missä te julkaisette varmennusraporttinne?
  - Varmennatteko kestävyysraportin kokonaisuudessaan vai vain osan KPI:stä (key performance indicator)?
  - Tiedättekö miten te käsitellette tulevaisuuteen suuntautuvaa tietoa ja skenaarioanalyysit, joilla on luonnostaan erilainen varmuusaste?
  - Tiedättekö mikä on riittävä varmennuksen määrä?
  - Miten voimme taata varmuusstandardien ja käytäntöjen yhdenmukaisuuden tilintarkastajien keskuudessa Euroopassa ja maailmanlaajuisesti?

Kyselyn tulokset käydään läpi esityksen lopussa!

www.menti.com | koodi: 5739 2734

ST ei puolla muiden tarjoajien tekemiä varmennuksia

- Direktiiviehdotus antaa jäsenvaltioille option valtuuttaa muut riippumattomat varmennuspalvelujen tarjoajat varmentamaan vastuullisuuden raportoinnin.
- ST näkee, että yrityksen valittu tilintarkastaja varmentaa myös yrityksen kestävyysraportin.
- Miksi?
  - Yrityksen valitulla tilintarkastajalla on työkalut ja prosessit, jotka soveltuvat parhaiten tarkastukseen ja varmentamiseen, ja hän tuntee hyvin tarkastettujen yritysten olosuhteet.
  - Tämä pätee etenkin silloin, kun tarkastusvaatimus nostetaan rajoitetusta varmennustasosta kohtuulliselle varmennustasolle.
  - Mikäli muut tarjoajat sallitaan tarkistamaan ja varmentamaan kestävyystiedot, tämä johtaa tarkastusvastuun rajoittamiseen liittyviin kysymyksiin ja vaatii yrityksen valitun tilintarkastajan tekemään rajoituksia tilintarkastuskertomuksessaan.
  - Tilintarkastajat ovat Tilintarkastusvalvonnan valvonnassa. Vastaavanlainen valvonta on oltava käytössä kaikilla muilla kestävän kehityksen tietojen tarkastajilla.
  - Yritysten vastuullisuusraportoinnin varmistamiseksi ei tulisi luoda uusia rinnakkaisia varmennuspalvelujen tarjoajia.

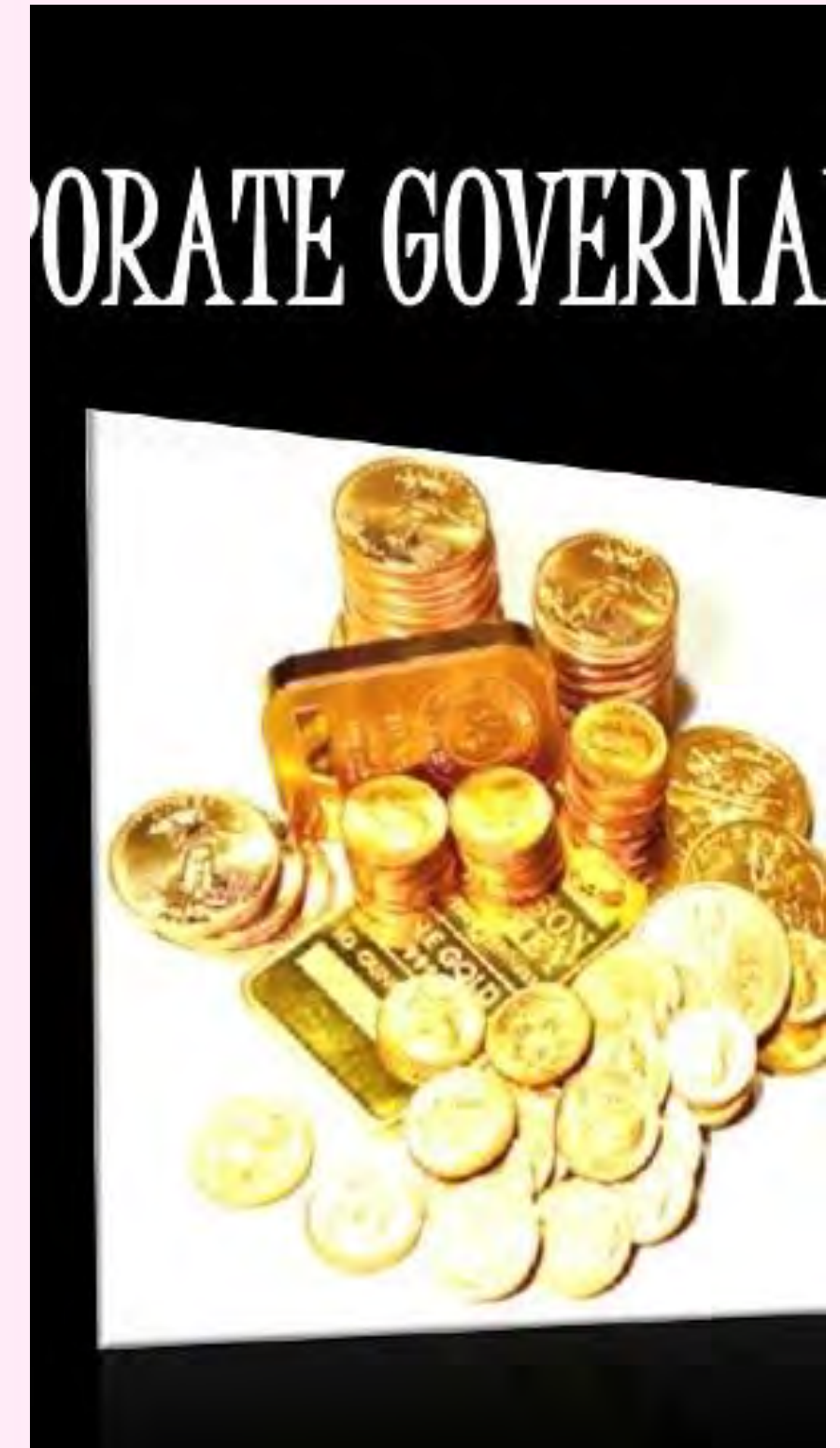
ST hyväksyy varmennusraportin integroimisen tilintarkastuskertomukseen

- Direktiiviehdotusten mukaan yrityksen kestävyysraportti julkistettaisiin osana toimintakertomusta digitaalisessa, koneellisesti luettavassa muodossa mikä on yhdenmukainen yritysten tilinpäätösten kanssa
  - Tilintarkastajan varmennusraportti integroitaisiin tilintarkastuskertomukseen.
- Direktiiviehdotus selkeyttää yritysten velvoitetta julkistaa tilinpäätöstiedot sähköisesti
  - Ehdotuksessa kohdennetaan näin myös tilintarkastusvelvoite sähköisiin tilinpäätösasiakirjoihin.
  - Lausunto korostaa tilintarkastajien kokemusta varmentajana digitaalisesta tilinpäätösten (ESEF-tilinpäätösten) varmennuksesta.
  - Yritykset voisivat julkistaa sekä digitaalisesti raportoidut kestävyystiedot että tilinpäätöstiedot käyttäen European Single Access Point, joka luodaan vuoden 2023 kolmannella vuosineljänneksellä.

ST vaatii selkeyttämistä kansallisessa laissa yritysten hyvään vastuullisuushallintoon

- Direktiivin tarkoituksena on päivittää hallinto- ja johtoelinten rooleja koskevia säännöksiä yhdenmukaisuuden varmistamiseksi uusien kestävän kehityksen raportointivaatimusten kanssa.
  - Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hallinto- ja johtoelimillä, jotka toimivat niille kansallisella lainsäädännöllä osoitetun toimivallan rajoissa, on kollektiivinen vastuu varmistaa, että tilinpäätös, toimintakertomus ja selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä laaditaan ja julkaistaan direktiiviehdotuksen mukaisesti.
  - Tarkastusvaliokunnan olisi ilmoitettava yhteisön hallintoelimelle kestävyysraportoinnin tuloksista ja kuvata, miten tarkastusvaliokunta osallistui kestävyysraportoinnin tuottamiseen ja mikä tarkastusvaliokunnan rooli prosessissa oli.
- ST yhtyy direktiiviehdotukseen ja pitää hyvänä, että yritysten hyvään vastuullisuushallintoon liittyvät tehtävät/vastuut selkeytetään kansallisessa laissa.

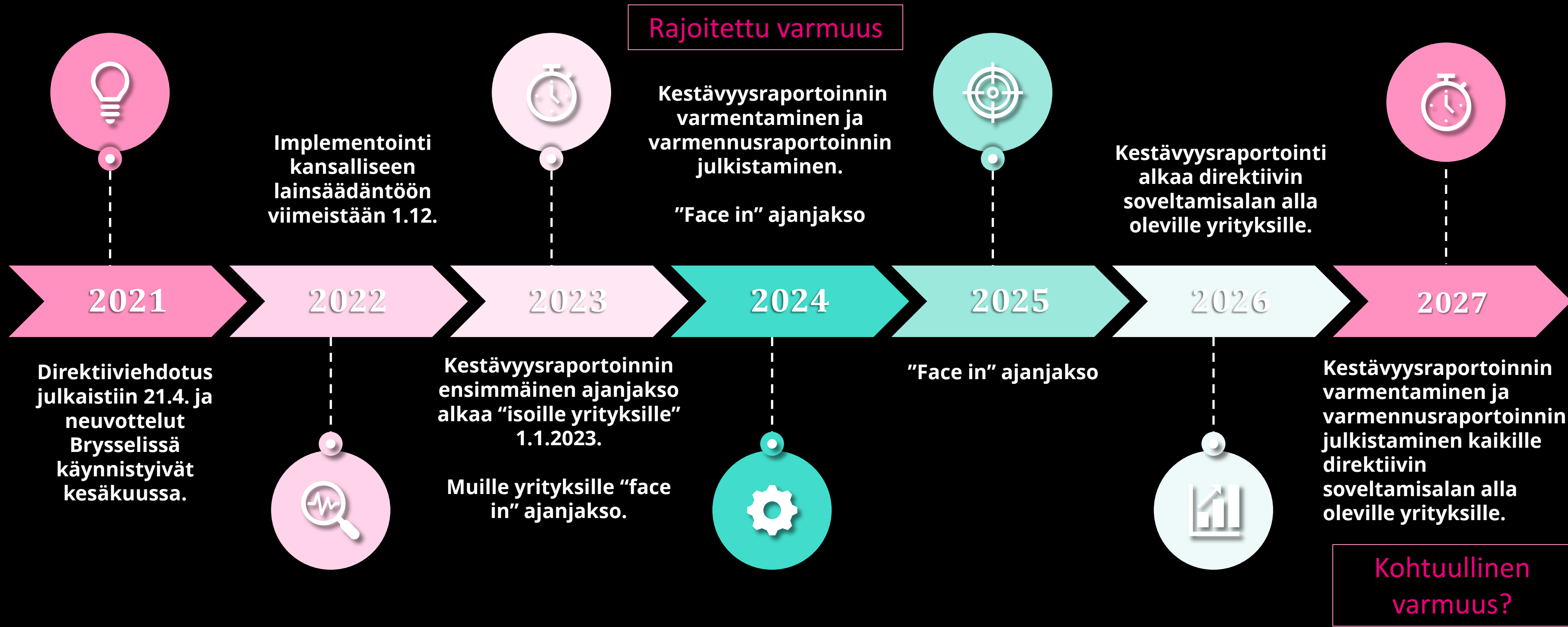

ST näkee soveltamisalan laajentamisen olevan perusteltua

- Soveltamisalaan kuuluvat yritykset ilmoittavat luotettavia ja vertailukelpoisia kestävyystietoja, joita sijoittajat ja muut sidosryhmät tarvitsevat.
  - Varmennettu kestävyysraportti varmistaa kestävyystietojen jatkuvan virtauksen erityisesti rahoitusjärjestelmän kautta ja tarve luottaa annettuihin tietoihin on kova.
  - ST näkee, että olisi asianmukaista, että direktiivin soveltamisalaan liittyvän yritysten kestävyysraportin varmentaa yritysten valitut tilintarkastajat.
  - Vastaavasti pk-yritykset kasvumarkkinoilla ja esim. Nasdaq First North noteeratut yritykset suljetaan pois soveltamisalasta.
- Listaamattomien pk-yritysten osalta komissio aikoo kehittää vapaaehtoiset oikeasuhteiset raportointistandardit lokakuuhun 2023 mennessä.
  - ST katsoo erittäin tärkeäksi, että pk-yritysten raportointistandardit noudattavat suhteellisuusperiaatetta, ettei pk-yritysten hallinnollista taakkaa kasvateta.

Kestävyyssraportoinnin aikataulu

ST on ajan hermoilla

- Ehdotuksen mukaan jäsenmaat soveltaisivat kansallisia varmennussuosituksia siihen saakka, kunnes yhteiset varmennusstandardit olisi saatettu voimaan EU:ssa.
- ST:n ensimmäinen kestävyysvarmennussuositus julkaistaan syksyllä 2021, ja päivitetään direktiivin vaatimuksilla, kun direktiivin lopullisesti on julkaistu.

Tilintarkastaja yritysvastuun portinvartijaksi?

Mukavia kesäpäiviä kaikille!

#STkesäpäivät
#tilintarkastus

@STyhdistys

www.tilintarkastajat.fi